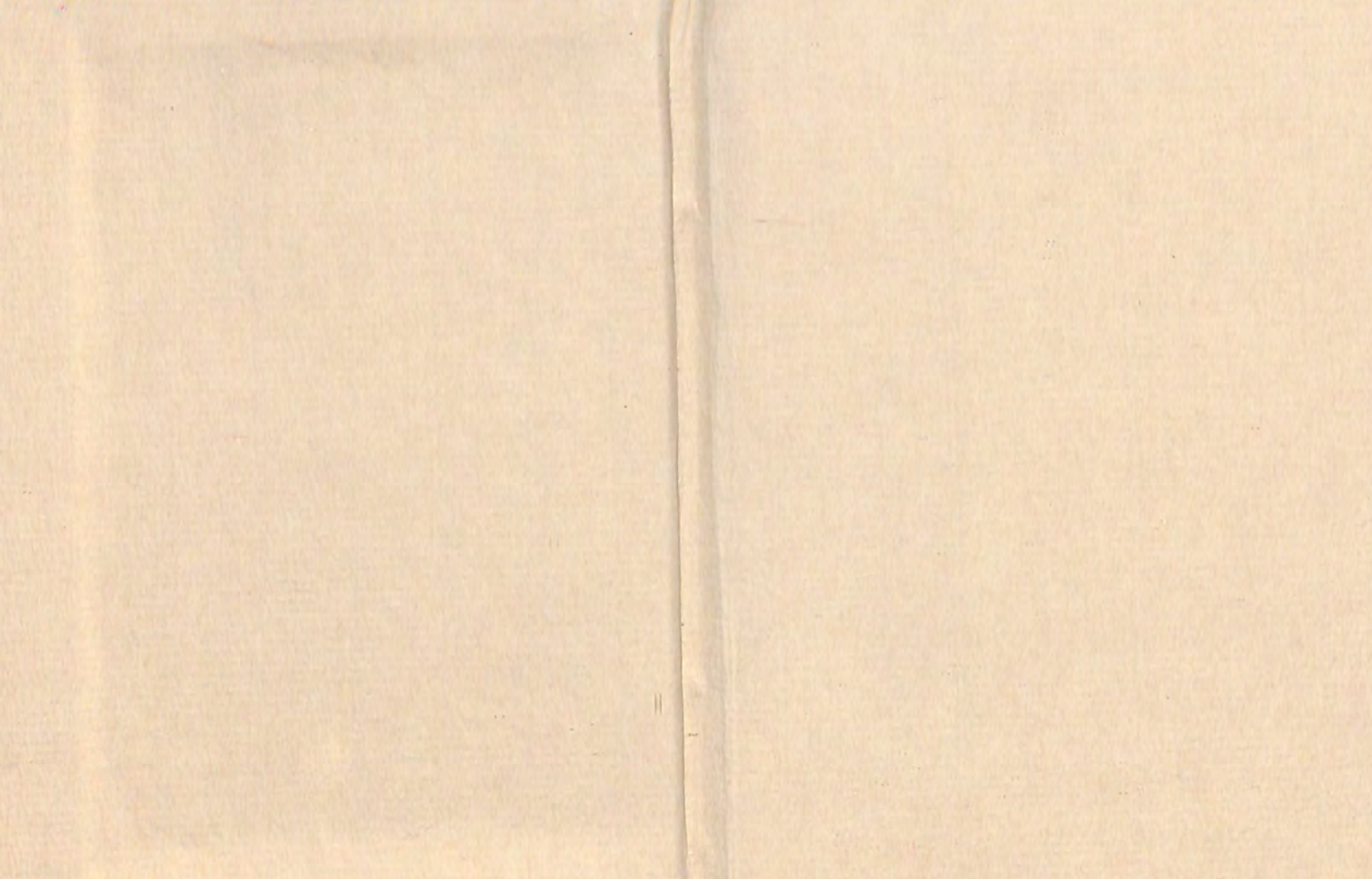

31308

Ս Ա Ղ Ս Ո Ս

Գ Լ Ի Թ Ի

Արեւելքը և օրն ու ժամը,
և մարդարեւ ուրիշ վերջ
մարդեղունքն քի:

Մ

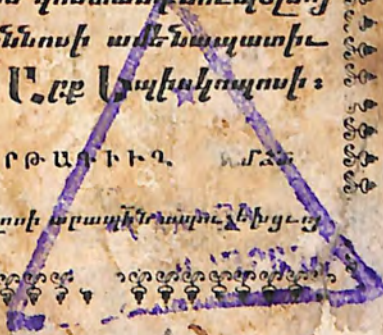
Տ Պ Ա Լ Լ

3/300

Ի Պատրիարքունե թագաւորեալ
մայրաքաղաքիս կոստանդնուպօլսոյ
ՏՆ Ստեփաննոսի ամենապատիւ
և վեհախառն Լ. Ը. Բ. Լ. Կալիկոսոսի:

1832 ՅՕՐԹԱՌԻԻՂ

Ի Տպարանի Գօլտի արապիւնապրունիցւոյ

22737

Սաղմոս Դաւթի։
Ա

Լրանեալ է այր որ ոչ գնաց ՚ի
 խորհուրդս ամբարշտաց . ՚ի ճա-
 նապարհի մեղաւորաց նա ոչ եկաց , և
 յաթոս ժանտից ոչ նստաւ :
Բալ յորէնս ան էն կամք նր, և յորէնս
 նր խորհեացի նա ՚ի առւէ և ՚ի գիշերի .
 և եղիցի նա ոպ ծառ , որ անկեալ է ՚ի
 գնացս ջուրց :
Որ զպտուղ իւր ՚ի ժամու տացէ , և
 տերև նր մի թափեացի , և զամ զոր ինչ
 արացէ , յաշուէացի նմա :
Ոչ այսպէս են ամբարիշտք , և ոչ այն-
 պէս , այլ ոպ զիտշի , զոր հոսէ հողմ ՚ի
 վր երեսաց երկրի :
Ան այսորիկ ոչ յարիցեն ամբարիշտք
 ՚ի դաաստան , և ոչ մեղաւորք ՚ի խոր-
 հուրդս արդարոց :
 3 Բանկի

102749

777

Դաւիթ Մարգարէ՝ Թագաւոր արդար ,
 Սաղմոսիւք երգէ՝ նր զողոյն քնար :
 Կանգ՝ Մարտիրոս Մանուկեան
 Կ. պոլիս . 227. 771 Գ. Բ.

Նոր պաշտպանութիւն է :

Բանդի ճանաչէ տր զճանապարհս արդա-
րոց . ճանապարհք ամբարշտաց կորիցեն :

Աստերնադիր ՚ի հեբբայեցուց , երկրին սորա
ընդ մի համար են : Բ

Բնդէր խառնեցան հեթանոսք . և ժո-
ղովուրդք խորհեցան ՚ի սնոսիս :

Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի . և
իշխանք ժողովեցան ՚ի միասին , վն տն
և վն օծելոյ նր :

Խղեսցո՛ւք զկապանս նց . և ընկեսցուք
՚ի մէջ զլուծ նց :

Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զնո-
քօք . և տր արհամարհեսցէ զնս :

Յայնժամ խօսեսցի ընդ նս բարկուծի
իւրով , և սրամաուծի իւրով խառնե-
ցուցէ զնս :

Ես կացի թագաւոր ՚ի նմանէ , ՚ի վերայ
էրին սիօնի սբլ նր , ՚ի պատմել զհրա-
մանս տն :

Տր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու , և ես
այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա՛ յինէն , և տաց քեզ զհեթա-
նոսս ՚ի ժառանգուի , և իշխանուի քեզ
ընդ ամժագս երկրի :

Հովուեսցես զնս դաւազանաւ երկա-
թեաւ . և որդ զանօթ բրտի փշրեսցես
զնս :

Մատուցէք պատարագս արդարուէ .
և յուսացարո՛ւք ՚ի տր :

Բաղու՛մք ասէին , թէ ո՛ր ցուցցէ մեզ ըզ-
բարուծի տն . նշանեցաւ առ մեզ լոյս
երեսաց քոց . և ետուր ուրախուծի
սրտից մերոց :

՚ի պողոյ ցորենոյ՝ գինոյ՝ և ձիթոյ իւ-
րեանց լցուցեր զնս :

Խաղաղուի յայս և ՚ի սոյն ննջեսցուք և
զարթիցուք . զի դու տր միայն առան-
ձին յուսովքս բնակեցուցեր զմեզ :

՚ի կատարած վասն վիճակելոցն .
Սաղմոս դաւթի : Ե

Բանից իմոց ո՛ւնկնդիր տր , և ՚ի միտ առ
զաղաղակ իմ :

Նայեա՛ ՚ի ձայն աղօթից իմոց , թողա-
ւոր իմ և ամ իմ :

Ես զքեզ աղաչեմ տր , ընդ առաւօտս
լուիցես ձայնի իմում . ի առաւօտս պատ-
րաստ եղէց , յանդիման լինիլ առ քեզ :

Ոչ թէ դու ամ կամիս զանօրէնուի . և
ոչ բնակին առ քեզ չարք , և անօրէնք
մի՛ բնակեսցին առաջի աչաց քոց :

Մտեցեր զայնոսիկ , ոյք դործեն զանօ-
րէնուծի . կորուսանես զամնեան ոյք
խօսին զսուս :

Օ այր արիւնսհեղ և զնենգաւոր պիղծ
առնես դու ար . այլ էս ըստ բազում ու
ղորմուէ քում մտից ՚ի տուն քո . և երկիր
պագից ՚ի տաճար սբ քո երկիւղիւ քո .
Տեր առաջնորդեա՛ ինձ յարդարութե
քում . վն թշնամեաց իմոց . ուղիղ արա
առաջի իմ զճանապարհս քո :

Օ ի հչ գոյ ՚ի բերանս նց ճշմարտութի .
և սիրաք նց նանրեալք են :

Այ գերեզմանք բաց են կոկորդք նց . և
լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղէն :

Գատեա՛ զնս ամ՝ զի անկցին ՚ի խորհրդ
դոց սրտից իւրեանց . ըստ բազում ամ
բարշտուէ նց մերժեա՛ զնս . զի դառ
նացուցին զքեզ :

Աւրա՛խ լեցին ամբն՝ ոյք յուսացեալ են
՚ի քեզ . յաւիտեանցն ցնծացեն . և բնա
կեսցիս դու ՚ի նս :

Պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք անուան քո ,
զի օրհնեսցես դու զարդարն . ար ոպ
զինու հաճութե քո պսակեցեր զնս :

Ի կորած ընդ օրհնութե վն ութերորդաց .
Սաղմոս դաւթի : 2

ՏԻ մի՛ սրտմտութե քով յանդիմաներ
զիս . և մի՛ բարկութե քով խրատեր զիս :

Մրդ թագաւորք՝ զայս ՚ի միտ առէք .
և խրատեցարուք ամբեան , ոյք դատէք
զերկիր :

Պառայեցէք ան երկիւղիւ . և ցնծա
ցէք առաջի նր դողութե :

Բնկալարուք զխրատ նր՝ զի մի՛ բարկաս
ցի ար . և կորնչեցէք ՚ի ճանապարհացն
արդարութե :

Ի ժամանակի , յորժամ բորբոքեսցի
բարկութի նր :

Եւրանի ամցուն՝ ոյք յուսացէլ են ՚ի ար :

Սաղմոս դաւթի . ՚ի ժամանակի՛ զի փախու
ցեալ էր նա յերեսաց արխողմոյ որդւոյ
իւրոյ : 9

ՏԻ զի բազում եղէն նեղեցք իմ . և
բազումք յարեան ՚ի վր իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ , թէ չեք
փրկուի սորա առ ամ իւր :

Եւ դու ար օգնական իմ էս , փառք
իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :

Չայնիւ իմով էս առ ար կարդացի , և
լուաւ ինձ ՚ի լեռնէ սբ իւրմէ :

Ես ննջեցի և ՚ի քուն եղէ . զարթեաց՝
և ար ընդունելի իմէ :

Աչ երկեսոյց էս ՚ի բիւրաւոր զօրաց նց .

Ե. ք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ
պահէին զնս :

Ա. ըն՝ ար՝ և փրկեալ զնս ամ՝ իմ. զի դու
հարեր զամսեան, Ե. ք էին ընդ իս թշնա
մուր՝ ՚ի տարապարտուց. և զատամուսս
մեղաւորաց փշրեցես :

Տեառնդ է փրկուի. ՚ի վր՝ ժողովրդեան
քոյ՝ օրհնութի քո :

Ի կործ ընդ օրհնուէ. Սաղմոսերգուի
Դաւթի. Գ

Դ կարդալ իմում լուար ինձ ամ՝ ըստ
արդարութե. ՚ի նեղուէ ինձ ան
դորր արարեր. ողբմեա ինձ և լուր ա
զօթից իմոց :

Արդիք մարդկան՝ մինչև յերջ. էք խըս
տասիրաք. ընդէր սիրէք զնանրութի,
և ինդրէք զատուի :

Չաներուք զի սքանչելիս արար ար՝ սբյ
իւրում. և ար լուիցէ ինձ ՚ի կարդալ
իմում առ նա :

Բարկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք. զոր ինչ
ասէք ՚ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր
զղջացարուք :

Կատարեսցին չարէք ՚ի վր՝ մեղաւորաց,
և յաջողեսցես դու արդարոյ :

Ա. քննէ զսիրտս և զերիկամուսս ամ՝
արդար. յերաւի է օգնուի ինձ յոյ՝ որ
ապրեցուցանէ զայնոսիկ, Ե. ք ուղիղ են
սրաիւք :

Մ. քատաւոր արդար՝ հզօր և երկայ
նամիտ. որ ոչ ամէ զբարկութի իւր
զօրհանապաղ :

Ա. պա թէ ոչ դառնայք առ նա, զսուր
իւր սրեալ է՝ և զաղեղն իւր լարեալ. և ՚ի
նմա պատրաստեալ է զանօթս մահու.
և զնեսս իւր այրեցելովք է գործեալ :

Ա. հաւաստիկ երկնեաց զանօրէնութի. յղա
ցաւ զցաւս, և ծնաւ զանիրաւութի :

Գ. ուբն՝ զոր փորեաց և պեղեաց, ՚ի նոյն
անկցի ՚ի խորխորատ՝ զոր և գործեաց :

Վ. արձցին ցաւք ՚ի գլուխ նր. և ՚ի վր՝
դագաթան նր անօրէնութի իւր իջցեն :

Խոստովան եղէց ար՝ լաւ արդարութի նր. և
սաղմոս ասացից անուան ար՝ բարձրելոյ :

Ի կործ ՚ի վր՝ հնձանացն. Սաղմոս դաւթի :
Ը

ՏԻ ար՝ մեր, զի՛ սքանչելի է անուն քո
՚ի վր՝ ամ երկրի :

Համբարձաւ մեծ վայելչուի քո ՚ի վերոյ
քան զերկինս . ՚ի բերանոց մանկանց ար
ղայոց և բստնդեայց Հաստատեցեր
զօրհնութի :

Ս ք թշնամեաց քոց ար . զի եղծցի թրշ
նամին և հակառակորդն :

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց ,
զլուսին և զաստեղս՝ զորս դու հաս
տատեցեր :

Ո վէ մարդ՝ զի յիշես դու զնա . կամ
որդի մարդոյ , թէ այց ինչ արասցես
դու նմա :

Փորր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան
զհրեշտակս քո . փառօք և պատուով պա
կեցեր զնա , և կայունցեր զնա ՚ի վր՝ ամ
ձեռակերտաց քոց :

Օ ամ ինչ հնազանդ արարեր ՚ի ներքոյ
ոտից նր , զխաշն և զարջառ՝ և զամ ինչ :

Եւս և զէրէ վայրի , զթուշուս երկ
նից , և զձկունս ծովու՝ որք շրջին ընդ
շաւիղս ծովու :

Տէր ար մեր , զե՞ սքանչելի է անունս քո
՚ի վր՝ ամ երկրի :

Ո զորմեա ինձ ար , զի հիւանդ եմ ես .
բժշկեա՛ զանձն իմ , զի խռովեցան ոս
կերք իմ :

Ընձն իմ յոյժ խռովեցաւ , և դու ար
մինչև յէրբ :

Դարձ ար և փրկեա՛ զանձն իմ . կեցն զիս
ար բստ ողորմուէ քում :

Օ ի ոչ ոք է որ ՚ի մահու յիշէ զբեզ կամ
՚ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ :

Ս աստակեցայ ես ՚ի հեծութե իմում .
լուացի զամ գիշեր զմահիւնս իմ . և ար
տասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի :

Խռովեցաւ ՚ի սրամտուէ ակն իմ . և մն
չեցայ ես ՚ի վր՝ ամ թշնամեաց իմոց :

Ի բայց կացեք յինէն ամբեան . ոյք գոր
ծէք զանօրէնութի :

Եւս ար ձայնի լալոյ իմոյ . լուսաւ ար
աղօթից իմոց . և ար զխնդրուածս իմ
ընկալաւ :

Վ մաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամ թշնա
միք իմ . դարձցին յետս և ամաչեսցեն
յոյժ վաղվազակի և խռովեսցին :

Սաղմնս Դաւթի . զոր ասաց տն վս բանին
բուսեաց որդւոյ յեմինաց : Է

ՏԻ ԼԾ Իմ ՚ի քեզ յուսացայ ,
փրկեա՛ զես . և յամ հալած-
չաց իմոց ապրեցո՛ զես :

Դուցէ երբէք յափշտակիցէ ո՞ր առիւծ-
զանձն իմ . ո՛չ որ իցէ որ փրկիցէ , և ո՛չ
այն՝ որ ապրեցուցանիցէ :

ՏԻ ամ իմ թէ արարի զայս . և թէ իցէն
անօրէնութիւն ՚ի ձեռս իմ :

Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ , յք հա-
տուցին ինձ չար . անկեաց և ես ՚ի թշնա-
մեաց իմոց ընդունայն :

Հալածեացէ ապա թշնամին զանձն իմ .
հասցէ և կոխեացէ յերկիր զկեանս իմ .
և զփառս իմ ՚ի հող բնակեցուսցէ :

ԼԻ ՚ի տր բարկութիւն քով . և բարձր լեր
՚ի սպառիլ թշնամեաց իմոց :

Օ արթիւր տր ամ իմ ՚ի հրամանս . քո՛ զոր
պատուիրեցեր . և ժողովք ժողովորոց
շուրջ եղիցին զքե :

Ս ք այսորիկ ՚ի բարձունս դարձ տր . և
տր դատէ զժողովուրդս իւր :

Դատ արա ինձ տր ը արդարուէ իմում .
և ըստ ամբժուէ իմում՝ որ յիս : IO

Ի կատարած . վս գաղտնեացն որդւոյ .
Սաղմնս Դաւթի : Թ

Գ ոհացայց զքէն տր՝ ըտրորով սրտիւ-
նմով . պատմեցից զամ սքանչելիս քո :

Ուրախ եղէց և ցնծացայց ՚ի քեզ . սաղմնս
ասացից անուան տեառնդ բարձրելոյ :

Դ դառնալ յեսս թշնամեաց իմոց , ալ
կարասցին և կորիցէն յերեսաց քոց :

Լըսրեր զը. ատստնս իմ , և զկրաւունս .
նստար յաթոռ՝ դատաւոր արդարուէ :

Սաստեցեր ՚ի հէթանոսս , և կորեաւ ամ
բարիշտն . զանուանս նց ջնջեցեր յաւի
տեանս յաւիտենից . և թշնամոցն զէն

պակասեաց մինչ իսպառ :

Օ քաղաքս աւերեցեր , և կորեաւ յի-
շատակ նց աղաղակաւ :

ԼԾ կայ՝ և մնաց յաւիտեան , պատրաստ
արար զաթոռ իւր ՚ի դատաստանի :

Ինքն դատէ զաշխարհս արդարուէ , և
զժողովուրդս իւր ուղղուէ :

Եղև տր ապաւէն տնանկի , օգնական ՚ի
նեղուէ ՚ի դէոյ ժամանակի :

Յուսացին ՚ի քեզ ամբն՝ յք գիտեն զա-
նուէն քո . զն ո՛չ թողցես զայնոսիկ , յք

խնդրեն զքեզ տր :

Սաղմնս ասացէք ան՝ որ բնակեալն է ՚ի սիօն . պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զգործս նորա :

Դի խնդրել զարիւնս նց՝ յիշեաց . և ոչ մոռացաւ ար զաղաղակս անանկաց :

Ողորմեա՛ ինձ ար . և տես զխոնարհութի իմ՝ ՚ի թշնամեաց իմոց . ո՛ր բարձր արարեր զես ՚ի դրանց մահու :

Որո՞ղ պատմեցից զամ՝ օրհնութիս քո ՚ի դրունս դատեր սիօնի , և ցնծացայց ՚ի փրկութե քում :

Բնկան հեթանոսք յապակիանուէ իւրեանց՝ զոր արարին . և որոգայթ՝ զոր թագուցին , առցէ զոսս նց :

Ճանաչի ար յառնել զդատաստանս իւր . և ՚ի գործս ձեռաց իւրեանց կապեցին մեղաւորք :

Դարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի դժոխս . և ամ հեթանոսք որք մոռացան զամ :

Ոչ իսպառ մոռանայ ար զաղքաան . համբերուի տնանկաց մի՛ կորիցէ իսպառ :

Արի ար՝ և մի՛ զօրացի մարդ . դատեսցին հեթանոսք առաջի քո :

Կացո՛ ար՝ օրէնսդիր ՚ի վր՝ նց . և ծանիցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են :

Բնդէր ար կացեր ՚ի հեռաստանէ . անտես

տես արարեր ՚ի դէպ նեղուէ ժամանակի :
Յամբարտաւանիլ ամբարշտին՝ այրի աղքաան . արգելցին ՚ի խորհուրդս իւրեանց , զոր և խորհեցան :

Օ ի գովի մեղաւորն ՚ի ցանկուի անձին իւրոց . որ զրկէն , և նա գովի :

Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն զամ , ըստ բազում բարկուէ իւրում , թէ ոչ խնդրի :

Ոչ է ամ առաջի տչաց նր . պիղծ են ճանապարհք նր յամ ժամ :

Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց նր , ՚ի վր՝ ամ թշնամեաց իւրոց տիրեսցէ :

Ասաց ՚ի սրտի իւրում , թէ ոչ սասանեսցայց , ազգէ յազգ առանց չարի :

Մի՛ծիւք և դառնուք և նեխուք լի է բերան նր . և ՚ի ներքոյ լեզուի նր ցաւք և վաստակք :

Աստի դարանեալ ընդ մեծամեծս ՚ի գաղտնիս , սպանանել զամբիծն :

Աչք նր ՚ի անանկս հային . դարանի ՚ի գաղտնիս , ուր զառիւծ ՚ի մորև իւրում :

Դարանի յափշտակել զաղքաան . յափշտակել զաղքաան , և ձգել զնա :

Յորոգայթ իւր խոնարհեցուցէ զնա . խոնարհեցի և անկցի ՚ի տիրել իւրում

՚ի վր՝ անանկայց :

Օ ի ասաց ՚ի սրտի իւրում թէ մոռացաւ անձ . դարձոց զերեսս իւր , զի մի՛ տեսցէ իսպառ :

Լ. ընդ անձ իմ . բարձր եղցի ձեռնքո՛ւ , և մի՛ մոռանար զտնանկս :

Իսկ լէ՛ր բարկացոց ամբարիշտն զանձ . զի ասաց ՚ի սրտի իւրում թէ ոչ քննի :

Տեսանես դու զնա , ՚իցաւս և ՚ի սրտ մտութիս հայիս . ՚ի քեզ թողեալ է աղքատն , և որբոյն դու ես օգնական :

Խորտակեսցի բազուկ մեղաւորի՛ և չարի . ինդրեսցին մեղք նր՛ , և նա մի՛ գտցի :

Տր՛ թագաւոր յաւիտենս յաւիտենից . կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նր՛ :

Օ ցանկու՛ի տնանկաց լուաւ անձ , ՚ի պատրաստու՛ի սրտից նց հայեցաւ ակնքո՛ :

Գատ առնել որբոյն և տնանկի . զի մի՛ ևս յաւելցի մարդ , ՚ի մեծաբանել իւրում ՚ի վր՛ երեսաց երկրի :

Ի կտրծ . Սաղմոս Դաւթի : Ժ

Ի տէր յուսացայ . որպէս ասիցէք ցանձն իմ , փոփոխեաց ՚ի լէրինսս ուն ճնձղուկ :

ա

16

Օ ի

Օ ի անձ մեղաւորը լարեցին զաղեղունքս իւրեանց . պատրաստ արարին զնետս ՚ի կապարձս , ձգել լէ խաւար այնոցիկ , ցք ուղիղ են սրտիւք :

Օ ի զոր դու շնեսցեր՛ նորա աւերեցին . իսկ արդարն զն՛ արար :

Տր՛ ՚ի տաճար ան իւրում . ան յերկինսս յաթոռ իւրում :

Լ. քք նր՛ ՚ի տնանկս հային , և արտաւանուք նր՛ քննեն զորդիս մարդկան :

Տր՛ քննէ զարդարն և զամբարիշտն . որ սիրէ զմեղս , ատէ զանձն իւր :

Տեղասցի ՚ի վր՛ մեղաւորաց որոգայթ՛ հուր և ծծումբ . այս մլրիկ՛ բաժին բաժակի նց :

Լ. զար է անձ՛ և զարդարու՛ի սիրէ . և զուղղու՛ի տեսանեն երեսք նր՛ :

Ի կտրծ ՚ի վր՛ ութերորդին . Սաղմոս դաւթի : ԺԱ

Լ. պրեցո՛ զնա անձ՛ զի նուազեաց ան . նուաղեցան ճմարտութիք յորդուոց ՚ի մարդկանէ :

Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի իւրում . շրթամբ նենգաւորօք , սրտէ ՚ի սիրտ խօսեցաւ :

բ

17

Սա

3/308

Handwritten text and a purple stamp at the bottom right of the page.

Սատակէ ար զամ շրթունս նենդաւորս,
և զլեզուս մեծաբանս :

Ոյք ասացին . զլեզուս մեր մեծս ա
րասցուք , շրթունք մեր առ մեզ էն , և
արդ մեր ոյլէ ար :

Ս ք տառապանաց աղբատին՝ և հեծուէ
անանկին , այժմ յարեաց ասէ ար . եդից
զփրկուի իմ , և համարձակեցայց ՚ի նն :
Բանք ան էն բանք ար , որոյ զարծաթ
ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ . սրբեալ և
պարզեալ էօթնպատիկ ՚ի հողոյ :

Դու ար պահեցեր զմեզ , և ապրեցուցեր
զմեզ յազգէ յայսմանէ մինչև յաւան :

Ուրջանակի ամբարիշտք շրջին . ըստ
բարձրութե բում մեծս արասցես դու
զորդիս մարդկանս :

Ի կործ . Սաղմոս դաւթի : ԺԲ

Սինչև յերբ ար՝ մոռանաս զիս իս
պառ . մինչև յերբ դարձուցանես
զերեսս քո յինէն :

Սինչև յերբ դնեմ զկտրհուրդս յանձն
իմ . և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Սինչև ցերբ բարձրանայ թշնամին ՚ի
վր իմ . նայեա և լուր ինձ ար ամ իմ :

Սյս աուր ար աչաց իմոց , զի մի էր
բէք ննջեցից ՚ի մահ :

Սի ասացէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի
նմա . կամ նեղիչք իմ ցնծացեսն , թէ
ես սասանեցայց :

Սս յողորմուիս քո ար յուսացայ , ցնծա
ցաւ սիրտ իմ ՚ի փրկուէ բում . օրհնե
ցից զար՝ զբարեբարդ իմ :

Ի կործ . Սաղմոս դաւթի : ԺԳ

Սաց անգգամն ՚ի սրտի իւրում , թէ
նչ գոյ ամ :

Սպակոնեցան և պղծեցան յանօրէնուէ
իւրենց . և ոչ որ է՝ որ առնէ զբաղցրուի :

ՏԵ յերկնից նայեցաւ յամ որդիս մարդ
կան , տեսանել թէ իցէ՞ որ իմաստուն ,
որ խնդրիցէ զամ :

Սմենքեան խոտորեցան ՚ի միասին՝ և
անպիտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ զբարի . և չէ՞ որ՝ մին
չև ՚ի մի :

Որոյ նչ ծանիցեն ամբեան , ոչք գործեն
զանօրէնութիւնս :

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմոյ կերա
կուր հացի , և առ ար նչ կարդացին :

Սնդ երկիցեն զերկուղ ուր նչ իցէ էր
կիւղ . զի ար է յազգս արդարոց :

Սխորհուրդ աղբատին յամօթ աղա
րին .

ըին . զի արէ յոյս նր :

Ո՞րտացէ ՚ի սիօնէ զփրկութի իսէլի . ՚ի
դարձուցանել տն զգերուի ժողովը
դեան իւրոյ . ցնծացէ յակոբ և ու
րան եզղցի իսէլ :

Ի հորած . Սաղմոս դաւթի : ԺԳ

ՏՐ

նի կացցէ ՚ի խորանի քում .
կամ ո՞վ բնակեցէ ՚ի լեռան
սբ քո :

Որ գնայ անբիծ՝ գործէ զարդարուի ,
խօսի զճշմարտուի ՚ի սրտի իւրում :

Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով ,
և չար ընկերի իւրում ոչ արար :

Ղախատինս ՚ի մերձաւորաց նա ոչ առ
նու . արհամարհեալ է առաջի նր չա
րագործն :

Օ երկիւղածս տն փառաւոր առնէ . որ
երդնու ընդ ընկերի իւրում , և ոչ ստէ :

Օ արծաթ իւր ՚ի վարձու ոչ ապ , և
կաշառս ՚ի վերայ իրաւանց ոչ առնու .
որ զայս արացէ , նա մի՛ սասանեցի
յաւիտեան :

Յարձանագիր . Սաղմոս դաւթի : ԺԵ

Պահէա՞ զիս անձ իմ , զի ես ՚ի քեզ յու
սացայ . սսացի տն , ար իմ ես դու՝ և
բարիք իմ ինձ ՚ի քէն են :

Մէջ քոց՝ որք են յերկրի քում . սքանչե
լի արարեր զամ կամս իմ ՚ի նս :

Յաճախեցին հիւանդութիք նյ . յետ
այսորիկ ապա վաղվաղեցին :

Ո՞չ ժողովեցայց ՚ի ժողովս նյ յարենց . և
ոչ յիշեցից զանուանս նյ ՚ի շրթուսս իմ :

ՏՐ բաժին ժառանգուէ իմց՝ և բա
ժակի իմց դու ես , որ այսրէն դարձու
ցանես զժառանգուի իմ յիս :

Ս իճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս , և ժա
ռանգութի իմ հաճոյ եղև ինձ :

Օ բնեցից զտէր՝ որ իմաստուն արար
զիս , մինչ ՚ի գիշերի ևս խրատեցին զիս
երիկամունք իմ :

Յառաջագոյն տեսանէի զնր առաջի իմ
յամ ժամ . զի է ընդ աջմէ իմմէ , զի մի՛
սասանեցայց :

Ս տան այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ . և
ցնծացաւ լեզու իմ , ևս և մարմին իմ
բնակեցի յուսով :

Օ ի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի դժոխս .

11

և ոչ տացես նբայ քուժ տեսանել զա-
պահանութիւնս :

Յուզեր ինձ զճանապարհս քո կենաց ,
լցուցեր զլիս ուրախութիւնք երեսաց քոց
ի քաղցրութիւն վայելչութիւն անջ քո
մինչ իսպառ :

Սաղմոս . Արթթ դաւթիւ . Ժ. Զ

Ի սր տր արդարուէ . և նայեա՛ ՚ի խըն
դրուածս իմ . սենկն դիր աղօթից իմոց՝
զի ոչ շթամիք նենգաւորօք :

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն , և
աչք իմ տեսցեն զուղղուի :

Փորձեցեր զսիրտ իմ , և քննեցեր ՚ի գի-
շերի . փորձեցեր զլիս , և ոչ գտաւ յլիս
անիրաւութիւնս :

Մի խօսեցցի բերան իմ զգործս որդ-
ւոց մարդկան . վս բանից շթանց քոց
ես պահեցից զճանապարհս խիստս :

Հաստատեա՛ զշաւիղս իմ ՚ի ճանապարհի
քուժ . զի մի գայթակղեացին գնացք իմ :

Ես առ քեզ տր կարդացի՛ զի լուար ինձ
անձ , խոնարհեցի՛ առ իս զունկն քո . և
լուր բանից իմոց :

Մքանչելն արարեր զողորմութիւն քո . ո՞
իրկես զայնոսիկ , ոչք յուսացեալ են ՚ի
քեզ՝

քեզ՝ յայնցանէ , ոչք հակառակ կան
անջ քո :

Պահեա՛ զլիս ուղ բիբ ախան . ընդ հովա-
նեաւ թևոց քոց ծածկեսցես զլիս , յե-
րեսաց ամբարշտաց , ոչք տառապեցու-
ցին զլիս :

Ի՞՞ շնամիք զանձն իմ պաշարեցին . և ՚ի
ճարպս իւրեանց արգելին . և բերանք
նց խօսեցան զամբարտաւանութի :

Մերժեցին զլիս , և այժմ դարձեալ պա-
տեցան զլինս . ուշեդին խոնարհեցուցա
նել զլիս յերկիր :

Համարեցան ինձ ուղ առիւծ՝ զի պատ-
րաստի յորս . և ուղ կորիւն առիւծու ,
զի նստի դարանեալ :

Ըրի՛ տր՝ ժամանեա՛ նց , և խափանեա՛
զնս . փրկեա՛ զանձն իմ յամբարշտաց ,
ի սրոյ՝ և ՚ի ձեռաց թշնամեցն :

Տ՞ր կորո՛ զնս յերկրէ . բաժանեա՛ և խա-
փանեա՛ զնս ՚ի կեանս իւրեանց :

Պաղանեօք բովք լցան որովայնք նց .
յագեցան կերակրովք , և թողին զմնաց
ուածս տղայոց իւրեանց :

Ես արդարութիւնք երեսաց քոց . և յագեցայց յերևիլ փառաց
քոց :

18

Ի կործ ՚ի վր պատերազմող նահատակի ծա-
ռային տն Դաւթի . զոր խօսեցաւ ընդ տն
զբանս օրհնուէ . յառուր յորում փրկեաց զնա
տր ՚ի ձեռաց ամ Թշնամեաց իւրոց , և ՚ի ձե-
ռաց սաւուղայ . և ասէ : ԺԷ

U իրեցից զքեզ տր զօրութի իմ . տր
հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ և
փրկիչ իմ :

Ը օգնական իմ , և ես յուսամ ՚ի նա .
ապաւէն իմ , եղջիւր փրկութե իմոյ՝
ընդունելի իմ է :

() Բնելով կարդացից առ տր , և ՚ի Թշնա
մեաց իմոց ապրեցայց :

Շ ուրջ եղէն զինև երկունք մահու . և
ուղիք անօրէնուէ խռովեցուցին զնս :

U իշտք դժոխսց պաշարեցին զնա . և ժա
մանեցին ինձ որդւոյթք մահու .

Դ նեղուէ իմումես առ տր կարդացի ,
և առ ամ իմ աղաղակեցի :

U ուաւ ինձ ՚ի տաճարէ սբյ իւրմէ ձայնի
աղօթից իմոց , և աղաղակ իմ առաջի նր ,
մոցէ յսկանջս նր :

Կ ուովեցաւ և դողաց երկիր և հիմունք
իբանց սասանեցոն և խռովեցան . զե
բարկացաւ ՚ի վր նց ամ :

ԵԼ ծուխ ՚ի բարկուէ նր . և հուր յե-
րեսաց նր բորբոքեցաւ , և փայլատա
կունք հատան ՚ի նմանէ :

Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ . և մէգ ՚ի
նեքքոյ ոտից նր :

ԵԼ ՚ի բրովբէս և Թուեաւ . սլացաւ նա
՚ի Թևս հողմոց :

Եդ զխաւար ՚ի ծածկոյթ իւր , և շուրջ
զնովաւ են յարկք իւր . և խաւարային
ջուրք՝ մինչև յամպս օդոց :

Դ փայլատակել նր առաջի նց , ամպք
անցուցին զկարկուտ՝ և զկայծակունս
հուր :

Որտաց տր յերկնից , և բարձրեալն ես
զձայն իւր ՚ի կարկուտ՝ և ՚ի կայծակու-
նրս հուր :

Ղ աքբեաց զնեսս իւր՝ և ցրուեաց զնս .
յաճախեաց զփայլատակունս իւր , և
խռովեցոյց զնս :

Երկեցան աղբերք ջուրց . և յայանե-
ցան հիմունք աշխարհի :

Դ սաստէ բուամէ տր , և ՚ի շնչել հոգւոյ
բարկութե բո :

Ղ աքբեաց ՚ի բարձանց՝ և ընկալաւ զնա .
ընկալաւ զնա ՚ի ջուրց բազմոց :

Փրկեացէ զնս տէր ՚ի Թշնամեաց իմոց
հո

Հզօրաց՝ և յառեւեաց իմոց , զի Հզօրք
եղէն քան զիս :

Պատմանեցին ինձ աւուրք չարչարանաց
իմոց . եղև ար Հզօրիչ իմ , և եհան զիս
յանդորր , և փրկեաց զիս ար՝ զի կա
մեցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութե
իմում . ըստ ամբօժութե իմում հատու
ցէ ինձ :

Ես պահեցից զճանապարհս տն , և ոչ
ամբարշտեցայց յոյ իմմէ :

Ըմենայն իրաւունք նր առաջի իմէն .
և զարդարուի իւր ոչ ՚ի բացեայ արար
յինէն :

Եղէց և ես ամբիծ ընդ նմա . և զգու
չացայց յանօրէնուէ իմմէ :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութե
իմում . ըստ սրբութե ձեռաց իմոց՝ ա
ռաջի աչաց իմոց :

Բնդ արքն ար եղևիս , ընդ առն ամբօժի
ամբիծ եղևիս , ընդ ընտրեալն՝ ընտ
րեալ եղևիս . և զթիւրսն կործանեցես :

Ի ու զթողովուրդս խոնարհս կեցուցա
նես . և զաչս ամբարտաւանից դու խո
նարհեցուցանես :

Ի ու ըստաւոր առնես զճրար իմ , ար
ամ

ամ իմ , լոյս արա ինձ ՚ի խաւարի :
Բ և փրկեցայց ՚ի փորձուէ . աստուծով
իմով անցից ընդ պարիսպս :

Ը իմ , անբիծ են ճանապարհք նր . և
բանք տն ընտրել են . և սպաւէն ամցուն
որք յուսան ՚ի նա :

Ս ան զի ոյլ է ամ բաց ՚ի տնէ . կամ
ոյլ է ամ , բաց յոյ մերմէ :

Ը իմ , որ զգեցուցեր ինձ զօրուի . և ե
դեր յամբօժութե զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոտս իմ ոյլ զեղբերուի .
և ՚ի վր բարձանց կացուցեր զիս :

Ուսուցեր զձեռս իմ ՚ի պատերազմ . և
արարեր զբազուկ իմ ոյլ զաղեղն հաստ . և
եսուր ինձ զպաշտպանուի փրկուէ քոյ :

Ը զք ընկալաւ զիս՝ և խրատ քո կանգ
նեաց զիս իսպառ . և խրատ քո ուսու
ցէ զիս :

Բ նդարձակեցեր զգնացս իմ ՚ի ստորէ
իմմէ . և ոչ տկարացան շաւիղք իմ :

Հալածեցից զթշնամիս իմ՝ և հասից
նց . և ոչ դարձայց ՚ի նոցանէ՝ մինչև
սպառեցից զնս :

Եղևից զնս , և այլ մի կարացես կեալ .
և անկցին ՚ի ներքոյ ոտից իմոց :

Ո զեցուցեր ինձ զօրութի ՚ի պատե
րազմի .

բաղմի . և զյարուցեալն ՚ի վր իմ՝ ներ-
քոյ իմ արարեր :

Օ Թշնամիս իմ հալածակոնս արարեր .
և գատելիս իմ սատակեցեր :

Աղաղակեցին , և ոչ ճբ էր որ փրկէր ըզ-
նս . կարդացին առ տր , և ոչ լուսնն Նոյ :

Մանրեցից զնս ուն փոշև առաջև հողմոյ .
և ուն կաւ գոեհաց կոխեցից զնս :

Փրկեսցէ զիս տեր ՚ի հակառակութի
ժողովորոց . և կացուցէ զիս գլուխ
հեթանոսաց :

Պողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի , ծառայեաց
ինձ . և ՚ի լուր տկանջաց լուսա ինձ :

Որդեք օտարաց ստեցին ինձ . որդեք օ-
տարաց մաշեցան , և կողացան ՚ի շաւ-
ղոց իւրեանց :

Կենդանի է տր՝ և օրհնեալ է անձ . և
բարձր եղցի անձ փրկուէ իմոյ :

Ըժ է որ խնդրէ զվրէժ իմ . և հնազանդ-
առնէ զժողովուրդս ընդ ինև :

Փրկիչ իմ ՚ի Թշնամեաց իմոց բարկացո
ղաց . յայնցանէ որք յարուցեալ են ՚ի վր
իմ՝ բարձր արարեր զիս . և յառնէ ա-
նիրաւէ փրկեցեր զիս :

Ս անս այսորիկ՝ խոստովան եղէց . բեզ ՚ի
հեթանոսս . և անուան բուժսաղմոս ա-
սացից :

Մ ԵՏ արարեր զփրկուէ Թագաւորի նր .
առնել ողորմուի լը օժեղոյ նր դաւթի .
և ընդ զաւակի նր ազգէ մինչև յաղգ :

Օրհնուի մովսեսի , և որդւոցն ինչի :
Եւնի . ժէ :

Օրհնեսցիւք զտր , զի փառօք է փա-
ռաւորեալ :

Օ հեծեալս և զերիվարս ընկէց ՚ի ծով .
օրհնական ընդունել իմ տր , և եղև ինձ
՚ի փրկութիւն :

Ս ան է իմ անձ՝ և փառաւոր առնեմ զսա .
անձ հօր իմոյ՝ և բարձր արարից զսա :
Տր խորտակէ զպատերազմունս , և տր է
անուան նորա :

Օ ընտիրս արանց՝ և զընտիրս սպառա-
ղինաց . զկառս և զերիվարս , և զամ զօ-
րութիս փարաւօնի ընկէց ՚ի ծով :

Ս ու ծամկեաց զնս , ընկանս յանդուն-
դսս խորոց իբրև զվէմս :

Ա Ջ . քո տր՝ փառաւորեալ է զօրութի
իւրով . և աջ . քո տր՝ խորտակեաց զթրշ
նամիս քո :

Ա լ մեծուի փստոց քոց մանրեցեր զհա-
կա

15

Կառահորդս քո • առաքեցեր զբարկուհի
 սրամտուէ քոյ • և եկեր զնս ուն զեղէզնս :
 Հոգևով զօրուէ սրամտուէ քո պատա-
 ռեցան ջուրք գիղանս կացին ուն պարխապ
 քարեայ ջուրք ծովունս • և տաղեցան դե-
 ղանս այլք ջուրցն ՚ի մէջ ծովունս :
 Ասաց թշնամին • ասէ , հալածեցից՝ հա-
 սից՝ հարից • բաժանեցից զաւարնս՝ և
 լցուցից ՚ի նոցանէ զանձնս իմ :
 Ի սուր իմ արկից զնսսա • տիրեացէ , և
 բարձրացի ՚ի վր նց աջ իմ :
 Առաքեցեր զհողմնս քո , և ծածկեաց զնս
 ծով • ընկղմեցան , և իջին ուն կապար՝ ՚ի
 ջուրս սաստիկս :
 Ա՞նմանի քեզ յածս տըր , կամ ո՞նչ նման
 նիցի քեզ՝ փառաւորեալ ՚ի սբս :
 Սքանչելի փառաւորեալ՝ որ առնես ըզ-
 նշանս և զարուեստս • ձգեցեր զձեռնս
 քո , և եկուլ զնս երկիր :
 Առաջնորդեցեր արգարուէ ժողովը-
 դեանս քո այսմ , զոր և փրկեցեր :
 Մխիթարեցեր զնս զօրուէ քով ՚ի բա-
 նակեաղ սրբութե քո • լուանս աղբք՝ և
 բարկացան , և երկուք կալան զբնա-
 կիչանս փղշտացւոց :
 Յայնժամ փութացան դատաւորք եդով
 մայ , և իշխանք մովսէացւոց :

Կալաւ զնս դողումն • հալեցան տմ բնա-
 կիչք քանանացւոց :
 Անկցի ՚ի վր նց աջ և դողումն • և ՚ի
 զօրութե բազկի քո քարացին :
 Մինչև անցցէ ժողովուրդ քո տըր , մինչև
 անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար :
 Տարեալ անկեացես զնս ՚ի լերինս ժառան
 դութե քոյ , ՚ի պատրաստուի բնակուէ
 ժառանգութե քոյ :
 Օ զր ստացար ՚ի սկզբանէ տըր , ստացար
 սրբութե՝ զոր պատրաստեցին ձեռք քո , տըր
 թագաւոր յաւիտնս յաւիտենից , և ևս :
 Օ ի եմուա փարաւօն կառօք և երիվա-
 րօք , և ընտիր սպառազինօք ՚ի մէջ ծովունս :
 Ալ էա՞ծ ՚ի վր նց տըր զջուրս ծովունս •
 և որդիքն իսրայէլն գնացին ընդ ցամաք
 ՚ի մէջ ծովունս :

Փառք հօր և որ :

Մաղթանք :

Բնէ իմ տմ , և փառաւոր առնեմ զսա •
 տմ հօր իմոյ՝ և բարձր արարից զսա :
 Մարդասէր տըր՝ վս սրբուհւոց անարա-
 տի մօր քոյ և կուսի • և վս խաչի քոյ
 պատուակիանի , տէր ընկալ զաղաչանս
 մեր , և կեցն զմեզ :

Քարոզ և աղօթք՝ Երանեալ և Իբրև կա-
նոնացն :

Մ Ի վերուստ խաղաղուէ՝ և փրկու-
թե՛ անձանց մերոց , զոր աղաչես
ցուք : Տ՛ր ողորմեա՛ :

Մ Ի լեւել լինելոյ տն այ ձայնի աղաչա-
նաց մերոց , զոր աղա :

Մ Ի քաւիչ և ներօղ լինելոյ այ ՚ի վր
մեղաց մերոց , զոր աղա :

Մ Ի թողլոյ մեզ զամ՝ յանցանս մեր , ըզ
կամայ և զսկամայ , զոր աղա :

Մ Ի զի մի՛ ընդ խոտանան գտանիցիմք
յաւուրն պատասխանատուուէ , զոր :

Մ Ի հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճմն-
րիա և ուղիղ հաւատով՝ Իքս ննջեցին ,
զոր աղա :

Եւ ևս միաբան վն ճմարխտ և տք հա-
ւատոյս մերոյ , զոր աղա :

Օ անձինս մեր՝ և զմիմեանս , տն այ ա-
մենակալին յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ տր ամ մեր ըստ մեծի ո-
ղորմութե՛ քում . սասացուք ամենեքեան
միաբանութե՛ :

Տ՛ր ողորմեա՛ , տր ողորմեա՛ , տր ողորմեա՛ :

Տ՛ր տունջեան՝ և գոյացուցիչ գիշե-
րոյ . որ արարեր զսիւ՛ ՚ի զբօսանս բա-
րեգործուէ՛ ՚ի փրկուէ՛ անձանց մերոց ,
և զգիշեր՝ ՚ի հանգիստ քնոյ՝ տկարացեալ
բնուէ մերոյ : Իսկ այժմ՝ զարթուցեալ
բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանուի՛ ա-
հաւոր և փառաւորեալ սնուանդ . քում
տր : Ի՛նչալ և այժմ՝ զաղաչանս մեր , և
յաջողեա՛ մեզ ուղիղ հաւատով և առա-
քինասէր վարուք ՚ի նոյն պտոյտն քո
կանխել միշտ . և նովին կանոնիւս անդա-
դար փառաւորել զհայր և զորդի և զտք
հոգիդ . այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք :

Օ քեզ , որ յամի գթած և մարդա-
սէր՝ տերդ ես , աղաչեմք հանադաղ , զե
զօրացուցես զմեզ օր լստ օրէ կալ ՚ի
կարգի կրօնաւորութեան մերում :

Թեթեւացն տր՝ զքաղցր լուծ . քո՛ զոր
եղեր ՚ի վր մեր . զե կարասցուք կալ ՚ի
պատուիրանի . քում , և զհաճոյան առնել
առաջի

առաջի քո յամժամ, 'ի տուէ և 'ի գի-
շերի: Հրեշտակային երգակցութիւն
զքեզ օրհնել՝ զքեզ գովել, և քեզ գո-
հուծի և փառս մատուցանել ամենա-
զօր տէրութեդ: այժմ և միշտ և

ամէն:

Մաղթանք:

Սաղմոսիւք և օրհնութիւնք և երգօք հո-
գևորօք անդադար փառաւորեմք ըզ
հայր և զորդի և զսբ հոգիդ: այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից:

ամէն:

(Օրհնեալ տր մեր յս քս: ամէն:)
Հայր մեր որ յերկինս ես:

Յիշեսցէ տէր զամ պատարագս քո: և
զուխտս քո ընդունելի արասցէ:

Տացէ քեզ տր ըստ սրտի քում: և զամ
խորհուրդս քո նա կատարեսցէ:

Յնձասցուք մեք 'ի փրկուէ քում: յա-
նուն նոյ մերոյ՝ մեք մեծք եղիցուք:

Երուցէ տր զամ խնդրուածս քո: այժմ
ճանեաք, զի կեցոյց տր զօժեալ իւր:

Եւ առ սմա յերկնից 'ի սրբուէ իւրմէ:
'ի զօրութի փրկուէ Եղից իւրոյ:

Սոքա կաւօք՝ և սոքա երիվարօք: այլ
մեք զանուն տն նոյ մերոյ կարդասցուք:

Սոքա խափանեցան և անկան: մեք յա-
րեաք՝ և ուղիղք եղաք:

Տր կեցի զթագաւորն, և լուր մեզ: յա-
ւուր յորում կարդասցուք առ քեզ:

'ի կործ: Սաղմոս դաւթի: Ի

Տր 'ի զօրութե քում ուրան եղիցի
թագաւորն: 'ի փրկութե քում ցըն-
ճասցէ՛ յոյժ:

Օ ցանկութի սրտի նր ետուր նմա: և
զկամս շրթանց նր ոչ արգելէր 'ի նմանէ:

Մաման արաբեր զն յօրհնութի քաղց-
րութե քոյ: և եղեր 'ի գլուխ նր պսակ

'ի քարէ պատուականէ:

Կէանս խնդրեաց ՚ի քէն . և ետուր նմա ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւիտենից .

Սէծ են փառք նր՚ ՚ի փրկութե քում . զփառս մեծ վայելչութե քո զիցես ՚ի վերայ նորս .

Տացես զնա յորհունի յաւիտեանս յաւիտենից . և ուրան արծացես զնա յորհախութե երեսաց քոց .

Թագաւոր յուսացաւ ՚ի նր , յողորմուէ ք բարձրելոյն նա մի՛ սասանեսցի :

Գացի ձեռն քո՝ ՚ի վր թշնամեաց քոց . և աջ քո գտցէ զամ՝ ատելիս քո :

Դիցես զնս ողջ հնոց ՚ի հուր . ՚ի ժամանակի երեսաց քոց .

Տէր բարկութե իւրով խռովեցուցէ զնս . և հուր կերիցէ զնս :

Պառլ նց յերկրէ կորիցէ . և զաւակ նց յորդուոց ՚ի մարդկանէ .

Խոտորեցան ՚ի քէն շարութե . խորհեցան զխորհուրդ , զոր ոչ կարացես հաստատել :

Մտացես զնս հալածեալս . ՚ի մնացուածքս քո պատրաստեսցես զերեսս նց Բարձր լէր նր ՚ի զօրութե քում . օրհնեսցուք , և սաղմոս ասացուք ՚ի զօրութե քում :

Ի կորած . վն առաւօտին օգնականութեց . Սաղմոս Գաւթի : Ի Ա

ԼԾ ԼԾ իմ՝ նայեաց առ իս . ընդէր թողեր զիս . հեռի եղէ ՚ի փրկուէ իմմէ , վն բանից յանցանաց իմոց :

ԼԾ իմ ՚ի առե կարդացի առ քեզ և ինձ ոչ լուար . ՚ի գիշերի , և ինձ ոչ անսացեր :

Դու ՚ի ոքս բնակեալ ես . և գովեալդ խորայել :

Ի քեզ յուսացան հարքն մեր . յուսացան ՚ի քեզ՝ և փրկեցեր զնս :

ԼԾ քեզ աղաղակեցին , և կեցին . ՚ի քեզ յուսացան՝ և ոչ ամաչեցին :

ԼԾ Ես որդն եմ , և ոչ եմ՝ մարդ . նախախնդ մարդկան՝ և արհամարհանք ժողովրդոց :

ԼԾ մնեքեան ողբ տեսանէին զիս՝ արհամարհէին զինս . խօսէին շրթամբք՝ և շարժէին զգլուխս իւրեանց :

Յուսացաւ ՚ի նր՝ և փրկեսցէ զնա , կեցուցէ զնա , զի կամի զնա :

Դու ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ . յոյս իմ ՚ի ստեանց մօր իմոց :

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ . յորովայնէ մօր իմոց . դու ես նձ իմ :

ՍԻ

19

Մի՛ ՚ի բացեայ առնիր յիննս՝ զի նե-
ղութիք մերձեալ են . և ոչ որ է՝ որ
օգնէ ինձ :

Շ ուրջ եղեն զինև զուարակք բա-
զումք . և ցուլք գէրք պաշարեցին զես :
Բացին ՚ի վր իմ զբերանս իւրեանց , ուն
առիւծ՝ զի մանչէ և յափշտակէ :

Ես ուն զճուր հեղայ՝ և ցրուեցան իմ
ոսկերք իմ . և եղև սիրտ իմ որնս մամ
հալեալ ՚ի մէջ որովայնի իմն :

Չորացաւ ուն խեցի զօրուի իմ . լեզու
իմ ՚ի քիմն իմ հցեցաւ . և ՚ի հող մահո-
ւելուցին զես :

Շ ուրջ եղեն զինև շունք բազումք . և
Ժողովք չարաց պաշարեցին զես :

Մակեցին զձեռս իմ՝ և զոտս իմ՝ . և
Թուեցին զամ ոսկերս իմ՝ նորա հայե-
ցան , և տեսին զես :

Բաժանեցին զհանդերձս իմ ՚ի մէջ
իւրեանց . և ՚ի վր պատմուածսն իմն
վիճակս արկանելին :

Դու տր՝ մի՛ հեռի առներ զօգնուի քո
յիննս . և տր յօգնել ինձ նայեաց :

Փրկեա՛ ՚ի սրոյ զանձն իմ , և ՚ի ձեռաց
չանց՝ զմիամօրութի իմ :

Փրկեա՛ զես ՚ի բերանոյ առիւծու , յեղ

Ջերէ միեղջերուի զխոնարհուի իմ ,
Պատմեցից զանուս քո եղբարց իմոց . և
՚ի մէջ եկեղեցոյ օրհնեցից զբեղ :
Երկիւղածք տն օրհնեցէք զտր . և իմ
զաւակն յակոբեան փառաւոր արաս-
ցեն զես :

Երկեցէ ՚ի տնէ իմ զաւակն իսէլի , զի
ոչ արհամարհեաց՝ և ոչ անարգեաց տր
զաղօթս աղքատի , և ոչ դարձոց զե-
րեսս իւր յիննս . այլ ՚ի կարդալ իմում
առ նա՝ լուաւ ինձ :

Դ քէն է գովութի իմ տր , յեկեղեցիս
մեծս օրհնեցից զբեղ :

Չ ուխտս իմ կատարեցից առաջն իմ
երկիւղածաց նր :

Երկեցեն անօնկք՝ և յադեսցին . օրհնե-
ցեն զտր՝ ոչք խնդրեն զես :
Եցցեն սիրտք նոյ յաւիտեանս յաւի-
ենից . յիշեսցեն , և դարձցին առ տր
իմ ծագք երկրի :

Երկիրպագցեն նմա իմ տոհմք ազանց .
նա է արքայութի , և նա տիրէ ՚ի վր
իմ հեթանոսաց :

Երին և երկիրպագին նմա իմ պա-
գք երկրի . առաջն նր անկցին ամե-
նեբեան՝ որք իմանեն ՚ի հող :

20

Լնձն իմ նովաւ կեոյ • և զաւակ իմ
ճառայեցէ նմա :

Պատմեացի տն ազգ՝ որ գալոցն է • պատ
մեացեն զարդարուի նր ժողովրդեան •
որ ճնանեւոցն է՝ զոր արար տր :

Ի կործ • Սաղմոս դաւթի : Ի Բ

ՏԻ Հովուեացէ զնա • և ինձ ինչ ոչ
պակասեցի :

Ի վայրի դալարուջ՝ անդ բնակեցոյց
զնա • և առ ջուրս հանդատեան սնոյց զնա :

Ի արձոյց զսնձն իմ առ իս • և ալաջնոր
գեաց ինձ՝ ի ճանապարհս արդարուէ •
վն անուան իւրոյ :

Թէսկեմ՝ և գնացից ես ի մէջ ստուռ
բաց մահու • ոչ երկեացի ի չարէ • զի գ
տր ընդ իս ես :

Յուպ քո և գաւաղան • նոքա միտի
բեացեն զնա :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղա
ակն յանդիման նեղաց իմոց •

Օճեր իւղով զգրուի իմ • բաժակ
ոնց անապակ արբեցոյց զնա :

Ողորմութի քո տր զհեա իմ եկեա
զմ՝ աւուրս կենաց իմոց • բնակի
ի տան տն ընդ երկայն աւու

Սաղմոս դաւթի • միաշաբաթուն : Ի Գ

Տն է երկիր լիւ իւրով • աշխարհ՝ և
ամ բնակիչք նր •

Նա ինքն ի վր ճովու հիմունս էարկ
նմա • ի վր գեացոյ պատրաստեաց զնա :

Ով ելցէ ի բնուն տն • կամ ով կացցէ
ի տեղուջ սրբուէ նր •

Որ տր է ձեռօք և ամբիճ սրտիւ • որ ոչ
էառ զնանրուի յանձն իւր՝ և ոչ երգ
ուաւ ընդ բնկերի իւրում նենդութ :

Սա ապցէ զօգնութի ի տնէ • զողորմութի
յոյ փրկչէ իւրմէ :

Լյս ազգ է՝ որ խնդրէ զտր • խնդրէ
տեսանել զերեսս այ յակոբայ :

Համբարձէք իշխանք զգրունս ձեր ի
վեր • համբարձցին գրունք յաւիտենից •
և մոցէ թագաւոր փառաց :

Ով է սա թագաւոր փառաց • տր հզօր
զօրութի իւրով • տր հզօր ի պատե
րազմի :

Համբարձէք իշխանք զգրունս ձեր ի
վեր • համբարձցին գրունք յաւիտենից •
և մոցէ թագաւոր փառաց :

Ով է սա թագաւոր փառաց • տր զօրու
թեց՝ սա ինքն է թագաւոր փառաց :

21

Դ ւ քեզ տր համբարձի զանձն իմ •
Իմ իմ ՚ի քեզ յուսացայ , մի ա
մաչեցից • և մի ծիծաղեսցին զինև թըշ
նամբ իմ :

Ը մենեքեան որք համբերեն քեզ՝ մի ա
մաչեսցեն • այլ ամաչեսցեն անօրէնք յու
նայնութէ իւրեանց :

Օ ճանապարհս քո տր ցնց ինձ , և զա
ւիլս քո ուսն ինձ :

Ը աջնորդեա՛ ինձ ՚ի ճմարառուէ քում ,
և ուսն զես , զև դու ես իմ փրկիչ իմ •
և ես քեզ համբերի զօրհանապաղ :

Յ իշեա՛ տր՝ զգթուխս քո , և զողորմուխս
քո՝ որք են յաւիտենից :

Օ մեղս մանկուէ իմոյ՝ և զանգիտուէ
իմոյ՝ մի՛ յիշեր • այլ յիշեա՛ զես տր ըստ
ողորմուէ քում՝ վն քաղցրուէ քոյ • զև
քաղցր և ուղիղ ես :

Մ ն այսորիկ օրէնսդէտ առնես զմե
ղաւորս ՚ի ճանապարհի • առաջնորդես
հեզոց ՚ի դատաստանի , և ուսուցանես
հեզոց զճանապարհս քո :

Ը մեսայն ճանապարհք տն ողորմուէ և
ճմարառութի են այնցիկ , ոյք ինդրես
զուխտ՝ և զվկայուէ նր :

Մ ն անուան քոյ տր քուեա՛ զմեղս իմ ,
զև բազում եղեն • ոյլ է մարդ որ երկնչե
ի տնէ • օրէնսդէտ առնէ զես ՚ի ճանա
պարհի՝ յոր և հաճեցաւ :

Ը նձն նր ՚ի բարուէ հանդիցե • և զա
ւակ նր ժառանգեսցե զերկիր :

Օ օրուի է տր երկիւղածաց իւրոց • և
զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոյ :

Ը չք իմ յամ ժամ առ տր են • և նա
հանէ յորդայթէ զոսս իմ :

Նայեա՛ առ իս՝ և ողորմեա՛ ինձ • զև միա
մօր և աղքատ եմ ես :

Ն եղութիք սրաի իմոյ բազում եղեն
յոյժ • և ՚ի վշտաց իմոց հան զես :

Տես զխոնարհուի իմ և զվաստակ իմ •
և թնդ ինձ զամ զմեղս իմ :

Տես զթշամբնս իմ , զև բազում եղեն ,
ատելուէ՝ որք ՚ի նանիր ատեցին զես :

Պահեա՛ զանձն իմ՝ և փրկեա՛ զես • և մի
յամօթ եղէց՝ զև յուսացայ ՚ի քեզ :

Ը մեիծք և ուղիղք կցորդք եղեն ինձ •
և ես քեզ համբերի • փրկեա՛ իմ զիեւ
յամ նեղուէց նր :

Մ ատարա ինձ տր՝ զև ես յամբժուէ
իմում

22

Խնում գնացի, ՚ի տր յուսացայ՝ զի մի՛
 եղէց հիւանդ։
 Փորձեա՛ն զիս տր՝ և քննեա՛ն զիս • փոր-
 ձեա՛ն զերիկամուսս իմ, և զտերտ իմ։
 Աղորմու՛ն քո տր առաջի աչաց իմոց • և
 հաճոյ եղէց ճշմարտուէ քում։
 Ա՛չ նստայց ես յաթոռս նանրաց • և ընդ-
 անօրէնս ես ոչ մտից։
 Կտեցի ես զժողովս չարաց, և ընդ ամ-
 բարիչսս ես ոչ նստայց։
 Լուացից սրբուք զձեռս իմ • և շուրջ
 եղէց զսեղանով քո տր։
 Կսել ինձ զձայն օրհնուէ քո, և պատ-
 մել զամ սքանչելիս քո։
 Տէր սիրեցի զվայելչուի տան քո, և
 զտեղի յարկի փառաց քոց։
 Մի՛ կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զան-
 ձըն իմ, և մի՛ ընդ արս արիւնահեղս
 զկեանսս իմ։
 Արոց ձեռք իւրեանց յանօրէնուէ են •
 և աջ նց լե՛տ կաշառօք։
 Ես յամբժուիւթի իմում գնացի • փրկեա՛ն
 զիս տր և ողորմեա՛ն ինձ։
 Ասն իմ կացցէ յուղղուէ • յեկեղէցիս
 մեծս օրհնեցից զքեզ։

Տրցս իմ և կեանք իմ՝ ես յուամէ՞
 երկեսայց • տր ապաւէն կենաց ի-
 մոց՝ ես յուամէ՞ դողացայց։
 Ի՛ մերձենալ առ իս չարաց ուտել ըզ-
 մարմին իմ • նեղիչք իմ և թշնամիք իմ։
 Երբս տկարացան և անկան։
 Թե՛ պատրաստիցի ՚ի վր իմ պատերազմ,
 ոչ երկիցէ սիրտ իմ • և թե՛ յարկեց ՚ի
 վր իմ ճակատամարտ, սակայն և այս-
 ուիկ ՚ի քեզ տր յուսացայ։
 Օ մի խնդրեցի ՚ի տնէ, և զոյնս աղա-
 չեմ • բնակիլ ինձ ՚ի տուն տն զամ ա-
 լուրս կենաց իմոց։
 Տեսանել ինձ զվայելչուի տն, և հրա-
 մանս տալ ՚ի տաճարի նր։
 Երածկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում յա-
 լուր չարի • ընդ յարկաւ արար զիս ՚ի
 ծածկոյթ խորանի իւրում։
 Ի՛ վիմէ բարձր արարեր զիս • և այժմ
 բարձր արս զգլուխ իմ ՚ի վր թշնա-
 մեաց իմոց։
 Ը ուրջ եղէց՝ և մատուցից ՚ի խորանի
 նորս պատարադ օրհնուէ • օրհնեցից և

23

սաղմոս ասացից ամն:

Ի հւր ար ձայնի խմում, զև կարդացի
առ քեզ, որորմեա ինձ և լուր ինձ, զև
քեզ ասաց սիրտ իմ, և խնդրեցին երեսք
իմ, զերեսս քո ար խնդրեցին:

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն,
և մի՛ խոտորիր բարկութիւն ի ծառայե
քումն:

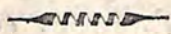
(Քննական իմ լէր տեր՝ մի՛ անարգեր
զես, և մի՛ Թողուր զես ամփրկիչ իմ,
Տայր իմ և մայր իմ Թողին զես, և ար
իմ ընկալաւ զես:

(Րէնսագէտ արա զես ար ի ճանապարհի
քում, և առաջնորդեա ինձ ի շաւիղս
քո ուղիղս:

Այն Թշնամեաց իմոց, մի՛ մտաներ զես
ի ձեռս նեղչաց իմոց:

Յարեան ի վր իմ վկայք մեղաց, և սաե
ցին ինձ յանօրէնութիւն երեսանց:

Տառատացի տեսանել զբարութիւն ար
յերկրին կենդանեաց, համբէր ար, և
քաջալերեաց, զօրասցի՛ սիրտ քո՛ և
համբէր ար:

Սաղմոս Դաւթի: ԻԵ՛

Լռքեզ ար կարդացի ամ իմ, մի՛
լուր յինէն, մի՛ երբէք լուցես
յինէն, նմանեցիմ այնոցիկ՝ ոյք ի ջանէն
ի գուբ:

Ի հւր ար ձայնի խնդրուածաց իմոց՝ յա
ղաչել ինձ առ քեզ, ի համբառնալ ձե
ռաց իմոց ի սաճար սբ քո:

Մի՛ համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն
իմ, և մի՛ ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործեն
զանօրէնութիւն, կորուսաներ զես:

Ոյք խօսին զխաղաղութիւն ընդ ընկերս
իւրեանց, և չարութիւն ի սիրաս նց:

Տուր նց ար՝ ըստ գործոց նց, և ըստ
անօրէնութեան գնացից նց, հատն նց:

Ըստ գործոց ձեռաց նց հատն նց, զհա
տուցումն նց նոցին:

Ոչ իմացան նորա գգործս ար, և ոչ ի
գործս ձեռաց ար հայեցան, կործանես
ցես զնս, և այլ մի՛ շինեսցին:

(Րհնէլէ ար՝ զև լուաւ ձայնի աղօթից
իմոց, ար օգնական իմ և պաշտպան իմ:
Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ, օգտեցաւ և
զուարճացաւ մարմին իմ, և ես կամօր
իմովք խոստովան եղէց նմա:

Handwritten scribbles and numbers at the bottom right corner.

ՏԵ՛ զօրութի՛ն ժողովորեան իւրոյ , ա-
պաւէն փրկուէ օծելոյ իւրոյ :
Փրկեա՛ զժողովուրդս քո . և օրհնեա՛ ըզ-
ժառանգութիս քո . հովուեա՛ և բարձրա-
ցն զնս մինչև յաւիտեան :

Սաղմս դաւթի . օրհնութեց նաւակատեաց
տաճարին . ԻԸ

Ս՛ առուցէ՛ք տն՝ որդիք նոյ . մատուցէ՛ք
տն զորդիս խոյոց :

Ս՛ առուցէ՛ք տն զփառս և զպատիւ .
մատուցէ՛ք տն զփառս սնուան նր . և
երկիրպագեք տն ՚ի սրահ սրբուէ նր :

Չայն տն ՚ի վր ջուրց՝ և անձ փառաց ո-
րոտաց . և տր ինքն ՚ի վր ջուրց բաղմաց :
Չայն տն զօրութեց , և ճայն տն մեծ
վայելութեց :

Չայն տն փշրէ զմայրս , և մանրէ տր
զմայրսն լիբանանու :

Մանրեացէ՛ զնս որոյ զմատաղատունին
լիբանանու . որ սիրելին է որոյ զորդիս
միեղջերուի :

Չայն տն հատանէ զբոց ՚ի հրոյ . ճայն
տն շարժէ զանապատն , և խռովեցու-
ցանէ տր զանապատն կաղես :

Չայն տն հաստատէ զեղջերուս . և
յայտնի

յայտնի առնէ զանառու :
՚ի տաճարի նորս ամենեքեան ասացեն
զփառս նր :

ՏԵ՛ զՋոհեղեղս նստուցանէ և ցածուցա-
նէ . թագաւորեսցէ տր յաւիտեան :

ՏԵ՛ զօրութի՛ն ժողովորեան իւրոյ տա-
ցէ . և օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր ՚ի
խաղաղութիւն :

Սաղմս դաւթի . ՚ի նոյն : ԻԹ

Քարձր առնեմ զբեզ տր , զն ընկալար
զնս . և ոչ ուրախ արարեր զթնամին
իմ յիս :

ՏԵ՛ անձ իմ՝ կարգացի առ քեզ , և բը
ժըշկեցեր զնս . տր հաներ ՚ի դժոխոց
զանձն իմ . և փրկեցեր զնս յայնցանէ ,
որք իջանեն ՚ի գուբ :

Սաղմս ասացէք տնս սբք նր . և խոստո-
վան եղերուք յիշատակի սրբուէ նր :

Սրամտութիւն է ՚ի բարկութե նր . և
կեանք են ՚ի կամաց նր :

Բնդ երեկոյս հանգիցեն լալիք . առա-
ւօտու եղցի ուրախուի :

Ես ասացի ՚ի բարեկենդանուէ իմում ,
թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան :

ՏԵ՛ ՚ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօ-
րու

բուծի, դարձուցեր զերեսս քո յիննն՝
և ես եղէ խռովեալ:

Ըբեղ ար կարգացի, և առ ամ իմ
աղաղակեցի. զինչ օգուտ է քեզ յարե-
նէ իմմէ, թէ ի ջանեմ ես յապականութի:

Մի՞ թէ հող խոստովան առնիցի առ
քեզ. կամ պատմեցէ զձմարառիս քո:
Դուաւ ինձ ար՝ և ողորմեցաւ. և ար
եղև ինձ օգնական:

Դարձոյց զուզ իմ յուրախութի, է
զերծ յիննն զքուրձ. և ինձ զգեցոյց
զուրախութիւնս:

Այ սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ. և
այլ մի՛ ևս զղջացայց, ար ամ իմ. յաւի-
տեան խոստովան եղէց քեզ:

Ի կատարած. նահատակութի դովուէ.
Սաղմոս Գաւթի: Լ

Ըբեղ ար յուսացայ, մի՛ ամաչեցից
յաւիտեան. յարդարութե քու՛մ
փրկեա՛ և ապրեցի զես:

Խորհարհեցի առ իս զուսնն քո. վաղվա
ղէա՛ կեցուցանել զես:

Ըբ իմ ամ պաշտպան՝ և տուն ապա-
ւի

Յնձացէք արդարք ՚ի ար. ուղղոյց
վայելէ օրհնութի. խոստովան եղէ
բուք ան օրհնութե՛. տասնադէպւ սաղ-
մոսարանաւ սաղմոս ասացէք նմա:

Օրհնեցէք զար յօրհնութի նոր՝ զի բարի
է. սաղմոս ասացէք նմա օրհնութե՛:
Ուղիղ են պատգամք ան՝ և ամ գործք
նր՝ հաւատովք են. և սիրէ զողորմութի,
և զերաւունս ար:

Ողորմութե ան լի եղև երկիր, և բանիւ
ան երկինք հաստատեցան. և հողուով
բերանոյ նր՝ ամ զօրութիք նց:

Դողովեաց ուր ՚ի տիկ զձուրս ծովու. և
գնէ ՚ի խորս զգանձս իւր:
Երկիցէ ՚ի անէ ամ երկիր. և ՚ի նմանէ
դողացին ամ բնակիչք աշխարհի:

Օհ նա՛ ասաց՝ և եղեն. ինքն հրամայ-
եաց՝ և հաստատեցան:

Տր ցրուէ զխորհուրդս հէթմնոսաց.
անարգէ ար զխորհուրդս ժողովրդոց. և
արհամարհէ ար զխորհուրդս իշխանաց:

Խորհուրդ ան յաւիտեան մնայ, և խոր
հուրդ սրտի նր՝ ազգէ մինչև յազգ:

Երանի՛ ազգի՛ որոյ ար ամ օգնական է
նմա. ժողովուրդ՝ զոր ընտրեաց ՚ի ժա-

ուանդու թիւն իւր օ

Յերկնից նայեցաւ Թոր յամորդիս մարդկան . Ի պատրաստ բնակութի իւրմէ հայեցաւ յամ բնակիչս աշխարհի :

Աստեղծ առանձին զսիրտս նոյ , Ի միա առնու զամ գործս նոյ :

Այ թէ Ի բազում զօրս իւր ապրեացի թագաւոր , և ոչ հսկայ Ի բազում զօրութեան իւրում :

Առտէ ձի Ի փրկուէ իւրում : Ի բազում զօրուէ իւրում ոչ ապրեցուցնէ զհեծեհն :

Լաք ան Ի վր երկիւղածաց իւրոց , և ոչ յուսան յողորմուի նոյ :

Փրկել Ի մահուանէ զանձինս նոյ . և կերակրել զնս Ի սովու :

Ընձինք մեր համբերեացեն ան . զև օգնական , և պաշտպան մեր է :

Ի նա ուրախ եղեցին սիրտք մեր , և յանուն քե նոյ յուսացուք :

Եղեցի ողորմութի քո ան Ի վր մեր , ուն յուսացաք Ի բեզ :

Ապրնս դաւթի . Ի ժամանակի զև այլադունեաց զերեսս իւր առաջի արևմտեքայ . և ապա արձակեաց զնա , և զնաց : ԼԳ

() Ընձեցից զան յամ ժամ , յամ ժամ օրնուի նոյ Ի բերան իմ : 60

Ի տէր պարծեացի անձն իմ . լուեցեն հեղք , և ուրախ եղեցին :

Աեծ արարէք զան ին . և բարձր արացուք զանուն նոյ Ի միասին :

Խնդրեցի Ի անէ , և լուաւ ինձ . յամ նեղութի իմմէ փրկեաց զնս :

Աստիք առ տէր՝ և առէք զլոյս . և երեսք ձեր մի՛ ամաչեացեն :

Ըստ աղբատ կարդաց առ ան , և ան լուաւ անս . յամ նեղութի սորա փրկեաց զնս :

Բանակք հրեշտակաց ան շուրջ են զեր կիւղածովք իւրովք , և պահեն զնս :

Ղաշակեցէք և տեսէք , զև քաղցր է ան . երանեալ է այր՝ որ յուսայ Ի նա :

Երկերուք Ի անէ ան քեք նոյ . զև ոչ ինչ է պակասուի երկիւղածաց նոյ :

Աեծ ամեծք աղբատացան և քաղցեան . բայց ոչ ինչ ինչ զան ան ան , մի՛ պակասեացի Ի նոցանէ ան բարուի :

Եկայք որդեակք իմ՝ լուարուք ինձ . և զերկիւղ ան ուսուցից ձեզ :

Այլ է մարդ՝ որ կամի զկեանս , սիրէ զաւուրս իւր տեսանել Ի բարուէ :

Աեցո՛ զեզու քո Ի շարութի . և շըրթուք քո մի՛ խօսեացի զնենդուի :

Խոստորեա՛ Ի շարէ՛ և արա՛ զբարի . ի ընդրեա՛

27

րեան զխաղաղութի, և երթ զՏեա նր,
Լ. Է. Է. ան ՚ի վր արդարոց, և ականջք
նր ՚ի վր աղթեց նց:

Երեսք ան ՚ի վր չարագործաց, սատա
կել յերկրէ զսխառակս նց:

Կարդացին արդարքն առ տեր, և տեր
լուաւ նց. յամ նեղուէ նց փրկեց զնս:

Սերձէ տր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալ
են սրտիւք, և զխոնարհս հոգւով կէ
ցուցանէ:

Բազում նեղուէք են արդարոց. յամէ
փրկէ զնս տր, և պահէ զամ ոսկերս նց.

և մի ՚ի նոցանէ մի՛ փշրեսցի:

Մահ մեղաւորին, չար է. բայց որ ատէ
զարդարն, զղջասցի:

Փրկէ տր զանձնս ծառայից իւրոց, մի՛
զղջասցին ամքն՝ յք յուսացել են ՚ի նս:

Ի կորած. Սարմա Դաւթի: ԼԴ

Մատեան տր զայնոսիկ՝ յք դատեն
զնս, մարտիր ընդ այնոսիկ, որք
մարանչին ընդ իս:

Լ. Ը. զղէն և զասպար քո, և արի յօգ
նել ինձ, հան զուր քո ընդ դէմ հա
լած

Լած չաց իմոց, արգել զնս, և ասան դու
ցանձն իմ, թէ փրկուի քո էս էմ:

Լ. մաշեացեն և յամթ լեցին՝ յք խնդրէ
ին զանձն իմ, դարձցին յետս և ամաշես
ցեն, յք խորհէին ինձ չար:

Եղեցին նոքա ոն փոշի առաջի հողմոյ,
և հրեշտակ ան նեղեսցէ զնս:

Եղեցին ճանապարհք նց ՚ի խաւար և ՚ի
գայթակղութի, և հրեշտակ նց հալա
ծեսցէ զնս:

Ի նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յա
պականութէ իւրեանց, և ՚ի նանիր նա
խատեցին զանձն իմ:

Հասցէ ՚ի վր նց որոգայթ, զոր իջ գի
տացին, և որսն՝ զոր թագուցին, առցէ
զոսս նց. և յորոգայթ ՚ի նոյն անկցին:

Լ. յլանձն իմ ցնծասցէ ՚ի տր. ուրախ
եղեցի ՚ի փրկուէ նր, և ամ ոսկերք իմ
սասացեն, տր ո՞ նման է քեզ:

Օ ի փրկեսց զաղքաան ՚ի ձեռաց հզօ
րի, զաղքաան և զանանկս յայնցանէ՝
որք յափշտակեն զնս:

Յարեան ՚ի վր իմ վկայք չարաց, և զոր
ինչ իջ գիտելի՝ հարցանէին ցիս:

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բար
ւոյ, անժառանգել զանձն իմ խորհեցան
յորդ

յորդանոց 'ի մարդկանէ ։

Եւս 'ի նեղել նց . քուրձ զգեհուլի , խոնարհ առնելի պահօք զանձն իմ . և ազօթք իմ 'ի ծոց իմ դարձցին ։

Ոպ զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս հաճոյ լինելի . ոպ զսգաւոր և զտրտուամ , այնպս խոնարհ առնելի ։

Պի վր իմ ուրախ եղեն՝ և ժողովեցան . ժողովեցան յիս ասանջանք , և ես ոչ ծանեայ . ցրուեցան , և ոչ զըջացան ։

Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին արհամարհանօք . կրճաեցին 'ի վր իմ զատամուս իւրեանց . տր էրբ տեսցես ։

Պի բաց արա զանձն իմ 'ի խորամանկուէնց , և յառիւծուց զմիամօրուի իմ . խոստովան եղէց . քեզ տէր՝ յեկեղեցիս մեծս , և 'ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զքեզ ։

Ս'ի ուրախ եղեցին յիս թշնամիք իմ , ոյք ատէին զիս 'ի տարապարտուց . ակնարկի առնելին յիս աչօք իւրեանց ։

Բնդ իս զխաղաղութի խօսելին . և ինքեանք բարկուէ զանդուլի խորհելին . Բացին 'ի վր իմ զբերանս իւրեանց , և ասացին . այո այո տեսին աչք մեր ։

Տեսեր տր՝ և մի՛ լսեր , տր՝ մի՛ 'ի բա

ցեայ առնիր յինէն ։

Օարթիր և հայեաց տէր՝ յիրաւունս իմ . տծ իմ և տէր իմ 'ի դատաստանս իմ , և իրաւ արա ինձ ըստ արդարութեքում , տր տծ իմ ։

Ս'ի ուրախ եղեցին յիս թշնամիք իմ . և մի՛ տասացեն 'ի սիրտս իւրենց , թէ վա՛շ վա՛շ անձանց մերոց , զի ընկրուղաք զնա ։

Մաչեացեն և յամօթ լեցին՝ ոյք խընդան լէ չար իմ . զգեցցին զամօթ և զանարգանս՝ ոյք մեծաբանեն 'ի վր իմ ։

Յնծասցեն և ուրախ լեցին 'ի քեզ տմքն , ոյք կամին ընդ արդարութի իմ . Մասցեն յամ՝ ժամ , մեծ է տծ . և ոյք կամին զխաղաղութի ծառայի քո ։

Լեղու իմ խօսեցի զարդարութիս քո . զօրհանապաղ զգովութիս քո ։

'ի կորած , ծառայի տն . Սաղմոս դաւթի :
ԼԵ

Սե անօրէնն 'ի մեղանչել լէ միտս իւր , թէ չիք երկիւղայ առաջի աչաց նր :
Սենգեաց առաջի նր , գտանել զանօրէնութի , և ատել զնա ։

Բանք բերանոյ նորա՝ անօրէնութի և նենգութի են ։

Այլ համեցաւ նա իմանալ զբարի . զանօ
րէնուի խորհեցաւ յանկողնի իւրում :
Եկաց նա յամ ճանապարհ , որ ոչ է բա
րի . և ՚ի չարէ նա ոչ ճանձրացաւ :

Տէր յերկինս է ողորմութի . քո . Ճշմար
տութի . քո մինչև յամնս :

Ըրդարութի . քո որոյ լերինք ամ . իրա
ւունք . քո ունի խորք բազումք . զմարդիկ
և զանասուն կեցուցանես դու ար :

Այլ զև բազում արարեր զողորմութի . քո
ամ . այլ որդիք մարդկան ՚ի հովանի
թևոց քոց յուսասցին :

Ըբբեսցին նորա ՚ի պարարտութէ ամն
քո . և զուղիս փափկութե . քո՝ տացես
լմպել նոցա :

Ի քէն է ար աղբիւր կենաց . և լուսով
երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս :

Շառեան զողորմութի . քո՝ ոյք ճանաչեն
զքեզ , զարդարուիս քո՝ ոյք ուղիղ են
սրաիւք :

Մի եկեսցեն ՚ի վր մեր ոտք ամբարտա
ւանից , և ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողա
ցուսցեն զմեզ :

Ընդ անկցին ամբեան՝ ոյք գործեն զա
նօրէնութի . մերժեսցին և այլ մի՛ կա
րացեն հաստատիլ :

Օրհնուի մեծին Մովսէսի անառես մար
դարէի : Բ . Օրհնաց . 2Է :

Եստեցարուք երկինք , և խօսեցայց .
լուիցէ՛ երկիր զպատգամս բերս
նոց իմոց :

Բնդունել լիցի որոյ անձրև բարբառ
իմ . և իջցեն ունի ցօղ պատգամք իմ :

Որոյ անձրև ՚ի վր սիզոյ , ունի տարափ ՚ի
վր խոտոյ . զև զանուն ամն կարգա
ցուք . և տուք օրհնութի ամն նոց մերոց :

Ըճ՝ որոց ճշմարտութե գործք նր . և
ամ ճանապարհք նր իրաւամբք են :

Ըճ՝ հաւատարիմ է , և ոչ գոյ ՚ի նմա ա
նիրաւութի . արդար և ճշմարիտ է ար :

Մեղան՝ և ոչ նմա՝ որդիքն արատոյ .
ճնունդք խոտորեալք և թիւրեալք :

Այլ այդ այն է՝ զոր ամն հատուցանելք
դուք՝ ժողովուրդք յիմարք և ոչ ի
մաստունք :

Այլ սա ինքն է հայր . քո , որ ստացաւ ըզ
քեզ , արար զքեզ և ստեղծ զքեզ :

Յնէ լիցին քեզ աւուրքն յաւիտեանից .
իմացարուք զամն ազգաց մինչև յողոս :

Հարցնէր դու ցհարս քո , և պատմեսցեն
քեզ . ցծերս քո՝ և սասացեն քեզ :

30

Դ ժամանակի՝ յորժամ բաժանեաց
բարձրեալն զազգս ան. ոնց սիւռեաց նա
զորդինն ադամայ:

Կացոյց զասհմանս հեթանոսաց, ըստ
Թուց հրեշտակաց այ:

Եղև բաժին ան ժողովուրդ իւր յա-
կոբ. և վիճակ ժառանգութե իւրոյ
խորայել:

Բաւական եղև նմա յանապատի. Դ
ծարաւ սօթոյ, յանջրդւոյ պաշտար-
նեաց զնա:

Խրատեաց զնա, և պահեաց որն բիբ-
ական. որն զարծուի Դ Թևս իւր ըն-
կալաւ զնա. և որն Դ վր ձագուց իւ-
րոց գթացաւ:

Տարածեաց զթևս իւր, և ընկալաւ
զնա. և բարձեալ բերէր զնա Դ վերայ
միջնողաց իւրոց:

Տէր միայն ամէր զնս. և ոչ գցր ընդ
նոսա անօտար:

Լաճ եհան զնս Դ զօրութիւն երկրի.
և կերակրեաց զնոսա արդեամբք ան-
դաստանաց:

Դ իեցոյց նց մեղր Դ վնմէ, և իւր յա-
պառաժ վնմէ:

Իւր կովուց՝ և կաթն մաքեաց, ձարպով
հան

հանդերձ խոյոց, որթուց՝ ցլուց՝ և
նոխազաց:

Օ պարարտուի երկամանց ցորենոյ. և
զարիւն խաղողոյ եարբ գինի:

Եկեր յակոբ և յադեցաւ, և անգու-
շեաց զփրբէին:

Դ իրացաւ՝ ստուարացաւ՝ լայնացաւ,
եթող զտր ան զարարիչ իւր. և յետս
եկաց յայ փրկիչ իւրմէ:

Բարկացուցին զնս օտարախւք իւրենց.
և կռովք իւրեանց դառնացուցին զնս:

Օ ոչեցին դիւաց՝ և ոչ այ. դիցն՝ զորս
ոչ պիտէին. նորք և առ ժամայնք, զորս
բնաւ ոչ ձանաչէին հարք նց:

Թողին զտր՝ որ ծնաւ զնս. մոռացան
զան՝ որ կերակրեաց զնս:

Ետես ան և նախանձեցաւ. և սրբա-
մտեցաւ Դ վր ուստերաց և դատերաց
նոցա, և ասէ:

Դ արձուցից զերեսս իմ Դ նոցանէ. և
ցուցից նց զննչ լինելոց իցի յապայ
ժամանակի:

Օ ի ազգ մի թիւր են նորա՝ և որդիք
անհաւանք. նորա նախանձեցուցին զնս
Դ չաստուածս իւրեանց, և դառնա-
ցուցին զնս Դ կուռս իւրեանց:

Մըդ՝ և ես նախանձեցուցից զնս յազ-
անախտան . և անմիտ ազգաւ զկծե-
ցուցից զնս .

Փառք հօր և որ .

Մաղթանք :

Տնէք փառս նոյ , տնէք օրհնութի մարդա-
սիրին թաղաւորին յաւիտենից , որ
փրկէ զճառայս իւր և կեցուցանէ :

Մարդասէր տր՝ վս սրբուհ :

Քարող և աղօթք՝ Երկնք պատեն , և Տէր
ապաւեն կանոնացն :

Մ ւնի գիշերի և ՚ի տունջեան , և յամ
ժամու խօսիլ մեզ զբան տն , զտր
աղաչեսցուք . Տր՝ ողորմեա :

Մ ւն ջանկանելոյ մեզ ՚ի փորձութի , ո
րում ոչ կարեմք հանդուրժել , զտր :

Մ ւն ամբիծ և անդատապարտ կալ մեզ
առաջի ահեղ ատենին քի , զտր :

Մ ւն առաջնորդելոյ մեզ ՚ի նաւահան
դիտան կենաց անխաճանից , զտր :

Մ ւն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչ
մանն՝ և երկնից արքայուեն , զտր :

Մ ւն հոգ : Եւ ևս միա : Օ անձինս ,
Ողորմեաց :

Մ Գիշերի և ՚ի տունջեան և յամ ժա-
մու զքեզ աղաչեմք , և ՚ի քէն խնդ-
րեմք մարդասէր տէր , Մ ւն մեզ ամ
փրկիչ մեր . խոնարհեսցի՛ ունին քո ՚ի
խնդրուածս մեր . զի մի՛ ունայն լիցին
վաստակք ծառայից քոց . այլ համա-
րեա՛ զաշխատութիս մեր ՚ի գործ ար-
դարութե , և ՚ի պառւղ ամողաշտութե :
Բնկալ տր՝ զաղօթս և զերկրպագուիս
մեր , և հասն մեզ զողորմութի քո
առատապէս . ծածկեա՛ զմեզ ընդ հո-
վանեաւ ամենազօր աջոյ քոյ . զօրացն
զմեզ տր՝ զօրութե՛ սբ հոգւոյդ . պահեա՛
զմեզ ուն բիբ ախան : Եւ արա՛ առ մեզ
նշան բարի , ՚ի գովեստ և ՚ի փառաբա-
նութի անուանդ քում սբայ : Օ ՚ի ՚ի քո
փառս կատարի տմ արարածոց մշանջե-
նաւոր փառաբանութի ՚ի բարձունս ,
հօր և որդւոյ և հոգւոյն սբայ .
այժմ՝ և միշտ և յաւիտենս
յաւիտենից .
ամէն :

Խաղաղութիւնն նմենեցուն ։
Ատուածոյ երկիրսպագեացուք ։

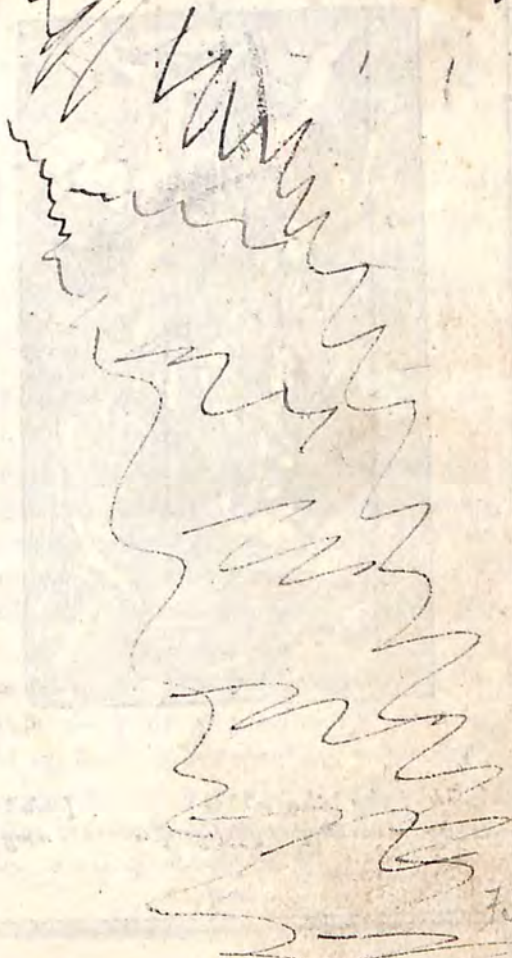
Նովեւ քաջ հովեւ բարի և յաւիտեանս , նայեանց և այց առա բա նաւոր հօտի քո , զոր ժողովեցեր առ քեզ գթութե քով ։ Ոչ քո Եսա՛ն ի կամք տր , և առ ՚ի քէն ողորմուեցդ և գթութեցդ տին ունիմք ։ Չամենեսեան օրհնեա՛ն . զամենեսեանս իմաստնացն . զամենեսեանս լուսաւորեա՛ն . և ամենեցուն սարգևեա՛ն զերկնից արքայուհի ։
Սա՛մն զի դու ես տր կենաց , և Ես ողորմութեց . և քեզ վայելէ փառք իշխանութի և պատիւ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն ։

Մաղթանք ։

Վաղարկելու և ՚ի տունջեան՝ և յեմժամու անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի և զոք հոգիդ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն ։

() Իրհնեալ տր մեր յն քն . ամէն ։
Հայր մեր որ յերկնս ես ։

Ե Բ Գ Դ Ե Զ Է Ը Թ Ծ Ծ

Եթէ իցես հեղ աննա խանձ.
 Լեցիս ժառանգ երկնից փա ուսց :

Սաղմս Գաւթի : Լ Զ

Մի նախանձիր ընդ չարս . և մի՛
 ընդ այնոսիկ՝ ցք գործէն զա-
 նօրէնութիւն :

Օի ոնց խոտ վազվազակի ցամաքեացին .
 ոնց զդարբի խոտոց վազվազակի անցցեն :
 Զուսանի տը՛ և արան զքաղցրութի՛ .
 բնակեան յերկրի , և հովուեցիս ՚ի մե-
 ծութե նր :

Ստեանի տեառնէ , և նա տացէ քեզ
 զինդրուածս սրտի քո . յայտնեան առա-
 ջի տն զճանապարհս քո , և յուսանի նա :
 Կա արացէ՛ և հանցէ ոնց զլոյս զարդա-
 րութիս քո . և զերաւուսնս քո որոն զօր
 հասարակ :

Հնազանդ լեր տն՝ և ծառացեան նմա .
 և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց ա-
 ռակեալ իցեն ճանապարհք իւրեանց ,
 ընդ մարդոց՝ որ գործէն զանօրէնութի՛ :
Մտեանի բարկուէ , և հանգիր ՚ի սրբո-
 մանուէ , և մի՛ նախանձիր ընդ չարս :

Օ կ չարք վաղվադակի սատակեացին .
բայց ցբ համբերեն տեառն , նորա ժա-
ռանգեացեն զերկիր :

Փոքր մի՛ և այլ ոչ ևս իցէ ամբարիշտն .
խնդրեցես զտեղի նր՝ , և ոչ գացես :

Ըյ՛ր հեզքն են՝ նորա ժառանգեացեն
զերկիր . և փափկացին ՚ի բազում խա-
ղաղութե՛ն իւրեանց :

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ , և կրճտէ
՚ի վր նր՝ զատամուռնս իւր . այլ տր ծի-
ծաղեսցի զնովաւ :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ . զի
հասեալ է օր նր՝ :

Սուր հանին մեղաւորք , և լարեցին զա-
ղեղունս իւրեանց . հարկանել զաղբատն
և զանանին . սպանանել զայն , որ խո-
նարհն է սրտիւ :

Սուրք նոցա մնցեն ՚ի սիրտս նոցա , և
աղեղունք նոցա փշրեցին :

Ի աւ է սահաւիկ ինչ արդարոյ , քան
զբազում մեծուի մեղաւորաց . և բա-
զուկք ամբարշտաց խորտակեցին :

Հաստատէ տէր զարդարս , և ճակաչէ
զաւուրս ամբծից , ժառանգութի՛ն նց
յաւխուսն եղիցի :

Սի՛ ամոչեացեն նորա ՚ի ժամանակս չա-
րու

րուէ . այլ յաւուրս սովու յադեացին :

Ը՛հա մեղաւորք կորիցեն . այլ Թշնամիք
տն ՚ի փառաւորիւ և ՚ի բարձրանալ իւ-

րենց պակասեցին՝ ոպ ծուխ , զի պիսի :

Փոխ առնու մեղաւորն՝ և ոչ հատու-
ցանէ . այլ որ արդարն է՝ ողորմի և տայ :

Ո՛յք որհեն զտր՝ ժառանգեացեն զեր-
կիր . և ցբ տնիծանեն , սատակեացին ՚ի
նմանէ :

՚ի տնէ ուղղին գնացք առն . զճանա-
պարհս նր՝ նա կամի յոյժ :

Թէպէտ և գայթակղեսցի , նա մի՛ կոր-
ծանեսցի . զի տր ձեռնկալու է նր՝ :

Սանուկ էի ես՝ և ծերացայ . և ոչ տե-
սի զարդարն արհամարհեալ , և ոչ զա-
ւակ նր՝ Թէ մուրանայ հաց :

Օ օրհանապազ ողորմի և տայ փոխ . զա-
ւակ նր՝ օրհնեալ եղիցի յաւխուսն :

Խոտորեա՛ ՚ի չարէ , և արա՛ զբարի . և
բնակեցիս յաւխոսնս յաւտնից ՚ի նմա :

Տր սիրէ զիրաւունս , և ոչ ընդ վայր
հարկանէ զբքս իւր . այլ յաւխուսնս
պահէ զնս :

Ընօրէնք հալածեցին ՚ի միտսն . և զա-
ւակք ամբարշտաց սատակեացին :

Ը՛յլ արդարք ժառանգեացեն զերկիր .

35

և բնակեացին յաւանս յաւանից ՚ի նմա:
Բերան արդարոյ խորհի զխնաստուի. և
լեզու նր խօսեացի զերաւունս:
(Օրէնք նյ իւրոյ են ՚ի սրտի իւրում. և
մի՛ գայթակղեացին զնացք նր:
Հայի մեղաւորն ընդ արդար, և խնդրէ
սպանանել զնա. այլ նր հչ թողու զնա
՚ի ձեռս նր, և հչ դատապարտէ զնա՝
յորժամ դատէ զնա:
Համբեր նն՝ և պահէա՛ զճանապարհս
նր. և բարձր արացէ զքեզ ՚ի ժառանգ
գեւ զերկիր, և զսատակուն մեղաւորաց
տեսս:
Տեսի զամբարիշտն վերացեալ, և բարձ
րացեալ ոն զմայրն լիբանանու:
Ընցի՛ և ահա հչ էր. խնդրեցի՛ և հչ
գտաւ տեղի նր:
Պահէա՛ զամբծուի. և տես զուղղուի.
զն գոն մնացուածք առն խաղաղարարի:
Ընորէնք հալածեացին ՚ի միասին. և զա
ւակք ամբարշտաց կորիցեն:
Փրկուի արդարոց ՚ի տնէ է. վերակա
ցու է նց ՚ի ժամանակս նեղուէ:
(Ղենեսցէ նոցա նր՝ և փրկեսցէ զնս.
ապրեցուսցէ ՚ի մեղաւորաց՝ և կեցուս
ցէ զնս, զն յուսացան ՚ի նա:

զթեթանոսս ՚ի ներքոյ ոտից մերոց:
նարեաց զմեզ իւր ՚ի ժառանգուի.
գեղեցկուի յակոբայ՝ զոր և սիրեաց:
Համբարձաւ նձ օրհնութե. և նր մեր
ձայնիւ փողոյ:
Խաղմնս ասացէք նյ մերում, սաղմնս ասա
էք թղւորին մերում. սաղմնս ասացէք:
Խաղաւոր մեծ ՚ի վր նմ երկրի նձ է,
սաղմնս ասացէք նմա խնաստութե:
Խաղաւորեաց նձ ՚ի վր հեթանոսաց.
նձ նստաւ յաթու սրբուէ իւրոյ:
Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ
նձ արբահամու, զն նյ զօրուիք յերկ
րէ յոյժ համբարձան:

Սաղմնս օրհնուէ որդեցն կրկայ. երկարդ
չարամու: ԽԵ

ՍԵՑ է նր, և օրհնեալ է յոյժ ՚ի բա
ղար նյ մերոյ, ՚ի լեռնս նր նր:
Հաստարմատ ցնծացէ ցնծութե նմ եր
կիր. լերինք սիօնի, կողմանք հիւսիսոյ՝
՚ի բաղար թագաւորին մեծի:
ԸՃ ՚ի տաճարի իւրում յայանի. ՚ի
ժամանակի, ոն օգնական լնէք նց:
Ը հաւասնիկ թագաւորութե երկրի ժո
ղովեցան, և անկցին ՚ի միասին:

Ինքեանք տեսին այսպէս՝ և զարմացան .
խռովեցան սասանեցան , և դողումն կա-
լաւ զնս :

Անդ երկունք ուց ՚ի ծննդեանս . և հողմն
սաստիկ , փշրեցէ զնաւս ՚ի թարսիս :

Այ լուսք , սոյնպէս և տեսաք ՚ի քաղաք
ուն զօրուէց՝ ՚ի քաղաք այ մերոյ :

Ըջ հիմունս էարկ նմա յաւիտեանս .
ընկալաք ան զողորմութիւնքն՝ ՚ի մէջ ժո-
ղովորեան քոյ :

Բստ սնուան քում անձ , սոյնպէս և
օրհնութիւնքն ընդ անձիեղերս . և արդա-
րութիւնքն լի է աջ քո :

Աւրան եղիցի լեռն սիօն . և ցնծացեն
դատերք յուդայ , վս իրաւանց քոց ան :

Ըջեցարհուք զսիօնիւ , պաշարեցէք
զնա . և պատեցէք զաշտարակս նր :

Դիք զսիրտս ձեր ՚ի վր զօրուէց նր .
բաժանեցէք զամուրս նր , զի պատմե-
կարասնէք յաղգ յայլ :

Սա է անձ , անձ մեր յաւիտնս յաւիտնից .
և սա հովուեցէ զմեզ՝ մինչև յաւիտնս :

Ի կորած որդուցն կորսայ . Սաղմոս օրհ-
նութե դաւթի : ԽԼ

Ի յաւիտնս զայս անձազք , ունին դիւ-
ր
96
ԼԵ

Լերուք անձն , ոյք բնակեալ էք յճի :
Ընունդք երկրի , և որդիք մարդկան ,
՚ի միասին մեծամեծք և անանկք :

Բերան իմ խօսեցի զիմաստութիւն , և
խորհուրդ սրտի իմոյ զհասնապ :

Խոնարհեցուցից յառակումն զուսկն
իմ , բացից առակաւ զբերան իմ . և խօ-
սեցայց զառակս ՚ի սկզբանէ :

Բնդէն բնաւ երկնցիմես յաւուր չա-
րի . զի անօրէնութիւնք գնացից իմոց շուրջ
եղէն զինս :

Յուսացեալք ՚ի զօրութիւն իւրեանց , ՚ի
բազմութիւն մեծութե իւրեանց պարծեցին :

Եղբայր ոչ փրկէ՝ և ոչ փրկէ մարդ , և
ոչ տայ այ զփրկանս իւր . և ոչ զգինս
փրկանաց անձին իւրոյ :

Սաստակեալ յաւիտնս , և կեցցես մինչ
խապառ . և ոչ տեսցես զտապահանութիւն :

Յորժամ տեսցես՝ թէ իմաստունք մե-
ռանիցին , ՚ի միասին անզգամք և անմիտք
կորիցեն , և թողցեն օտարոց զմեծութիւն
իւրեանց :

Իւրեզմանք նց տունք նց եղիցին յա-
ւիտեան , և յարկք նց աղգէ մինչև
յաղգ . և կարդացին անուանք նց ՚ի
հողս իւրեանց :

Ե
97
Սարդ

Մարդ ՚ի պատուի էր՝ և ոչ իմացաւ ,
հաւասարեցաւ անասնոց անբանից՝ և
նմանեցաւ նց :

Ըյս Զանապարհ է գայթակողութի նց
նոցին . յեա պստրիկ բերանօք իւրեանց
հաճեացին :

Որպէս խաշն ՚ի դժոխս մատնեացին , և
մահ հովուեսցէ զնս . և տիրեսցեն նց
ուղիղք ընդ առաւօտս :

() Գնութիւն նց մաշեացին ՚ի դժոխս . և
՚ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բայց սակայն՝ անփրկեսցէ զանձն իմ
՚ի ձեռաց դժոխաց , յորժամ ընդունին
զես :

Մի երկնչիւր՝ յորժամ մեծանայ մարդ ,
և յորժամ բազում լինին փառք տան նր :

() Ի ոչ թէ ՚ի մեռանին իւրում առցէ
ընդ իւր զամ . և ոչ թէ իջցեն փառք
տան նր ընդ նմա :

Ըյս անձն նր ՚ի կեանս իւրում օրհ-
նեսցի . և խոստովան եղիցի քեզ՝ յոր-
ժամ բարի արասցես դու նմա :

Մացէ նա մինչև յազդ հարց իւրոց .
մինչև յաւիտեան զլոյս մի՛ տեսցէ :

Մարդ ՚ի պատուի էր՝ և ոչ իմացաւ ,
հաւասարեցաւ անասնոց անբանից՝ և
նմանեցաւ նց :

ԸԾ

աստուծոց տէր խօսեցաւ , և
կոչեաց զեր կիր՝ յարևելից մին
չև ՚ի մուտս արևու :

՚ի սիօնէ մեծ վայելչութի փրկուէ գե-
ղոց նորա :

ԸԾ մեր յայտնապէս եկեսցէ . և ան-
մեր մի՛ դադարեսցէ :

Հուր առաջի նր բորբոքեսցի , և շուրջ
զնովաւ մրրիկ յոյժ :

Կոչեսցէ զերկինս ՚ի վերուստ՝ և զերկիր ,
՚ի դասել զժողովուրդ իւր , ժողովել
առ ինքն զմբս իւր , և ոյք զնեն զպա-
տարագս ուխտից ՚ի վր սեղանոց նր :

Պատմեսցեն երկիրք զարդարութի նր ,
զի անփառաւոր է :

Ըյս ժողովուրդ իմ , և խօսեցայց ընդ-
քեզ . և խարայել քեզ վկայեցից . զի ան-
անփառ էս եմ :

Ոչ թէ վս պատարագաց քոց կշտամ-
բեմ զքեզ . զի ողջակէզք քո առաջի
իմ են յամ ժամ :

Ոչ ընդունիմ ՚ի տանէ քումմէ զուա-
րակս . և ոչ ՚ի հօտից քոց նոխազս :

Իմ է ամ գազան անտառի , երէ լերանց
և ամ անտառն :

Գիտեմ ես զամթուշուհս երկնից . գե-
ղեցի ուրի վայրի ընդ իսկ :

Թեքաղցեայց , քեզ ինչ ոչ ասացից .
զի իմ է աշխարհ լինու իւրով :

Ոչ ուտեմ ես զվիս զուտարակաց քոց .
և ոչ զարիւն նոխաղաց քոց ըմպեմ :

Մատն այ պատարագ օրհնուէ . կատա-
րեա՛ն բարձրելոյն զուխոսս քո :

Արդասցես առ իս յաւուր նեղութե-
քո . ես փրկեցից զքեզ՝ և դու փառա-
ւոր արասցես զիս :

Սակայն մեղաւորին ասէ ամ . իսկ դու
ընդէր բնաւ պատմես զարդարուի իմ ,
կամ տոնուս զուխա իմ՝ ի բերան քո :

Ոչ դու ատեցեր զխրատ իմ . մերժե-
ցեր , և յետս ընկեցեր զամբանս բե-
րանոյ իմոյ :

Թեք տեսնելիր զգողս՝ ընթանայիր ընդ
նս . և ընդ շունս դնելիր զբաժին քո :

Բերան քո յաճախէր զչարութի , և լե-
զու քո նիւթէր զնենդուի :

Վստեալ՝ զեղջօրէքու մէջ չարախօ-
սելիր . և ի վր որդւոյ մօր քո դնելիր
զգայթակողութիւն :

Ոչ այս ամարարեր , և լռեցի քեզ .
կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մտի քում , թէ

և ես քեզ նամակցեմ :

Արդ յանգիմանեցից և կացուցից զսցս
ամառաջի քո . իմացարուք ամենքեան՝
որոց մուացեալ իցէ զամ :

Գուցէ երբէք յախշտակեցիր , և ոչ ոք
իցէ՛ որ փրկիցէ :

Պատարագ օրհնութե փառաւոր արաս-
ցէ զիս . և անդ է ճանապարհ , ուր ցու-
ցից նմա զփրկուի այ :

Ի կորած . Սարնոս դաւթի . ՚ի ժամանակի
զի եկն առ նա նաթան մարգարէ . կբրև զի
մտեալ էր նա առ բերսաբէկ : Ճ

Ողորմեա՛ ինձ ամբ ըստ մեծի ողորմուէ
քում . ըստ բազում գթութե քում քաւ-
եա՛ն զանօրէնութիւն իմ :

Ղաւել լուս զիս յանօրէնութիւն իմն .
և ՚ի մեղաց իմոց ս՛բ արա զիս :

Ոանօրէնութիւն իմ ես ինձէն գիտեմ . և
մեղք իմառաջի իմ են յամժամ :

Բեզ միայն մեղաց տր . և չար առաջի
քո արարի :

Որպէս արդար եղիցիս ՚ի բանս քո . և
յաղթող ՚ի դատել գաս :

Ղնօրէնութեամբ յղացաւ , և ՚ի մեղս
ծնաւ զիս մայր իմ :

Իսու տր զճնարտութի սիրեցեր • զան
յայտս և զճածկեալս իմաստութի քով
յայտնեցեր ինձ :

Յօղեա՛ յիս մշտկաւ , և սք եղէց • լուա՛ ,
և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Եսելի արա ինձ զցնծուի և զուրախուի ,
և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք :

Դարձն զերեսս քո ՚ի մեղաց իմոց • և
զձամնօրէնութիս իմ քաւեա՛ յինէն :

Սիրտ սք հաստատեա՛ յիս անձ , և հոգի
ուղիղ նորոգեա՛ ՚ի փորի իմում :

Մի ընկենուր զիս տր յերեսաց քոց , և
զհոգի քո սք մի՛ հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութի փրկութե քոց • և
հոգւով սբտուէ քոց հաստատեա՛ զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո •
և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեա՛ զիս յարենէ անձ , անձ փրկուէ
իմոց • ցնծասցէ լեզու իմ յարդարուէ
քում :

Տր եթէ զըթուանս իմ բանաս բերան
իմ երգեսցէ զօրհնութիս քո :

Թէ կամեցեալ էիր • պատարագս մա
տուցանեալք • բայց դու ընդ ողջակեզո
իսկ ոչ հաճեցար :

Պատարագ այ հոգի խոնարհ • զսիրտ սք
և

և զհոգի խոնարհ անձ ոչ արհամարհէ :
Բարի արա տր կամօք քովք սիօսի • և
չինեսցին պարիսպքն եղէմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս
արդարուէ • յորժամ ուխտից պատա
րագս հանցեն ՚ի սեղանս քո զուարակս :

Ի կտրած իմաստութե , Սաղմոս դաւթի • ՚ի
ժամանակի զի եկն դովեկ եդովմոց , պատ
մեաց սաւուղայ , Թէ ահաւասիկ դաւթի ՚ի
սանն սքիմեքբոց է : ԾԱ

Օ ի պարծի ՚ի չարուէ հզօր՝ զանօ
րէնութի , զօրհանապաղ զանխրաւութի
խորհեցաւ ՚ի լեզուի իւրում :

Որո՞ զածելի սուր՝ սրեաց զնենդուի •
սիրեաց զչարուի քան զբարուի • զանօ
րէնութի քան զխօսս արդարուէ :

Սիրեաց նա զձամ խօսս կործանման , և
զլեզուս նենդաւորս :

Մ ս այսորիկ անձ կործանեսցէ զնա իս
պառ • խլեսցէ և հանցէ զնա յարկաց իւ
րոց , և զարմատս նր յերկրէն կենդանեց :

Տեսցեն արդարք և երկիցեն • զնովա
ծիժաղեսցին , և ասասցեն :

Ըյս այր է , որ ոչ արար զանձ իւր օդ
նական • այլ յուսացաւ սա ՚ի բազում
մե

մեծութի իւր , և զօրացաւ ՚Թնանրուէ
իւրում :

Ըյլ էս ուն ձիթենի պողալից ՚ի տան նայ .
յուսացայ յողորմութի նայ յաւիտեան՝
և յաւիտեանս յաւիտենից :

Խոստովան եղէց քեզ տր յաւիտեան ,
զի արարեր . և համբերից անուան քում ,
զի քաղցր էս առաջի նբց քոց :

՚Ի կտրած . վասն մաղաղեթայ . իմաստուի .
Սաղմոս Դաւթի , ԾԲ

Ըսաց անդամն ՚ի սրտի իւրում թէ
նչ գոյ անձ . ապականեցան և պղծե
ցան յանօրէնուէ իւրեանց . և նչ որ է
որ առնէ զքաղցրուի :

Ըճ յերկնից նայեցաւ յամ որդիս
մարդկան , տեսանէլ թէ իցէ՞ որ իմաս
տուն՝ որ խնդրիցէ զանձ :

Ըմենեքեան խոտորեցան ՚ի միասին , և
անպիտանացան :

Ոչ նք է որ առնէ զբարի , և չէ՞ որ
մինչև ՚ի մի :

Որոյէս նչ ծանիցեն ամենեքեան , ոյք
գործեն զանօրէնուի :

Ոյք ուտելին զժողովուրդ իմ ուն կերա
կուր

կուր հացի . և առ անձ նչ կարգացին :
Ընդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր նչ իցէ
երկիւղ . զի անձ ցրուեսցէ զոսկերս
մարդահաճոյից :

Ըմաչեսցեն և յամօթ լիցին , զի անձ
անարգեսաց զնս :

Ոտացէ ՚ի սիօնէ զիւրկուի իսրայելի .
՚ի դարձուցանել տն զգերութի ժող
վըրդեան իւրոյ , ցնծացէ յակոբ , և ու
րախ եղիցի իսէլ :

՚Ի կտրած . ընդ օրհնուիս իմաստուի . Սաղ
մոս դաւթի . ՚ի ժամանակի զի եկին զեփա
ցիքն , և ասեն ցաւուղ՝ ահաւասիկ դաւթ
թագուցեալ նստի առ մեզ : ԾԳ

Ըճ յանուան քում կեցո՞ զիս , և ՚ի
զօրուէ քում իրաւ արա ինձ :

Ըճ լուր աղօթից իմոց . նենկն դիր բա
նից բերանոյ իմոյ :

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ . և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ , և նչ համարեցան
զքեզ անձ առաջի իւրեանց :

Ըհա անձ օգնական իմ . և տր ընդու
նօղ հոգւոյ իմոյ :

՚Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս իմ ,
նչմարտուէ քով ստասկեա զնս :

41

Եւ կամօք խնովք պատարագս մատուցելք քեզ . և խոստովան եղէց անուանքում տր , զի բարի է :

Յամ նեղութի խմէ փրկեցեր զես . և ՚ի թշնամիս իմ ետես անն իմ :

՚ի կորած . ընդ օրհնութիս խնատուն .
Սարմս դաւթի : Ծ. Գ.

Աննն դիր ամ աղօթէց խնոց . և մի անտես առներ զխնդրուածս իմ :

Մայեան առիս և լուր ինձ . զի տրամեցայ էս ՚ի ձանձրանալ խնում , և խռովեցայ :

՚ի ձայնէ թշնամւոյն և ՚ի նեղել մեղաւորին , խոտորեցան յիս անիրաւութի . բարկութի յիս պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և երկիւղ մահու անկաւ ՚ի վր իմ :

Եւ և գողումն եկն ՚ի վր իմ , և ծածկեաց զես խաւար :

Եսացի տայր որ ինձ զթեւս ող զաղաւնւոյ . զի թռչէի վերանայի , և հեռացեալ դադարէի յանապատի :

Եկն ունէի այ , որ փրկէր զես ՚ի կարճ մրտութի , ՚ի զայրանալոյ , և ՚ի մրկեալ նեղսրտութենէ :

Բնկլն տր և բաժանեան զլեզուս նց .
զի

զի տեսի զանօրէնութի , և զհակառակութի ՚ի քաղաքի :

՚ի տուէ և ՚ի գիշերի շուրջ եղեն զպարսպօք նր՝ անօրէնութիք . չարիք և մեղք էս ՚ի մէջ նց . և ինչ պակասեաց ՚ի հրապարակաց նց վաշիս և նենգութի :

Ո ի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր , համբերէի արդեօք . կամ ատելւոյն մեծաբանեալ էր ՚ի վր իմ , թագչէի արդեօք ՚ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւատար իմ , առաջ նորդ իմ և ծանօթ իմ :

Երգքէն ՚ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և քեզ կերակուր . զի գնայաք միաբանութի ՚ի տան այ :

Եկեացէ մահ ՚ի վր նց , և կենդանւոյն իջցեն ՚ի դժոխս . զի չարութի է ՚ի բնակութի նց և ՚ի մէջ նց :

Ես առ ամ կարգացի , և նա լուաւ ինձ յերեկոյս՝ ՚ի վաղորդայն և ՚ի հասարակ աւուր :

Պատմեցի և ասացի և լուիցէ ձայնի իմում . փրկեացէ խաղաղութի զանձն իմ ՚ի մերձաւորաց խնոց . զի կարեօք հասին ՚ի վր իմ :

Լուիցէ ամ և խոնարհ արասցէ զես .
որ

որ յառաջն է քան զյաւխտեանս :
Օհ՛ հչ գոյր նց՝ փոխանակ . և հչ եր-
կեան յնց :

Չգեաց զձեռն իւր՝ ի հատուցանել նց .
և նորա պղծեցին զօրէնս նր :

Բաժանեցան ՚ի սրամտութե՛ք երեսաց
նր . և եհաս ՚ի սիրաս նց :

Կահուղ էին բանք նց՝ քան զձեթ , և
ինքեանք որո՞ սրբ :

Րնկեա՛ ՚ի ար զհոգս քո՛ և նա կերակ-
րէ զքեզ . և հչ տայ յաւխտեան սա-
սանութիւն արդարոյ :

Դու ձձ իջուցես զնս՝ ՚ի գուբ սորս
կանուէ . արք արիւնտհէզք և նենգա-
ւորք մի՛ հասարակեցեն զաւուրս իւր-
եանց : այլ էս ՚ի քեզ ար յուսացայ :

Օրհնուէ՛ մեծին Մովսէսի ձձատես մար-
գարէի : Բ . Օրհն . շԲ :

Օհ՛ հուր բորբոքեցաւ ՚ի բարկուէ՛
ինմէ . սյրեցէ և իջցէ մինչ՝ ՚ի
դժոխս ներքինս :

Կերեցէ զերկիր՝ և զձձ բոցս երկրի
նց . վառեցին հրով . և բորբոքեցին
հիմունք լերանց նց :

Կուտեցից զչարիս ձձ՝ ՚ի վր նց . և նեա-
իւք իմովք սպառեցից զնս :

Մաշեալք և հիւժեալք ՚ի սովոյ , գաղա
նաբեկ գեշանկեալ ձձ թռչնոց երկնից :

Լարս առանց բժշկուէ՛ արձակեցից ՚ի
վր նց՝ զգազանս անապատի . որք այսր՝
և անդր քարշեցեն զնս ընդ երկիր :

Ղրաարուստ մանկակոտորս արասցէ զնս
սուր , և ՚ի ներքուստ շտեմարանաց նց
անտի արհաւիրք ասից :

Օերիտասարդս նոցա կաւսանօք հան-
դերձ , և զողայս հաստատելովք ծե-
րովք հանդերձ :

Ղսացի թէ ցրեցից զնս . և դադարե-
ցուցից զչիշատակս նց յաղաց :

Թէ հչ վանս բարկութե՛ք սրամտութե՛ք
թշնամոցն . զի մի՛ երկայնակեացք եղև-
ցին , և մի՛ բարձրացին հպարտացեալ
թշնամիքն , և ասացեն :

Թէ ձեռն մեր բարձր է , և բազուկ
մեր հզոր . և հչ ար ձձ արար զայս ձձ :

Օհ՛ աղգ մի խորհրդակորոցսք են նո-
քա . և հչ գոյ ՚ի նս իմաստութի՛ք , և հչ
խորհեցան ՚ի միտ առնուլ զայս ձձ . և
արգ՝ ընկալցին զամօթ յանձինս իւ-
րեանց :

43

Օ արմանք մի մեծ այս են, զիւրգ մին
 զհազարս հալածեացէ, կամ երկուք
 զբիւրս շարժեացեն:

Թէ ոչ ան այ մասնեալ էր զնոսս, և
 սուրբ իցէ զնս ՚ի ձեռս Թշնամեաց նց:

Օ ի ոչ են դիք նց ոն զած մեր, այլ
 Թշնամիք մեր վատախորհուրդք:

Յայգւոցն սողոմայ էր որթ նոցա, և
 սունկ նց ՚ի գոմորայ:

Խաղող նց խաղող դառնուէ, և ողկոյզ
 նց ՚ի դառնուէ լեղոյ:

Արամուութի բարկուէ վիշապաց գինի
 նց, սրամուտի իժից՝ անհնարին առանց
 բժշկութե:

Աչ այս ամժողովեալ է առ իս, և կրն
 բեալ պահի ՚ի գանձի խնամ:

Յառուր վրիժուց հատուցման հատու
 ցից նց, ՚ի ժամանակի յորում հարցի
 զբարի ոսն նց:

Մերձ է օր կորստեան նց, հասեալ է
 պատրաստութե ար ՚ի վր նց:

Դատե ար զժողովուրդ իւր, և ՚ի ծա
 ոայս իւր մխիթարի:

Օ ի ետես զնս լբեալս լուծեալս, և
 մասնեալս ՚ի գերութի:

Եւ ասիցէ ար, ուր են դիքն ձեր՝ յորս
 յու

յուսացեալ էիք դուք ՚ի նոսս, զորոց
 զճարպս սպանդիցն ուտէիք, և ըմպէիք
 զգինի զոհիցն:

Մըգ՝ յարիցեն օգնեացեն, և եղևին
 ձեզ Թիկուեր:

Նորին Մովսէս:

Օ աներո՛ւք և տեսէք՝ զի ես եմ, և
 ոչ գոյ այլ ան բաց յինէն:

Ես սպանանեմ՝ և ես կեցուցանեմ,
 հարկանեմ՝ և ես բժշկեմ, և ոչ որ իցէ՝
 որ հանիցէ զձեզ ՚ի ձեռաց իմոց:

Համբարձի յերկինս զձեռս իմ, երդ
 ուայ աջով իմով, և ասացի Թէ կեն
 դանի եմ ես յաւիտեան:

Արեցից ոն փայլակն զսուսեր իմ, և ՚ի
 խնդիւր վրիժուց արձակեցից զաջ իմ:

Հատուցից զհատուցումն Թշնամեաց
 իմոց, և ատելեաց իմոց հատուցից զհա
 տուցումն նց նոցին:

Մըբեցուցից զնեաս իմ յարենէ նց,
 և սուր իմ կերիցէ միս, յարենէ վերա
 ւորելոց գերելոց գլխոց իշխանաց՝ Թըշ
 նամեաց նց:

Աւրախ եղևին երկինք նովաւ, և եր
 կիրպագցեն նմա ամ որդիք այ:

Աւրան եղերուք հեթանոսք ընդ ժողովրդեան նր. և զօրացուսցեն զնա ամհրեշաակք այ:

Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան որդւոց նց. և հատուցումն թշնամեաց նց՝ հատուցաւ նց:

Հատուցումն ատելեաց նց հատուցաւ նց. և սրբեսցէ տր զերկիր ժողովրդեան իւրոյ:

Փառք հօր եոր:

Մաղթանք:

Պու ես տր մեր՝ դու ես քն վրկեչ մեր, զքեզ օրհնեն անձինք մեր:

Սարդասէր տր՝ վն սրբուհ:

Քարող և աղօթք՝ Մի նախանձիր, և խոստովան կանոնացն:

Ման ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանա պարհս խաղաղուէ, զտր աղաչեսցուք:

Տր ողորմեա՛:

Ման ցրելոյ ՚ի մէնջ զամ խորհուրդս չարին, զտր աղա:

Ման պարգևելոյ մեզ առողջ խորհուրդս՝ և առաքինի վարս, զտր:

Ման պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ է

ամենազօր աջոյն իւրոյ, զտր աղա:
Մն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղ վաղակի ընդ ոտիւք մերովք, զտր:
Մն հոգ: Աւ ևս միա: Օ անձինս:
Ողորմեաց:

Աղօթք:

Տր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամարարածոց երևելեաց և աներևութից:

Մք քեզ կարդամք յամ ժամ. զն ընդ ամ տեղես է տերուի քո, և արքայուծի քո ամենեցուն տիրէ:

Մնորհեա՛ մեզ երկիր-ղիւ ՚ի պաշտօն քո կանխել հանապազ սիրել զքեզ ՚ի բոլոր սրտէ՝ և ՚ի բովանդակ մտաց. և յամ զօրուծէ մերմէ.

պահել զպատուիրանս քո: Համբառնալ առ քեզ զձեռս մեր ՚ի սրբուի առանց բարկուէ և երկմտուէ. և գտա նել ՚ի քէն զշնորհս և զողորմութի,

և զառաքինասէր գործոցն յաջողութի:

Ման զն դու ես տր կենաց՝ և ամ ողորմութեց. և քեզ վայելէ փառք էշխանութի և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս

յաւիտենից. ամէն:

95

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Ստուծոյ երկիրպագեսցուք :

Քում ամենազօր և յաղթօղ արուէդ
կրկնի ամ ծուկնր յերկրպագուի . և
փառաւորի յամենեցունց թաղաւորուի
քո : Մայեա յերկրպագութիւն մեր , և
ուսն մեզ առնել զարդարութի ճշմար
տուէ : Ս ք զի դու ես ամ խաղաղուէ ,
որ բարձեր զթշնամուի ի միջոյ , և ա
րարեր զխաղաղուի յերկինս և յերկրի .
հեռաւորաց և մերձաւորաց աւետարա
նեցեր զնոր պարգևս քոյն բարեացդ :
Որում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժա
նաւորս արասցես , դասելով ընդ ճշմա
րիս երկրպագուս քո . ամ մեր և տեր
մեր , և փրկիչ յս քս : Որ ես օրհնեալ
ընդ հօր և ընդ սբ հոգւոյդ . այժմ և :

Մաղթանք :

Յերգս օրհնութիւն և ի ճայն սաղմնաց
անդադար փառաւորեմք զհայր և
զորդի և զսբ հոգիդ . այժմ և մէջո և
յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ ար մեր յս քս . ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս ես :

Handwritten text at the top of the right page, including a large decorative initial 'A' and some illegible script.

Յարգմս կայ առ տեր աստ
փրկե զբնշ ՚ի փորձա

ւած .
նայ .

Ի կորած . զ՝ Ժողովրդեանն , որ ՚ի սրցն
հեռացեալ էին . ՚ի ժամանակի զի կարան զևս
այլազգիքն ՚ի դէժ . Յարձանագիր .
Սարգսս Դաւթի : ԾԵ

Ազրմեա՛ ինձ ձձ , զի կոխեաց զևս
մարդ . զօրհանապազ պատերազ
մանք նեղեցին զևս :

Կոխեցին զևս Թշնամիք իմ զօրհանա
պազ . բազումք էին՝ յոք մարանչէին
ընդ իս ՚ի բարձանց :

Ի առէ ես ոչ երկեացց , զի ՚ի տր յու
սացայ . իմ գովեցից զբանս իմ . յաճ
յուսացայ՝ և ոչ երկեացց , զի՛ արասցէ
ինձ մարդ :

Օ զօրհանապազ զբանս իմ անարգեցին .
զինէն էին խորհուրդք նց ՚ի չարուէ :
Պանդուխտք եղեցին , և Թարթաքուրք
չօրեցին . նորա գարշապարի իմու՛մ սպա
սեացեն՝ ո՞նչ և սպասէին անձին իմոց :

Ո՞նչ առողջէ մերժեցես զնս . բարկուք
զժողովուրդս հնազանդեցուցես :

47

Ը՛ղկեանս իմ պատմեցից քեզ . եզից զարտասուս իմ առաջի քո , ոնց խոստացար դու ինձ :

Դարձցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց . յաւուր յորում կարդացից առ քեզ :

Ը՛հա ծանեաց զի անձ իմ ես դու . զանձ օրհնեցից ՚ի բանս իմ , և զոր դովեցից ՚ի խօսս իմ . յանձ յուսացայ և իչ երկեաց , զի՛ արացե ինձ մարդ :

Յինէն են ուխտք իմ . զոր սաց քեզ օրհնութիւն անձ անձ իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ ՚ի մահուանէ , զայս իմ յարտասուաց , և զոտս իմ ՚ի դայթասկողուէ . հաճոյ եղէց առաջի ան յերկրին կենդանեաց :

Ի կորած մի՛ աղականեր . Մաղմս դաւթի յարձանագիր . ՚ի ժամանակի՛ զի փախուցեալ թագուցեալ էր նա յերեսաց սաւուղայ՝ յայրի անդ : Ծ. 2

Ողորմեա՛ ինձ անձ՝ ողորմեա՛ ինձ , զի ՚ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :

Դ հովանի թեոց քոց յուսացայց , մինչև անցցէ անօրհնութի իմ :

Ը՛ղաղակեցի սու անձ բարձրեալն , սու անձ բարեբար իմ :

Ը՛աքեաց յերկնից՝ և կեցոյց զիս . եզ ՚ի նախատինս որք կոխէին զիս :

Ը՛աքեաց անձ զողորմութի և զճմարտութի իւր . և փրկեաց զանձն իմ ՚ի միջոց դազանաց , զի ննջէի ես խռովեալ :

Որդւոց մարդկանս առամուկք իւրեանց զէն և նեաք են , և լեղուք նց ոնց զաւուր սուսերի :

Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ . և յամ երկրի են փառք քո :

Որդայթ պատրաստեցին ոտից իմոց . խոնարհ արարին զանձն իմ . փորեցին առաջի իմ խորխորատ , և անկան ինքեանք ՚ի նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ անձ , պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել , և սաղմոս ասել քեզ փառք իմովք :

Սարթիք փառք իմ , զարթիք սաղմոսիւք և օրհնութի . և ես զարթեացցաւ առաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ ՚ի ժողովուրդս անձ . և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

ՍԵՃ եղև մինչև յերկինս ողորմութի քո . մինչև յամպս ճշմարտութի քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ . և յամ երկրի են փառք քո :

Ի կորած . մի՛ սպականեր . յարձանագիր .
Սաղմոս Դաւթի : ԾԵ

Սէ արդարեւ զարդարուի՛ խօսելիք .
և ուղիղս դատելիք որդիք մարդկան :

Քանզեւ և արդ խոկ՛ի սրտի ձերու՝ զա-
նօրէնուի՛ գործէք յերկրի . զանկրաւուի՛
ձեռք ձեր նիւթէն :

Ստար եղէն մեղաւորք ՚ի մօրէ . խաբէ-
ցան յարգանդէ , և խօսեցան զսուտ :

Սրտմտուի՛ նց լը նամանուէ՛ օձի . ոնց իժի-
և քարբի , զե խցեալ է զականջս իւր :

Սի մի՛ լուիցէ նա զձայն թովչի ձար-
տարի . և մի՛ առցէ զդեղ ՚ի դեղատուէ
իմասանց :

Միջրեացէ զատամուէսսս նց ՚ի բերանս
իւրեանց . և զժանիս սուիւծուց խոր-
ատկեաց տը :

Մնարդ եղիցին նորս ոնց ջուր՝ զե հե-
ղանի . ՚ի լարեւ աղեղան նը՝ տկարացին
ոնց մոմ զե հալի , և սպառեցին :

Մնկաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարեւ , մինչև
ի միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց .
որոնց զժնիկ ըսրկութի՛ կենդանուցն
կիզցէ զնս :

Ուրախ եղեցի արդարն՝ յորժամ տեսցէ
զհա

զհատուցումն . և զձեռս իւր լուսացէ
յարեան մեղաւորի :

Սլուսասացէ մարդ . թէ արդարեւ գու-
ցէ պտուղ արդարոյ , և է անձ՝ որ դա-
տէ զնս յերկրի :

Ի կորած . մի՛ սպականեր . յարձանագիր .
Սաղմոս Դաւթի . ՚ի ժամանակի զե առա-
քեաց սաւուղ , և պաշտեաց զտուն նը , զե
սպանցէ զսա : ԾԵ

Փրկեա՛ զես ՚ի թշնամեաց իմոց անձ ,
յայնցանէ ցք յարուցեալ են ՚ի վը
իմ , ապրեցի զես :

Փրկեա՛ զես յայնցանէ , ցք գործեն
զանօրէնութի . յարանց արիւնահեղաց
ապրեցի զես :

Որսալ զանձն իմ կամեցան . և հասին ՚ի
վը իմ հզօրք :

Ոչ մեղք իմ՝ և ոչ յանցանք . առանց
մեղաց ընթացայ՝ և ուղիղ եղէ :

Սարթիր ընդ առաջ իմ և տես . դու
տը զօրուէց անձ իսկի :

Մայեանց և այց արա անձ հեթանոսաց ,
մի՛ ողորմիր ամենեցուն , ցք գործեն
զանօրէնութիւնս :

Գարձցին ընդ երեկոյս . սովեացին որոյ շունք , և շրջեացին զքաղաքաւ :

Նորա զօղանջեացեն բերանօք իւրեանց , և սուր է 'ի շրթունս նց :

Իսկ արդ՝ ոմ լուաւ զայս . զի դու արծիճ աղեսցին զեոքօք , և արհամարհեսցես զամ հեթանոսս :

Օ զօրուի իմ առքեղ պահեցից , զի Թճօգնական իմ է :

Ը իմ , ողորմուի նր կանխեսցէ առ իս . և Թճ իմ ցուցցէ ինձ 'ի Թշնամիս իմ :

Ս 'ի սպանաներ զնս , զի մի՛ մուսացին զժողովուրդս քո :

Յրուեա՛ զնս զօրու թք քով , և ընկճեա՛ զնս . զի դու ես պաշտպանս իմ ար :

Ս եղք բերանց նց՝ և բանք շրթանց նց , ընկլցին նորս յամբարաւանուէ իւրեանց :

Յանէճս և 'ի սողութիս մասնեսցին , 'ի կատարածի բարկութե սպաւեսցին , և մի՛ գացին :

Դ խառացեն՝ զի Թճ Թիբէ յակոբայ , և Թճ Թազաց երկրի :

Գարձցին ընդ երեկոյս . սովեացին որոյ շունք , և շրջեացին զքաղաքաւ :

Նորա անուեսցին յուտել . ապա թէ ոչ յողեսցին , արանջեսցեն :

Ես օրհնեցից զօրհնուիս ան . և ցնծացայց առաւօտուց յողորմուէ քում :
Օ ի եղեր իմ պաշտպան՝ և տունս ապաւիսի , յաւուր նեղուէ իմց օգնական իմ :
Բեզ սաղմոս սասցից՝ Թճ սպաւէնս իմ . Թճ ողորմուէ իմց :

Սաղմոս դաւթի արձանաղիլ . 'ի կորած . զառանցելոց ժամանակաց առ ուսմանէ . 'ի ժամանակի զի հրձիգ արար նա զիկնադեսու և զստրեստանն սոփոոյ , և 'ի դարձին հարկաներ յովաք զձորն աղտից յերկոտասան հազարս :
ԾԹ

Ը մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ . բարկացար , և գթացին 'ի մեզ :

Շ արժեցեր զերկիր , և խռովեցուցեր զսա . բժշկեա՛ զհարուածս սորա՛ զի սասանեցաւ :

Յուցեր ժողովողեան քում խատուի . և ետուր ըմպել մեզ գինի յիմարուէ :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան , զի ապրեսցին յերեսաց աղեղան :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցի աջով քո , և լուր մեզ :

Ը խօսեցաւ 'ի սրբուէ իւրմէ . ցնծացայց , բարձր եղց՝ բաժանեցից զսիւքէմ .

50

քեմ • և զհովիտան յարկաց չափեցից •
Իմ է գաղապար, և իմ է մանասէ, եփ-
բեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ •

Յուդայ թագաւոր իմ • մովաբ աւա-
զան յուսոյ իմոյ •

Յեդովմէ ուղղեցից զգնացս իմ, և ինձ
այլաղօխք հնազանդ եղէս •

Ո՞տարցէ զես ՚ի քաղաք ամուր • կամ ո՞վ
առաջնորդեացէ ինձ մինչև ցեդոմ •

Եթէ ոչ դու ամ, որ մերժեցեր զմեզ,
և ոչ ելեր ամ ընդ զօրս մեր •

Տներ մեզ օգնութի ՚ի նեղութե • զե
ընդունայն է փրկուի մարդոյ •

Ըստուծով արասցուք զօրուի • և նա ար
համարհեացէ զայնոսիկ՝ յք նեղէս զմեզ •

Ի կորած ընդ օրհնութի • Սաղմոս դաւթի •
4

Ի սուր ամ աղօթից իմոց • և նայեա՛ տր
յաղօթս իմ •

Ի ծագաց երկրի կարդացի առ քեզ,
մինչ ՚ի վաստակիլ սրաի իմոյ •

Ի վիմէ բարձր արարեր զես • առաջնոր
դեցեր ինձ, և իմ եղեր յոյս՝ և աշտարակ
հզօր եղեր ինձ յերեսաց թշնամւոյն •

Ի նսկեցայց ես ՚ի յարկս քո յաւիտն • և
ճամ-

ճամկեցայց ընդ հովանեաւ թևոց քոց •
Ի ու ամ, լուար աղօթից իմոց • Ետուր
ժառանգութի, յք երկնչին յանուանէ
քումմէ •

Ընուրս յաւուրս յաւելեր թագաւորի
ամաց նր, աւուրս աղօաց մինչև յազգս •

Կայ և մնայ յաւիտեան առաջի նոյ ողոր
մուի և ճշմարտուի, յք խնդրէն ՚ի նմանէ •

Ըստպէս սաղմոս ասացից անուան քում
յաւիտեանս յաւիտենից • և սաց քեզ
զաղօթս իմ օր ըստ օրէ •

Ի կորած • Ի վր իրկովմոյ • Սաղմոս
Դաւթի • 45

Ի այց միայն նոյ հնազանդ լեր անձն
իմ, զե ՚ի նմանէ է ինձ փրկուի •

Նաէ ամ իմ և փրկիչ իմ, ապաւէն իմ,
զե մի՛ սասանեցայց առաւել •

Մինչև յերբ յաւանէք ՚ի վր մարդոյ՝
սպանանել ամբեան, ուն յորմոյ թիւրե-
լոյ՝ և ՚ի ցանկոյ մերժելոյ •

Ի այց միայն զգտաիւ իմ խորհեցան
մերժել յինէն • և ընթացան ՚ի ծարուս
իւրեանոց •

57

Բերանօր իւրեանց օրհնէին, և սրտիւք
անխժանէին :

Բայց սակայն այ ճնազանդ լեր անձն իմ,
զի 'ի նմանէ է ինձ համբերուի :

Մա է անձ իմ և փրկիչ իմ, ապաւեն իմ,
զի մի' սասանեցայց :

Յայ է զօրուի իմ և փառք իմ. անօգ
նութէ իմց, յոյս իմ առ անձ է :

Յուսացարձեք 'ի նա անձ ժողովք ժո
ղովդոց . սփռեցէք առաջն նր զսիրտս
ձեր, զի անօգնական է մեր յաւի
տեանս ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդ
կան . սուտ են որդիք մարդկան, 'ի կը
շուս իւրեանց մեղանչեն, և ինքեանք
յունայնութէ են 'ի միասին :

Մի' յուսայք յաներաւուի, յափշտա
կութէ մի' ցանկայք . և մեծութի թէ
առուիւ գայցէ, մի' յօժարեցին
սիրտք ձեր :

Միանգամ խօսեցաւ անձ, և երկուս
զայս լուար :

Յայ է զօրութի, և քո ար ողորմութի .
և դու հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ
գործոց նց :

Սարմոս դաւթի . մինչդեռ նստէր նա յանա
պատն անդ հրեաստանի : ԿԲ

Ընձ իմ, էս առ քեզ առաւօտ առ
նեմ . ծարուեաց առ քեզ հոգի
իմ . քանխնայատիկ ևս և մարմին իմ :

Այ երկիր անապատ և անջուր, ուր ոչ
գոյ 'ի նմա շանապարհ :

Ըյսպէս 'ի արս երկեցայց քեզ, տեսա
նել ինձ զզօրութի քո և զփառս քո :

Սասն զի լաւ է ինձ ողորմութի քո քան
զկեանս իմ . և շրթուք իմ գովեցեն
զքեզ :

Ըյսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ,
և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ :

Որպէս 'ի շարպոյ պարարտութէ լցցի
անձն իմ, շրթամբ ցնծուէ օրհնեցէ
զքեզ բերան իմ :

Օ ի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմուձ,
ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի լքքեզ :

Օ ի եղեր իմ օգնական, 'ի հովանի
թևոց քոց ցնծացայց :

Եկն զինի քո անձն իմ . և զես ընկալաւ
աջ քո . և նորս 'ի նանիր խնդրեցին
զանձն իմ :

Մայցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի .

52

մատնեացին 'ի ձեռս սրոյ , և բաժինք
աղուխոսց եղևցին :

Թաղաւոր յուսացաւ 'ի տր . գովեսցին
ամբեան՝ յք երզնուէն նովաւ . խցցին բէ
րանք այնոցիկ՝ յք խօսէին զանխրաւուր :

'ի կտրած . Սաղմս դաւթի : ԿԳ

I հւր ամ աղօթից իմոց յաղաչել ինձ
առ քեզ . յերկիւղէ Թշնամայն վրբ
կեան զանձն իմ :

Պաճկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց . 'ի
բազմուէ՛ յք գործեն զանօրէնսուրի :

Ոյք սրեցին որպէս սուսեր զէզուս
իւրեանց . լարեցին զաղէզուսն իւրեանց
յիրս դառնութի :

Չգեւ'ի գաղանիս այնոցիկ՝ յք ուղիղ
են սրտիւք . յանկարծակի ձգեսցեն 'ի
նոսա , և մի' երկիցեն :

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց
զբանս չարուէ . խորհեցան Թագուցա
նէլ ինձ որոգայթ . և ասացին ոչ աե
սանէ զայս տէր :

Քննեցին զանօրէնսութի , պատրաստե
ցան 'ի քննել զքննութի :

Սատիցէ այր 'ի խորուրի սրտի իւրոյ , և
բարձր եղևցի ամ :

Նեաք աղայոց եղեն վէրք նց . տկարացան
'ի նս լեզուք նց , և խռովեցան ամբեան՝
յք հայէին ընդ նս :

Երկեաւ ամ մարդ . 'ի պատմել զգործս
այ , և զարարածս նր 'ի միս առին :

Ուրախ եղևցի արդար 'ի տր , և յուսա
ցի 'ի նա . նովաւ գովեսցին ամբեան , յք
ուղիղ են սրտիւք :

'ի կտրծ . Սաղմս դաւթի : Օրհնուր երե
մայի՛ և եզէկիելի՛ և ժողովուրդեանն , յորժամ
'ի պանդխտուէն կամին ելանել : ԿԴ

Բ եզ վայելէ օրհնուրի ամ 'ի սիօն .
և քեզ ասցին աղօթք յեղէմ :

I հւր աղօթից իմոց , զի առ քեզ ամ
մարմին եկեսցէ :

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վր մեր .
և զամբարշտուրիս մեր դու քաւեսցես :

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար , և
բնակեսցին 'ի գաւիթս քո :

Եցնէք մէք 'ի բարուէ տան քո , սքե է
տաճար քո՝ սքանչելի արդարուք :

I հւր մեզ ամ փրկիչ մեր , յոյս ամ մճա
գաց երկրի , և որ 'ի ծով հեռի .
Թ

II պատրաստէ զԷրինս զօրուք իւրով .
և զգեցեալ է զօրութի :

II Խռովեցուցանէ զմեծուի ծովու , և
զձայն ալեաց նր ցածուցանէ :

Խռովեցին հեթանոսք , և երկիցեն
բնակիչք երկրի ՚ի նշանաց քոց :

Յերս առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զուար
ձացին . հայեցար յերկիր՝ արբեցուցեր
զնա , և բազում արարեր զմեծուի նր :

Գետն նոյ լի եղև ջուրք . պատրաստ
արարեր զկերակուր նր , զև այսպէս է

պատրաստութիւնս :

Օտկոս նր արբեցուցեր , և բազում
արարեր զարմոխս նր :

Ի ցօղել նր զուարթ եղիցի բոյս նր ,
օրհնեսցի պահ տարւոյ քաղցրուէ քոց :

Դաշտք քո լցցին պարարտութիւք . պա
րարտացին գեղեցկուիք անապատի :

Բլուրք զյնծուի զգեցցին , և զգեցցին
խոյր մարեաց :

Հովիտք բազում արացցեն զցորեան ,
ազազակեսցեն և օրհնեսցեն :

Ի կործ . Սաղմոս դաւթի վր յարուէ : - ԿԵ
զազակեցէք առ ձձ ձձ երկիր . սաղ
մոս ասացէք անուան նր , և տեւք

զկիսուս օրհնութե նր :

Եսացէք նոյ , որն զև ասէդ են գործք
քո . ՚ի բազում զօրութե քում ստեցին
քեզ Թշնամիք քո :

Լմենայն երկիր երկիրպագցեն քեզ .
սաղմոս ասացեն քեզ , և սաղմոս ասա
ցեն անուան քում :

Եկայք և տեսէք զգործս նոյ . որն զև
ասէդ են խորհրդով՝ քան զամենայն
որդւոց մարդկան :

II դարձոյց զձմին ՚ի ցամաք , և ընդ գետս
անցին ոտանաւորք :

Ենդ ուրախ եղիցուք մեք ՚ի նա , որ տի
րեն զօրուք իւրով յաւիտենից :

Եւք նր ՚ի հեթանոսս հային . ոյք դառ
նացուցին զնա , մի՛ բարձրացին յան
ձինս իւրեանց :

Օրհնեսցէք հեթանոսք զմձ մեր . լսելի
արարէք զձայն օրհնուէ նր :

Եսն որ ետ զանձն իմ ՚ի կեանս , և ոչ
ետ դողութի ոտից իմոց :

Քորձեցեր զմեզ ձձ . և ըննեցեր , ոոյ և
քննի արծաթ :

Ի ջուցեր զմեզ յորոգայթ , եդեր զնե
ղութի ՚ի Թիկուսս մեր . և անցուցեր
զմարդիկ ՚ի վր դլոց մերոց :

54

Լնցաք մեք ընդ հաւր և ընդ ջուր , և հաներ զմեզ 'ի հանդիսս :

Ստից 'ի առևն քո պատարագօր . տաց քեզ զուխա իմ , զոր խոստացան քեզ շրթունք իմ , զոր բերան իմ խօսեցաւ 'ի նեղութեան :

Պողձակէզս ուղղալիցս մատուցից քեզ՝ խոյովք և խնկովք . և քեզ մատուցից զուարակս և նոխազս :

Եկայք լուարուք ինձ , և պատմեցից ձեզ ամենեքեան՝ ոչք երկնչիք յոչ , զոր ինչ արար անձին իմց :

Ընա բերանով իմով կարդացի . և բարձր արարից զնա լեզուաւ իմով :

Սմեղս թէ տեսանէի 'ի սրտի իմում , միթէ լսէր ինձ տր :

Սն այսորիկ լուաւ ինձ ամ , և նայեցաւ 'ի ձայն խնդրուածաց իմց :

Օրհնեալ է ամ . որ ոչ 'ի բացեաց արար զաղօթս իմ , և ոչ զողորմուի իւր յինէն :

'ի կորած . ընդ օրհնուիս . Սաղմոս երկուց : 42

Ընդ որովմե՞ս մեզ՝ և օրհնեան զմեզ . երևեցն զերեսս քո 'ի մեզ՝ և ողորմեան մեզ :

Պանաջէլ յերկրի զճանապարհս քո , յազնս ամ զփրկուիս քո :

Խոստովան եղիցն առ քեզ ժողովուրդք ամ , խոստովան եղիցն առ քեզ ժողովուրդք ամ :

Ուրախ եղիցն և ցնձացեն ազնիք . զն դու դատես զժողովուրդս ուղղուք . և աղգաց երկրի դու առաջնորդես :

Խոստովան եղիցն առ քեզ ժողովուրդք ամ . գոհացին զքէն ժողովուրդք ամ :

Երկեր ետ զպաուղ իւր , և օրհնեաց զմեզ ամ ամ մեր :

Ըմեք օրհնեսցէ զմեզ , և 'ի նմանէ երկիցեն ամ ծագք երկրի :

'ի կորած . Սաղմոս Դաւթի : 46

Երկիցէ ամ . և յրուեսցին ամ թշնս միք նր , փախիցեն ատելիք նր յերեսաց նր :

Ոնց պակասի ծուխ՝ պակասեցին . ոնց հալն մոմ առաջն հրոյ , այնպէս կորիցեն մեղաւորք յերեսաց նր :

Ըրդարք ուրախ եղիցն՝ և ցնձացեն առա

առաջի նր , և զուարճացին յուրա-
խուժե՛ իւրեանց :

Որ քնեցէ՛ք զի՛ծ մեր՝ և սաղմս սասցէք
անուան նր . ճանապարհ արարէք այն
միկ՝ որ նստի ընդ արեւմուտս . և տր է
անուն նր :

Յնճացեն առաջի նր , և խուովեսցին
յերեսաց նր :

Ար հայրն է որբոց՝ և գտաւոր այրեաց ,
ի՛ծ . ՚ի տեղու զ սրբուէ՛ իւրոց :

Ը՛ծ բնակեցուցանէ զվիսկրոնս ՚ի տան ,
և հանէ զկապեալս քաջու՛ թիւրով .
սոցնպէս և զգաւնացօղս՝ որք բնակեալ
են ՚ի գերեզմանս :

Ը՛ծ ընդ ելանէն քո առաջի ժողովոր-
դեան քո . ընդ անցանէն քո ընդ անա-
պատ՝ երկիր շարժեցաւ :

Քանզի և երկիրք ցօրէսցին յերեսաց
այ ՚ի սինպէ՛ առաջի այ ինչի :

Ընճրե կամաց պատրաստեցեր ի՛ծ ժա-
ռանգուէ՛ քում . թէպէտ և հիւսնդա-
ցաւ , սակայն դու հաստատեցեր զնա ,
և գաղտնք քո բնակեցին ՚ի նմա :

Պատրաստ արարեր քաղցրուէ՛ քով աղ-
քառի ի՛ծ . տր տացէ զբանս , ոչք աւե-
տարանէն զօրուէ՛ բաղմաւ :

Թաքաւոր զօրուէց , սիրելոց , գեղեց
կու՛ թի տան քո բաժանեալ յաւարի .

Թէպէտ և ննջեսցիք ՚ի մէջ վեճակաց :
Թէք աղաւնոց արծաթապատ , և թիկ
նամէջ նր ՚ի գոյն ոսկոց :

՚ի գուճարել երկնաւորին զթագաւորս
՚ի վր նր , ճիւնսացին ՚ի սաղմոն :

Ետան այ լեռնս պարարտ . լեռն մա-
ծեալ , լեռն պարարտ . և զինչ կար-
ծէք լերինք հպարտացեալք :

Ետան , ընդ որ հաճեցաւ ի՛ծ բնակիլ
՚ի նմա . քանզի և տր իսկ բնակեցի
՚ի նմա իսպառ :

Կառք այ բիւրապատիկք , հպարք ուղ
ղիւք , և տր ՚ի նս ՚ի սինէ սրբուէ՛ իւրոց :

Ել ՚ի բարձունս՝ և գերեաց զգերուի .
էտաւ աւար՝ բաշխեաց պարգևս՝ և էտ
որդւոց մարդեան . քանզի թերահաւա-
տից ևս բնակեալ եղիցին ՚ի նմա :

Տր ի՛ծ օրքնեալ՝ օրքնեալ տր զօրհանա-
պաղ , առաջնորդեսցէ մեղ . ի՛ծ փրկիչ
մեր :

Ը՛ծ մեր ի՛ծ կենարար , և ՚ի տնէ են
ելք մահու :

Բայց սակայն ի՛ծ փշրեսցէ զգլուխս
թշնամեաց մերոց . և զհերն կարճնովին ,

56

Ե՛ր գնան յանօրէնուէ իւրեանց :
 Ըսաց ար' ՚ի խորոց անդնդոց դարձու-
 ցից , և ՚ի միջոյ ժանեաց զայն ՚ի դուրս
 կորդեցից :
 Ո՞ր Թացցի ոտն քո յարեան , և լեզու-
 շանց քոյ յարենէ Թնամեաց քոյ :
 Երևեցան գնացք քո անձ , գնացք նոյ
 Թագաւորին մերոյ սրբոյ :
 Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնութի ,
 ՚ի մէջ գուսանաց և գովչաց :
 Յեկեղեցիս օրհնեցէք զանձ , և զար յաղ-
 բերացն իսէլի :
 Ընդ բենիամին ՚ի տղայուէ զարմանալի ,
 իշխանք յուրայ առաջնորդք նր' իշխանք
 զարուղոնի , և իշխանք նեփթաղեմայ :
 Հրամայեա՛ն անձ զօրուք քով . զօրացն
 զայս , զոր հաստատեցեր ՚ի մեզ :
 Ի տաճարէ քումմէ յեհմէ , քեզ մա-
 տուցեն Թագաւորք զպատարագո :
 Սաստեա՛ն ՚ի գազան եղեգան , ՚ի ժողովս
 զուարակաց՝ և ՚ի դասս երնջոց :
 Խոտեացին այնորիկ՝ Ե՛ր ընտրեալ են
 արծաթով . ցրուեա՛ն զհեթանոսս՝ Ե՛ր
 կապին ընդ պատերազմ :
 Երկեսցեն հրեշտակք յեզիպտոսէ .
 Քզիւք յառաջագոյն ձեռնառու լիցին
 առ անձ :

Թագաւորուիք երկրի օրհնեցէք զանձ ,
 և սաղմնս ասացէք ան :
 Ճանապարհ արարէք այնմիկ , որ նստի
 յերկինս երկնից ընդ արևելս :
 Ըհասացէ զձայն իւր ՚ի ձայն զօրուէ .
 և տնէք զխառս նոյ :
 Ի վր իսէլի մեծ վայելչուի նր' , և զօ-
 րուի նր' մինչև յամպս երկնից :
 Սքանչելի է անձ ՚ի վր սբց իւրոց , անձ
 իսրայելի :
 Ե՛ր տացէ զօրուի հաստատուէ ժողո-
 վըրդեան իւրոց , օրհնեալ է անձ :

Ի կորած . Սաղմոս Դաւթի . վասն զառան-
 ցելոցն : ԿԸ

Երեցն զիս անձ , զի հասին ջուրք յան-
 ձրն իմ . ընկայ ես ՚ի խորս անդրն-
 դոց , ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ :
 Երկի ես ՚ի խորս ծովու , և չըջանք ըն-
 կըղմեցին զիս :
 Սաստիեցայ ես առ աղաղակել , և
 կերկերեցաւ կոկորդ իմ :
 Երուաղեցան աչք իմ , առ յուսալ ինձ
 առ ար անձ իմ :
 Երազումք եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ ,

Ե.բ ատէին զիս ՚ի տարազարտուց :
Ս օրացան յիս Թշնամիք իմ և ատելիք
իմ ՚ի նանիր . ինչ զոր ոչ յափշտակեալ
էի՝ տուժէի նց :

ԲՃ դու ծանեար զանդռամուրի իմ . և
յանցանք իմ ՚ի .քէն ոչ ծամկեցան :

Ս ՚ի ամաչեացեն վն իմ , Ե.բ համբերեն
քեզ ար՝ ար զօրուէց . մի՛ պատկառես
ցին վն իմ , Ե.բ ինդրեն դքեզ անձ ինչի :

Ս ասն քո համբերի նախատանաց , և
և ծամկեաց ամօթ զերեսս իմ :

Ս ասր եղէ ես յեղբարց իմաց , և հիւր
որդւոց մօր իմց :

Ս նախանձ ասն քո եկեր զիս . և նախա
տիրք նախատչաց քոց անկան ՚ի վր իմ :

Ս անարհեցուցի պահօք զանձն իմ , և
եղեն ինձ այս նախատիրք . արարի զհան
դերձս իմ քուրձ , և եղէ առակ նց :

Ս ինէն խորհէին , Ե.բ նստէին առ դը
րունս . զիս այսն առնէին , Ե.բ ըմպէին
զգինի :

Ս Ես յաղօթս կայի առ քեզ ար , ՚ի ժա
մանակ ընդունելի :

ԲՃ ՚ի բազում ողորմութե քում լուր
ինձ , ՚ի ճշմարտութի փրկուէ քո :

Ս պրեցն զիս ՚ի կառոյ՝ զի մի՛ ընկալայց .
այ

ապրեցայց ես յատելեաց իմաց , և ՚ի խո
րոց ջուրոց բազմաց :

Ս ՚ի ընկղին զիս պոտոյք ջուրոց , և մի՛
ընկղեացեն զիս անդուհդք խորոց . և
ջրհոր մի՛ կափուսցէ զբերան իւր ՚ի
վերայ իմ :

Ս ևւր ինձ ար , զի քաղցր է ողորմութի
քո . ըստ բազում գթութե քում հայեան
յիս , և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ՚ի
ծառայէ քումմէ . զի նեղեալ եմ ես ,
վաղվաղակի լուր ինձ :

Ս արեան յանձն իմ , և փրկեան զիս . և վն
Թշնամեաց իմաց ապրեցն զիս :

Ս ՚ի դու գիտես զնախատիրս իմ , զա
մօթ իմ , և զպատկառանս իմ :

Ս ուղի քո են ան նեղիչք անձին ի
մց . նախատանաց համբեր սիրա իմ , և
Թշուառութեան :

Ս կն ունէի՝ Թէ որ արամեացի ընդ իս , և
ոչ որ էր . և միտթարիչ ինձ որ ոչ գտաւ :
Ս տուն ՚ի կերակուր ինձ լեղի . և ՚ի ծա
րաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :

Ս զիցին սեղանք նց աւելի նց յորդայթ ,
՚ի հատուցումն և ՚ի գայթակուրի :

Ս պաւարեացին աչք նց , զի մի՛ տեսցեն .
և զթիկունս նց հանապաղ կորացն :

Լ՛րկցես ՚ի վ՛ր նց զբարկուլի քո . և
 սրամտուլի բարկուլե քոց հասցէ ՚ի վ՛ր նց :
 Եղիցին բնակութիւք նց աւերակ . և ՚ի
 յարկս նց մի՛ որ կցէ՝ որ բնակիցէ :
 Օ՛հ զոր դու հարեր , հալածեցին . և
 ՚ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին :
 Դ՛իւր զմեզս ՚ի վ՛ր մեղաց նց , զի մի՛
 մտցեն յարդարուլի քո :
 Տնջեսցին նորս ՚ի դարութիւք քունմե-
 կենաց . և ընդ արդարս քո մի՛ գրեսցին :
 Լ՛ղբատ և ցաւած եմ ես , փրկուլի քո
 անձ ընկալցի զիս :
 Օրհնեցից զանուն նց իմոց օրհնուք ,
 և բարձր արարից զնա գովուլք :
 Հաճոց եղիցի նց քան զորթ մասաղ , որ
 բերէ զեղջիւրս և զիճղակս :
 Տեսցեն աղքատք՝ և ուրախ եղիցին .
 ինդրեցէք զանձ , և կեցցեն անձինք ձերս :
 Օ՛հ լուու անձնակաց , և զկապեալս
 իւր ոչ արհամարհեաց :
 Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր , ծով
 և անձ որ զեռաց ՚ի նս :
 Լ՛ծ փրկէ զսիօն , և շինեսցին քաղաքք
 հրէաստանի . շինեսցեն բնակեսցեն՝ և
 ժառանգեսցեն ՚ի նմա :
 Օ՛ւաւակ ծառայից քոց հաստատեսցի
 անդ .

անդ . և ոյք սիրեն զանուն քո , բնա-
 կեսցեն ՚ի նմա :

Դ՛ի կորած , Սաղմոս դաւթի՛ առ ՚ի յիշատակ
 փրկելոյ զնա ան : ԿԹ .

Լ՛Ծ յօգնել ինձ նայեաց . և անք յըն-
 կերել ինձ փութիս :

Լ՛մաչեսցեն և յամօթ լիցին , ոյք խնդ-
 րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ա-
 մաչեսցեն , ոյք խորհէին ինձ չար :
 Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք .
 ոյք ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ :

Յնձացեն և ուրախ լիցին ՚ի բեղ ամե-
 ներեան , ոյք խնդրեն զբեղ անք :

Լ՛սասցեն յամ՝ ժամ , մեծ է անձ . և ոյք
 սիրեն զփրկուլիս քո :

Լ՛ս աղքատ և անանկ եմ , անձ օգնեան
 ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես . և դու
 անք իմ՝ մի՛ յամենար :

Դ՛ի կորած . որդւոցն յովնադաբայ . յետ ա-
 աջնոց զերուլթեն . Սաղմոս Դաւթի :

Դ՛ քեզ անք յուսացայ , մի՛ ամաչեցից
 յաւիտեան . յարդարութե քում
 փրկեան և ապրեցն զիս : 141

Իրոնարհեցո՛ առ իս զո՛ւնին քո , և կեցո՛
ղիս :

Ի՛ էր իմ անձ ապաւեն , և տեղի ամուր
կեցուցանել զիս . զի հաստատուի իմ և
ապաւեն իմ դու ես :

Ի՛ ք իմ , փրկեա՛ զիս 'ի ձեռաց մեղաւորի .
'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի :
Ի՛ ու ես համբերութի իմ ար , ար յոյս
իմ 'ի մանկուութի իմմէ :

Ի՛ ք եղ հաստատեցայ ես յարգանդէ ,
յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւեն
իմ . և առ 'ի քէն է օգնուի իմ յամ ժամ :
Ան՛ զի նշաւակ եղէ ես բազմաց , և դու
օգնական իմ և հզօրիչ իմ :

Ի՛ ցցի բերան իմ գովուէ , ուն՛ օրհնեցից
զիս առս քո . զօրհանապազ զմեծ վայել
չութիւնս քո :

Մի՛ ընկենուր զիս տէր 'ի ժամանակս
ծերութե . 'ի սպականի զօրուէ իմոյ մի՛
թողուր զիս :

Ըսացին թշնամիք իմ ինձ . և որք պաշտ
րեցին զանձն իմ , խորհեցան 'ի միասին
և ասացին :

Ի՛ ք էթող զիս , հալածեսցուք և հաս
ցուք նմա . զի ոչ ոք է որ փրկէ զիս :

Ի՛ ք իմ , մի՛ հեռի առնիր յինէն . և անձ

յօգնել ինձ նայեաց :

Ը մտչեսցեն և պակասեսցին՝ յք չա
րսխօս կային զանձնէ իմմէ . զքեցցին
զամօթ և զպատկառանս , յք խնդրէին
ինձ չար :

Ես յամ ժամ յուսացայց , և յաւելից
յօրհնութիս քո :

Ի՛ երան իմ պատմեսցէ զարդարութիս
քո , զօրհանապազ զգովութիս քո :
Արպէս ոչ թէ խարդախուի ինչ դիտելի
դպրուէ . այլ մտից 'ի զօրութիս ար . և ար
յիշեցի զարդարութիս քո միայն :

Ի՛ ք իմ , ուսուցեր զիս 'ի մանկուէ իմմէ .
և ցարդ ևս պատմեցից զարդարութիս քո :

Մինչև յալևորիլ և 'ի ծերանալ , անձ իմ
մի՛ թողուր զիս :

Մինչև պատմեսցի բազուկ քո՝ ազգի
անօր որ գալոցն է :

Օ զօրութիս քո և զարդարութիս քո
մինչև 'ի բարձունս , զոր արարեր մեծա
մեծս . անձ ո՞ նմանի քեզ :

Արչափ ցուցեր ինձ նեղուի բազում և
չարչարանս , դարձել միսթարեցեր զիս .
և 'ի խորոց անդնդոց երկրի հաներ զիս :

Յաճախեցեր զօրութիս քո , դարձար
և միսթարեցեր զիս . և 'ի խորոց երկրի

60

միւսանդամ հաներ զիս :

Ըրդ և ես խոստովան եղեց քեզ 'ի պատ
րաստուի սաղմոսաց շշմարիադ ւած . սաղ
մոս ասացից քեզ օրհնութիւնք սրբ ինչիւն :
Յնծասցեն շրթունք իմ , յորժամ սաղմոս
ասիցեմ քեզ . և անձն իմ՝ զոր փրկեցեր :
Եւս՝ և լեզու իմ՝ զօրհանապաղ խօսես
ցի զարդարուիս քո :

'ի ժամանակի ոպ յամօթ լիցին և ամա
չեսցեն , սբ խնդրէին ինձ չար :

'ի սողմոն սաղմոս : ՀԱ

Ը զերաւունս քո արքայի տուր , և
զարդարուիս քո որդւոց թագաւորի :

Դատել զժողովուրդս քո արդարութիւնք ,
և զաղքատս քո իրաւամբք :

Ըրցեն լէրինք զխաղաղուի ժողովըր
դեան , և բլուրք զարդարուի :

Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովրդեան ,
և կեցուցէ զորդիս անանկաց , և խո
նարհեցուցէ զամբարտաւանս :

Կացցէ և մնացէ ընդ արևու , յառաջ
քան զլուսին , ազգէ մինչև յաղբ :

Իջցէ ոպ զանձրև 'ի վր գեղման , ոպ
ցօղ զն ցօղէ յերկիր :

Օպառեսցի յաւուրս նր արդարութիւնք ,
Թ 144 բա

բազում խաղաղուի , մինչև կատարես
ցի լուսին :

Տերեսցէ նա 'ի ծովէ մինչև 'ի ծով . 'ի
գետոց մինչև 'ի ծագս աշխարհի :

Ըրաջի նր նախ հնդիկք անկցին . և
Թշամիք նր հող կերիցեն :

Թագաւորք Թարսի և կղզեաց՝ պա
տարադս մատուցեն նմա . Թագաւորք
արաբաց և սաբայ՝ պատարադս բեր
ցեն նմա :

Երկիրպագցեն նմա ւամ թագաւորք երկ
րի . և ւամ ազգք ծառայեսցեն նմա :

Օի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց հղօ
րի . զաղքատն և զանանկն , որոց ոչ է
իւր օգնական :

Ընխացեսցէ նա յաղքատն և 'ի անանկն .
և զանձինս անանկաց կեցուցէ . 'ի վաշ
խից չարաց փրկեսցէ զանձինս նց :

Պատուական է անուն նր առաջի նց .
կեցցէ , և տացի նմա յոսկւոյն արա
բացւոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յամ ժամ , և
զօրհանապաղ օրհնեսցեն զնա :

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ւամ երկիր .
և 'ի վր գլխոց լեբանց :

Բարձրացի քան զլեբանն պառուղ նր . և
Ժ 145 ծաղ

61

Ճաղկեացի ՚ի քաղաքի տն ուն խոտ երկրի :
Եղևցի անունն տն օրհնեալ յաւիտեան .
զի յառաջ քան զարե է անունն նր :
՚ի նա օրհնեացին տմ անգր երկրի , և
տմ աղևնք երանիցեն նմա :

Օրհնեալ տր տմ խորայելի որ առնէ
սքանչելիս միայն . և օրհնեալ է անունն
սբ փառաց նր յաւիտեան . լցցի փա
ռօք նր տմ երկիր , եղևցի եղևցի :

Աշօթք Աննայի մօրն Սամուէլի :
տ թագ . Է :

աստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տր . և
բարձրացաւ եղևնք իմ յտմ
փրկիչ իմ :

Բնդարձակեցաւ բերան իմ ՚ի վերայ
թշնամեաց իմոց . ուրախ եղեց ՚ի փր
կութէ քում :

Օ ի ոչ գոյ սբ ուն զտր , և ոչ արդար ուն
զտմ մեր . և չիք սբ բաց յայ մերմէ :

Մի՛ պարծիք և մի՛ խօսիք զամբարտա
ւանս . և մի՛ ելցէ ընդ բերանս ձեր
բան հպարտ մեծաբանութի :

Ե՛ գիտուեց՝ տր տմ պատրաստէ իւրով
իմաստուէ՛ զգիտուի յարարածս իւր :

Հօրաց հաստ աղեղունք թուլացան ,
և տկարք վառեցան զօրուք :

Յադք և լիք հացիւ՝ նուազեցան . և
քաղցեալք լցին զերկիր :

Լմուն ծնաւ եօթն , և բազմածինն
նուաղեցաւ ՚ի ծննդոց :

Տր մեռուցանէ , և տր կեցուցանէ .
իջուցանէ ՚ի դժոխս՝ և հանէ :

Տէր աղբատացուցանէ՝ և տր մեծա
ցուցանէ . խոնարհ առնէ զամբարտա
ւանս մինչև յերկիր , և բարձր առնէ
զտառապեալս յաղբեաց :

Մատուցանէ զնս իշխանս՝ ընդ իշխանս
ժողովորեան . և զաթու փառաց ժա
ռանգեցուցանէ նց :

Կատարէ զուխաս ուխտաւորաց . և
օրհնեաց զանս արդարոց :

Օ ի ոչ թէ իւրով զօրութի զօրանայ
հօր . այլ տր տկար առնէ զհակառա
կորդս իւր . տր սբ է :

Մի՛ պարծեացի խորհրդականն ՚ի խոր
հուրդս իւր . և մի՛ պարծեացի հօրն
՚ի զօրուի իւր . և մի՛ պարծեացի մեծն
՚ի մեծութի իւրում :

Ե՛ յ որ պարծին , ՚ի տր պարծեացի . ՚ի
խորհուրդս գիտուէ զտր ճանաչել :

62

Բռնել զիրաւունս , և գործել զարդա-
րութի ՚ի վր երեսաց երկրի :
Տեր եւ յերկինս՝ և որոտաց : և ինքն
դատե առանց բարբառելոյ :
Տայ զօրութի Թագաւորաց մերոց . և
բարձր առնէ զեղ շէւր օծելոյ իւրոց :
Փառք հօր և որ :

Մաղթանք :

Բարձրացաւ եղ շէւր իմ յիմ՝ փրկիչ
իմ . հաստատեցաւ սիրա իմ ՚ի տէր՝
տերամբ և հաւատով :

Մարդասէր տր՝ վն սրբուհ :

Քարոյ և աղօթք՝ Ողորմեա , և ՚ի նեղումն
կանոնայն :

Վն գտանելոյ մեզ զշնորհս և զո-
ղորմութի ՚ի բարեբար անն մերմէ ,
զտր աղաչեսցուք : Տր ողորմեա :

Վն փրկելոյ զմեզ ՚ի զպարտութի մարդ-
կան՝ և յորդայթից սանայի , զտր :

Վն անձանց քրիստոսնից , և տանց
հաւատացելոց , զտր :

Վն որք ՚ի լերինս յայրս և ՚ի փապարս
բնակեալ են սր հարքն մեր , զտր :

Վն որք սաղմնաիւք և օրհնութի կատա-
րեն զամ՝ ժամանակս կենաց իւրեանց ,
զտր աղա :

Վն հոգ : Եւ ևս միա : Օ անձինս :
Ողորմեաց :

Աղօթք :

Ղոհանամբ զքէն տր անձ մեր , որ
զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստենէ քնոյ
շնորհիւ ողորմութի քո : Օ արթն զկատա
մեր արդարութի առ քեզ տր անձ մեր ,
զն տեսցեն աչք մեր զփրկութի քո :
Եկեսցէ և բնակեսցէ առ մեզ անձութի
քո . և ողորմութի քո հովանի և պահա-
պան լիցի ՚ի վր պաշտօնից քոց : Եւ լոյ
մեզ զձառայքս քո արժանի՛ արա ՚ի
տուէ և ՚ի գիշերի և յիմ՝ ժամու միշտ
խորհիլ ՚ի սեր պատու իրանաց քոց :
Եւ զոհանալով փառաւորել զհայր և
զորդի և զնք հոգիդ , սց՝ մ՝ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
Ասուածոյ երկիրպարեսցուք :

Ղենդանարար զօրութի և աղբիւր ան-
մահունէ , դու ես քն անձ փրկիչ մեր :

63

Որ շնորհեցեր մեզ ՚ի մեջ գիշերի յառ-
նել և խոստովան լինիլ առ քեզ Վանս
իրաւանց և արդարուէ քո : Եւ այժմ
աղաչեմք զքեզ տր ան մեր , արա ըզ
մեզ արթունս և պատրաստս ՚ի ժամ
առաւօտու ընդ սբս քո : Եւ ընդ նո-
սին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ
հօր և ընդ հոգւոյդ սբյ , այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից .

ամէն :

Մաղթանք :

Պարհուրէ և ճմարիտ խոստովանուէ
անդադար փառաւորելք զՏայր և զոր
դի և զսբ հոգիդ . այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից .

ամէն :

Օրհնեալ տր մեր յս քս . ամէն :
Հայր մեր որ յերկինս ես :

անարգեսցես . զև հուր բորբոքեցաւ ՚ի
սրտի իմում , և երիկամուկնք իմ այլա-
գունեցան :

Ես արհամարհեալ եղէ , և ոչ գիտացի .
ոնք զանասուն համարեցայ առաջի քո ,
և ես յամ ժամ ընդ քեզ եմ :

Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ , ՚ի խոր-
հուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ , և
փառօք ընկալար զես :

Օրհնէ կայ իմ բնաւ յերկինս , կամ ՚ի
քէն զինչ ևս խնդրեցից յերկրի :

Ղուարեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ ,
անձ սրտի իմց , բաժին իմ ան յաւիտն :

Եհաւասիկ ցք հեռի արարին զանձինս
իւրեանց ՚ի քէն , կորիցեն , սատակեսցես
զաման ցք ապստամբ եղեն ՚ի քէն :

Ինձ մերձենալ առ անձ բարի է , և դը
նել առ տր զյոյս իմ :

Պատմել զամ օրհնուիս քո , ՚ի դրուես
դատեր սիօնի :

Իմաստուն . Մաղմս յաստի : 29

Քնդէր մերժեցեր ան իսպառ , բար-
կացաւ սրամուտի քո ՚ի վր խաշին
արօտի քո :

Յիշեա՛ զժողովուրդ քո , զոր ստացար
՚ի

ի սկզբանէ . փրկեցեր զվիճակ ժառանգու-
թեան . քո :

Եւուն սիօն այս՝ ուր բնակեցար դու
ի սմա . համբարձ զձեռն քո ՚ի վր ամ-
բարտաւանութի նց իսպառ :

Ար ինչ անիրաւեցաւ թշնամին ՚ի սրբ-
բուէ քում . պարծեցան ատելէք քո ՚ի
մէջ բարեկենդանուէ իւրեանց :

Եւ զին զնշանս իւրեանց ՚ի նշանս . և ին-
քեանք ոչ ծանեան զելս ՚ի վերուստ :

Արն յանատաի՝ փայտատօք կատրեցին
զդրունս նր . ՚ի միտսին փայտատօք և
մրձօք կործանեցին զնա :

Եւ յրեցին ՚ի հուր զսրբութի . քո յերկ-
րի . պղծեցին զխորան անուան քո :

Եւ սացին ՚ի սիրտս իւրեանց աղօք նց
ի միասին , եկնք լռեցուցուք զամ
տօնս նց յերկրի :

Եւ շանս մէք ինչ ոչ տեսաք , և ոչ ևս
գուցե մարդարէ . և զվեղ ինչ ոք ոչ
ճանաչեցէ :

Մինչև յերբ անձ նախատէ թշնամին ,
բարկացուցանէ հակառակորդն զա-
նունս նք քո :

Բնդէր դարձուցանես զձեռն քո , և
զմջ քո ՚ի միջց ծոցց քում մէ իսպառ :

ԼԾ Թագաւոր մեր յառաջ քան զյա-
ւատեանս . որ արարեր զփրկութի ՚ի մէջ
երկրի :

Դու հաստատեցեր զօրութի քով լղ
ճով . դու խորասկեցեր զգլուխ վեշա-
պին ՚ի վր ջուրց :

Դու փշեցեր զգլուխ վեշապին , և ե-
տուր զնա կերակուր զօրացն հեղկաց :

Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և զվտակս .
դու ցամաքեցուցեր զգետս սաստիկս :
Քո է տիւ , և քո է գիշեր . զլոյս և զա-
րև դու արարեր . և դու հաստատեցեր
զամ սահմանս երկրի . զգարուն և զա-
մառն դու ստեղծեր :

Եւ յս յուշ լեցի . քեզ՝ զի թշնամին նա-
խատեաց զտերդ . ժողովուրդ անզգամ
բարկացոյց զանունս նք քո :

Մի մատներ գազանաց զանձն՝ որ խոս-
տովան առնի առ քեզ , և զանձինս ար-
նանկաց քոց մի՛ մուսանար իսպառ :

Հայեանց յուստ քո , զի լցան տունք
տիշեւոց յերկրի անիրաւութի :

Մի դարձցի անտնկն ամաչեցեալ . այլ
աղքատք և տնտնիք օրհնեցեն զանունս
նք քո :

Եւ ըն՝ անձ , և դատեան զդատատանս
քո .

քո . յիշեա՛ զնախնափնս՝ որ յանդգա-
մէն զօրհանապաղ :
Մի՛ մոռանար զձայն պաշտօնէից քոց .
ամբարտաւանութի՛ն առելեաց քոց վե-
րացի հանապաղ :

Ի՛ կնորած . մի՛ ապականեր . ընդ օրհնութի՛նս :
Սաղմոս յաստի . երգ առ ասորեստանեայս :
ՀԻ

**Խոստովան եղեցուք առ քեզ ձեզ ,
խոստովան եղեցուք և կարդաս-
ցուք զանուշն նք քո :**

Պատմեցից զձմ՝ սքանչելիս քո . յոր
ժամ ժամսուից՝ ես ուղիղ դատեցից :
Մաշեցաւ երկիր՝ և ձմ՝ բնակիչք նր՝ .
ես հաստատեցի զսիւնս նր :

Լսացի անօրինաց , թէ մի՛ անօրինիք .
և մեղաւորաց , թէ մի՛ բարձրացուցա-
նէք զեղջիւրս ձեր :

Մի՛ համբաւնայք ՚ի բարձունս զեղ-
ջիւրս ձեր . և մի՛ խօսիք զնայ անիրաւունի :

Օ՛ հի՛ հչ յարեւելից՝ և հչ յարեւմտից , և հչ
յանապատէ լերնց , այլ ձե՛ դատաւոր է :

Օ՛ այս խոնարհ առնէ , և զոյն բարձ-
րացուցանէ . բաժակ ՚ի ձեռին ձեռն գի-
նի

նի լն անապակ արկեալ . և խոնարհե-
ցուցանէ յայսմանէ յայս :

Սակայն մրուր նր՝ հչ սպառեացի . և
արբեցէն զնա ձմ՝ մեղաւորք երկրի :

Լսս ցնծացայց յաւիտեան . սաղմոս ա-
սացից նայ յակոբայ :

Օ՛ ձմ՝ եղջիւրս մեղաւորաց փշրեացես .
և բարձր եղեցի եղջիւր արդարոյ :

Ի՛ կնորած . ընդ օրհնութի՛նս . մի՛ ապականեր :
Սաղմոս յաստի . երգ առ ասորեստանեայս :
ՀԵ

Յայտնի է ՚ի հրէաստանի ձե՛ , և յիս-
րայել մեծ է անուշն նր :

Եղև ՚ի խաղաղութե՛ տեղն նր . և բնա-
կութի՛ն նր ՚ի սիօն :

Ընդ խորտակեաց ձեր զզօրութի՛ն արե-
ղան , զղէն զուր և զձակատամարտ :

Ի ուսատու ես դու սքանչելապէս լե-
րանցն յաւիտենից . խռովեցին ձեռն
որք անմիտք են սրտիւք . ննջեցին ըզ-
րունս իւրեանց՝ և ինչ հչ գափն :

Վճնայն արք՝ ՚ի մեծուէ՛ ձեռաց իւր-
եանց . ՚ի սաստէ քու՛մնէ ձե՛ յակոբայ

ննջեցին , և ցք հեծեալ էին ՚ի ձիս .
Պու՛ ահաւոր ես՝ և ոյլ կարէ կալ առջե-
քո :

66

քո . ունի երևեցար դու յերկնից , յայտ
նի եղև բարկուի քո :

Երկիր երկեալ և սարսեցալ ընդ յառ
նեկն նոյ ՚ի դատաստան . ընդ ազրեցու
ցանել զամ հեզա երկրի :

Խորհուրդք մարդկան խոստովան առ
նին առքեզ . և ծածկեալք իմաստուբ
օրհնեսցեն զքեզ :

Ո՛ւխտս դիք՝ և կատարեցէք տն նոյ մե
րոյ , ամբն որք շուրջ էք զնովալ :

Սատուցէք պատարագս ասաւորին .
որ քաղէ զհոգիս իշխանաց , ասաւոր է
նա քան զամ թագաւորս երկրի :

Ի կորած . զն իգիծովնոյ . Սաղմոս յաստի :

ՀԶ

Չայնիւ իմով էս առ տր կարդացի . ձայ
նիւ իմով առ ամ , և նայեցաւ առ իս :

Յաւուր նեղութե իմոյ զամ խնդրեցի
ձեռօք իմովք . և ՚ի գիշերն առաջն նր
նչ խաբեցայ :

Ո՛չ կամէր միտթարել անձն իմ . յիշեցի
զամ՝ և ուրախ եղէ . հոգայի , և նուա
ղելւր յիս հոգի իմ :

Պաանանցին պահուց աչք իմ . խռովե
ցայ և նչ խօսեցայ . խորհեցայ զաւուրան

Ժ

զու

զառաջնս . և զամնս յաւիտնից յիշեցի :

Խօսեցայ ՚ի գիշերն ընդ սրտի իմում .
հոգայի՝ և տառապէր յիս հոգի իմ :

Սիթէ յաւիտնից մերժեցցէ՞ զիս տր .
և ո՛չ ևս յաւելցի ՚ի հաճիլ և ևս :

Կամ խպաւս արգելցէ՞ զողորմութիւն
իւր յինէն . կամ կատարեանց զբան իւր
ազգէ մինչև յազգ :

Կամ մոռացի՞ գթալ ամ իմ և ևս . կամ
արգելցէ՞ զգթուի իւր՝ բարկութիւրով :

Եսացի՞ և այժմ սկսայ . այս է նորոգու
մըն աջոյն բարձրելոյ :

Յիշեցի զգործս տն ՚ի սկզբանէ . յի
շեցի զքանչեղիս նր :

Խորհեցայ յամ գործս քո , և ՚ի ձեռա
գործս քո խորհեցայ :

Ը՛հ ՚ի սրբութե են ճանապարհք քո .
ով է ամ մեծ՝ որոյ զամ մեր . դու էս
ամ , որ առնես զքանչեղիս :

Յուցեր ժողովորեանքում զգորուի քո .
փրկեցեր բազկաւ քով զժողովուրդս

քո , զորդիան յակոբայ՝ և յովսեփուս :

Տեսին զքեզ ջուրք ամ , տեսին զքեզ
ջուրք՝ և երկեսն . և խորք խռովեցան
ի ձայնէ ջուրց բազմոց :

Չայն էտուն ամոքք . քանզի և նեպք քո
Ժա 161 գնան

67

գնան ՚ի ձայնէ որոտալոյ քո անուի :
Երեւցան փայրատակուիք քո տիեզե-
րաց , խառնեցաւ և դողաց երկիր :
՚ի ծովու են ձանապարհք քս , և շա-
ւիղք քո ՚ի ջուրս բազումս . և հետք
քո ոչ երևին :
Ըռաջնորդեցեր ոն խաշին ժողովը-
դեան քո , ՚ի ձեռն մոխէսի և ահարոնի :

՚ի կործ . խնատուի . Սաղմոս յաստի : 43

Այեցարնէք ժողովուրդք յօրէնս
իմ . խոնարհեցուցէք զուսին ձեր
՚ի բանս բերանոյ իմոյ :
Բացից առակաւ զբերան իմ , և խօսե-
ցայց զառակս ՚ի սկզբանէ :
Ան լուար՝ և ծանեաք զայս , և հարբն
մեր պատմեցին մեզ :
Աչինչ ծածկեցաւ յորդուոց նոց յաղ-
յայլ , պատմել զօրհուիս տն , զգօրուի
և զսքանչելիս իւր՝ զոր արար :
Հաստատեաց զվիպուի իւր առ յա-
կոբ , և օրէնս եդ ՚ի վր իսելի :
Որինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն մե-
րոց , ցուցանել զայս որդուոց իւրեանց .
զի ծանխցեն յաղգ յայլ : 162

Որդիք որք ծնանին՝ յարիցեն և պատ-
մեսցեն զայս որդուոց իւրեանց . զի դի-
ցեն առ անձ զլոյսս իւրեանց , և մի՛ մո-
ռացին զգործս նոց :

Օ պատուիրանս նր ինդրելով խրնդ-
րեսցեն , և մի՛ եղևցին որդէս և հարբն
իւրեանց :

Ըզգ չար և դառնացող , աղգ՝ որ ոչ
ուղղեաց զսիրտ իւր , և ոչ հաստատեաց
առ անձ զհոգի իւր :

Որդիք եփրեմի լիաձիգք և պնտաձիգք ,
յաւուր պատերազմի կայարանս դար-
ձուցին :

Ա՛չ կացին նորս յուխաի տն . և ըստ
իրաւանց նր ոչ կամեցան գնալ :

Ս՛ոռացան զերախաիս նր , և զսքանչե-
լիսն՝ զոր եցոց նոց :

Ըռաջի հարց նոց զոր արար զսքանչելիս
իւր , յերկրին եգիպտացուոց՝ և ՚ի դաշ-
տին տայանու :

Լ՛հերձ զծովն՝ և անցոց զնս . և կացոց
զձուրսն ոն ՚ի տիկս :

Ըռաջնորդեաց նոց ամպով ՚ի տուէ . և
զնամ գիշեր ՚ի լոյս հրոյ :

Լ՛հերձ զվէնն յանապատին , և ետ ըմ-
պել նոց ՚ի խորոց մեծէ :

Եւ Տան զՋուրան ՚ի վիմէն . և հոսեաց ուն
դգեստս զՋուրան :

Սակայն յաւելին ՚ի մեղանչել . և ևս
բարկացուցին զբարձրեալն յանջողի :
Փորձեցին զամ . ՚ի սիրտս իւրեանց , ՚ի
խնդրել զկերակուր անձանց իւրեանց :
Տրանջեցին զոնց և ասացին . մի՛թէ
կարօ՞ղ իցէ ամ պատրաստել սեղան յա
նապատի :

Քանզի հարկանէր զվե՛մն և հոսէին
ջուրք , և վտակք խաղային ՚ի նմանէ .
Մի՛ղէ հաց ևս կարացէ տալ նա մեզ .
կամ պատրաստեցէ՞ սեղան ժողովը
դեան իւրոյ :

Այսպսորիկ լուաւ զայս անք , և յայա
ղեաց . հուր բորբոքեցաւ ՚ի յակոբ , և
բարկութի ել ՚ի վր իսէլի :

Օհ ո՞չ հաւատացին յամ , և ո՞չ յուսա
ցան ՚ի փրկուի նր :

Հրաման ետ ամպոց ՚ի վերուստ , և ըզ
րրունս երկնից եբաց . և տեղեաց ՚ի
նոսս զմանանայ ՚ի կերակուր :

Օհաց երկնից ետ նոյ , զհաց հրեշտա
կաց կերին մարդիկ . և իջոց ՚ի նոսս
զկերակուր ՚ի լուծի :

Եւ Տան զհողմն հարաւոյ , և համ զօրու
Թեամբ

Թեամբ իւրով զհիւսիսիւ :
Տեղեաց ՚ի նա միս ուն զհող . ուն զաւաղ
ծովու զթուշունս թեաւորս :

Եւ արկ ՚ի մէջ բանակի նոցա , և շուրջ
զվրանօք նոյ :

Կերին և յագեցան յոյժ . և զցանկուի
նոյ ետ նոյ . և ոչի՛նչ կարօտ եղէն ՚ի
ցանկութի իւրեանց :

Մինչդեռ կերակուրք ՚ի բերանս իւ
րեանց էին , բարկուի յոյ ել ՚ի վր նոյ .
Սպան զբազումս ՚ի նոցանէ . և զընտիր
ընտիրս իսէլի ստտակեաց :

Յայսմ ամի մեղան և ևս . և ո՞չ հաւա
տացին սքանչելեաց նր :

Պակասեցան յունայնուի աւուրք նոյ .
և ամբ նոյ փուծապէս անցին :

Յորժամ սպանանէր զնոսս , խնդրէին
զնա . դառնային և առաւօտ առնէին
առ ամ :

Յիշեցին՝ զի ամ ոգնական էր նոյ . ամ
բարձրեալ փրկիչ էր նոյ :

Սերեցին զնա բերանօք իւրեանց , և
լեզուօք իւրեանց ստեցին նմա . և
սիրաք նոյ ո՞չ էին ուղիղք ընդ նմա , և
ո՞չ հաւատացին ուստի նր :

Եւ յա ինքն գթած էր , քաւէր ըզ
մեղս

մեղս նց՝ և ոչ ապահաներ օ
 Յաճախեր դարձուցանել զբարկուծի
 իւր և ոչ բորբոքեր զամսրամտուի իւր օ
 Յեղեաց՝ Թե մարմին են նորս օ հոգի
 որ ելանէ՝ այլ ոչ ևս դառնայ օ
 Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա
 յանապատի օ և բարկացուցին զբարձ
 րեալն յանջրդի օ
 Գարձան՝ և փորձեցին զած օ և զսբն
 իսէլի զայրացուցին օ
 Աջ յեղեցին զձեռն նր օ յաւուր յո
 բուժիբրկեաց զնս՝ ի ձեռաց նեղաց նց օ
 Արնք արար զնշանս՝ և զարուեստս իւր
 յերկրին եգիպտացւոց , և ՚ի դաշտին
 տայանու օ
 Դարձոց յարիւն զգետս նց օ և զանձ
 րևս նց , զի մի՛ արբցեն օ
 Ըռաքեաց ՚ի նոսա շանաճանձ , և եկեր
 զնս օ և գորտիւ ապականեաց զնս օ
 Եւս ժանկոց զարուղս նց , և զվաստակս
 նց մարտաց օ
 Եհար կարկաիւ զայգիս նց , և զթզե
 նիս նց եղեմամբ օ
 Ստանեաց ՚ի կարկուտ զանասուէս նց օ
 և զտացուածս նց հրով դատեաց օ
 Ըռաքեաց ՚ի նոսա զսրամտուծի բար
 կուծի

կուծի իւրոց , զսրամտուի զբարկուի
 և զնեղուծիւն օ
 Ըռաքեաց ՚ի նոսա տանջանս ՚ի ձեռն
 հրեշտակի չարի օ և դիմեցոց ՚ի նոսա
 զսրամտուի բարկուէ իւրոց օ
 Աջ անխայեաց ՚ի մահուանէ զանձինս
 նց օ և զանասուէս նց ՚ի մահ մանեաց օ
 Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպ
 տացւոց , զսկիզբն ամ վաստակոց նց ՚ի
 յարկս բամայ օ
 Հորդան ետ ոնք իսաղին ժողովրդեան իւ
 րոց օ և եհան զնս ոնք զհօտ յանապատ օ
 Ըռաջնորդեաց նց յուսով , և ոչ եր
 կեան օ և զթշնամիս նց ծով ծածկեաց օ
 Եհան զնս ՚ի լեառն սրբուէ իւրոց , ՚ի
 լեառն այն՝ զոր ստացաւ աջ նր օ
 Սերժեաց յերեսաց նց զհեթանոսս օ և
 վիճակեցոց ՚ի նս զվիճակ ժառանգուէ
 իւրոց , և բնակեցոց ՚ի յարկս նց զազն
 կարայելի օ
 Փորձեցին՝ դառնացուցին զած բարձ
 րեալն , և զվիայուի նր ոչ պահեցին օ
 Գարձան իւտորեցան որպէս և հարբն
 իւրեանց , գարձան՝ և եղէն որպէս
 զաղէղն Թիւր օ
 Գարձեալ բարկացուցին զնա ՚ի բա
 գինս

22 22 22 22

70

գինս իւրեանց . և դրօշերովք իւրեանց
նախանձ արկին նմա :

Դուսւ անձ , և արհամարհեաց զնոսա .
և անարգեաց յոյժ իսէլ :

Սերժեաց յիւրմէ զխորանն 'ի սե-
լով . զխորանն , զոր բնակեցոյց 'ի մէջ
մարդկան :

Սանեաց 'ի գերուի զզօրուի նց . և
զգեղ նց 'ի ձեռս Թշնամեաց նց :

Լրգեւ 'ի սուր զժողովուրդ իւր . և
զժառանգուի իւր անտես արար :

Օերիտասարդս նց եկեր հուր , և վն-
կուսանաց նց ոչ իբ սգացաւ :

Քահանոցք նց անկան 'ի սուր . և
զայրիս նց ոչ իբ էր՝ որ լայր :

Օարթեաւ ոն 'ի բնոց ան , ոն հզօր
զն թափէ զգինն :

Եհար յեա զԹշնամիս իւր , և նախա-
տինս յաւիտենից արար զնս :

Սերժեաց նա զխորանն յովսէփու , և
զազգն եփրեփի նա ոչ ընտրեաց :

Լու ընտրեաց նա զազգն յուրայ . ըզ-
լեանս սիծն , զոր և սիրեաց :

Ընեաց որոն միեղձերուի զսրբութի
նր . յերկրի հաստատեաց զնա յաւիտն :
Բնտրեաց զուախիթ ծառայ իւր , և
ընկա

ընկալաւ զնա 'ի հօռէ խաշանց . 'ի վեր-
ջին ծնեւոցն ընկալաւ զնա :

Հովուել զյակոբ ծառայ իւր , և զնս
ըայէլ ժառանգուի իւր :

Լրածէր զնոսա իմաստուէ սրտի իւ-
րոյ , յանմեղուի ձեռաց իւրոց առաջ
նորդէր նոցա :

ԻՏ Սաղմս յաստի : ՀԸ
մտին հեթնոսք 'ի ժառանգուի
քո . պղծեցին զտաճար սբ քո :

Լրարին զերուսողէմ որպէս զհիւզ
մրգապահաց . արկին զդիակուանս ծա-
ռայից քոց՝ դէշ Թռչոց երկնից , և

զմարմինս սբց քոց՝ գազանաց երկրի .
Հեղին զարիւնս նց ոն ջուր՝ շուրջ զե-
րուսողէմաւ , և ոչ իբ էր՝ որ թաղէր զնս :

Եղաք մէք նախատինք դրացեաց մե-
րոց . ծաղը և այգն կատականաց սշնո-
ցիկ , որք շուրջ էին զմեօք :

Սինչև յերբ անր՝ բարկանաս դու իս-
պառ . բորբոքեսցի ոն հուր նախանձ քո :

Հեղ զբարկուի քո 'ի վն ազգաց՝ որք
զբեղ ոչ ճանաչեցին . 'ի վն թագաւորաց

որք զանուն քո ոչ կարդացին . զն կերին
զյակոբ , և զտեղն նր աւերեցին :

71

Մի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս • վաղ
վաղեսցէ առ մեզ ողորմութի քո արք, զե
սալքատացաք յոյժ :

Օգնեա՛ մեզ անձ փրկիչ մեր, վն փա
ռաց անուան քո :

Տը փրկեա՛ զմեզ՝ և քաւեա՛ զմեզս մեր
վասն անուան քոյ :

Մի երբէք ասացէն ՚ի հեթանոսս ,
Թէ սւր է ան նց :

Լալ յայանի ինչ լիցի ՚ի վն հեթանո
սաց, առաջի աչաց մերոց, առ ՚ի խնդրել
զվե՛ժ արեան ծնչից քոց՝ որ և հեղաւ :

Մացէ առաջի քո հեծուի կապելոց •
ըստ մեծութե բազկի քո՝ շահեա՛ դու
զորդիս սպանելոց :

Հատն դրացեաց մերոց եօթնսպատիկ
ի ծոց նց, զնախատինս իւրեանց զոր
նախատեցին զբեզ ար :

Մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի քոյ •
խոսատվան եղեցուք առ քեզ յաւիտն ,
ազգէ յազգ պատմեսցուք զօրհուրիս քո :

ի կորած • ՚ի վն զառանցելոցն վնոյութիս •
Սաղմս աստիպ • ՚ի վն եղովպացւոցն •
ՀԹ

Որ հովուեսդ իսրայելի՛ նայեա՛ց • որ
առաջ

առաջնորդես ոն խաշն յովսեփու :
Որ նստիս ՚ի բրովբէս՝ յայանեաց առա
ջի եփրեմի, բենիամիսի և մանասի :

Չարթն զզօրութիս քո, և եկ ՚ի կեցու
ցանէլ զմեզ :

Ը զօրութեց դարձն զմեզ, երևեցն
զերեսս քո ՚ի մեզ՝ և կեցցուք :

Տը ան զօրութեց՝ մինչև յերբ բարկա
նաս յաղթս ծառայից քոց :

Պամբեցեր մեզ հաց արտասուաց • և
արբուցեր մեզ արտասուս չափով :

Ը բարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մե
րոց, այսն կատակնաց թշնամեաց մերոց :

Ը զօրութեց դարձն զմեզ, երևեցն
զերեսս քո ՚ի մեզ՝ և կեցցուք :

Ը յի յեգիպտոսէ փոխեցեր • հաներ
զհեթանոսս՝ և զնն տնկեցեր, և առաջ
նորդեցեր նմս :

Հաստատեցեր զարմատս նորա՝ և ելեց
զերկիր • ծածկեաց զլերինս հովանի
նր, և բարունակ նր զմայրս նյ :

Չգեաց զորթ իւր մինչև ՚ի ծով • մինչև
ի դեսս են շառաւիղք նր :
Ը նդէր քակեցեր զցանկ նր, և կթեն
զնա տնցաւորք ճանապարհի :
Ը տականեաց զնա խոզ անտառի, և
երե

7

72

Երէ վայրի արածեցաւ 'ի նմա :
ՄԾ զօրուէց՝ դարձ, հայեաց յերկնից
և տես . այց արա այգւոյս այսմիկ, և
դարման տար սմա, զոր անկեաց աջ քո :
'ի վր որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացու-
ցեր զնա 'ի քեզ . այրեցեալ 'ի հուր և
աւերեալ, 'ի սաստե քումմէ կորիցէ :
Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն, աջ քո
'ի վր որդւոյ մարդոյ, զոր զօրացուցեր
զնա 'ի քեզ :

Ոչ ևս 'ի բացեայ եղիցուք մեք 'ի քէն .
կեցուսցես դու զմեզ, և զանուն քո
տը կարդասցուք :

ՄԾ զօրութեց դարձի զմեզ, երևեցի
զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք :

'ի կործ . փան հնձանայ . Սաղմոս յաստի .
հնդերորդ շաբաթուց . 2

Յնճացէք առ անճ, օգնական է մեր .
աղաղակեցէք առ անճ յակոբայ .
Ըռէք սաղմոս, և տուք օրհնութի . սաղ-
մոս ասացէք նմա 'ի ձայն քաղցրուէ :
Փնդ հարէք 'ի գրուես տանց . յաւուր
նշանաւորի տարեկանաց մերոց :
Յրաման է այս իսրայելի, և իրաւունք
էն այ յակոբայ :

Ս կայուին յովսեփու՝ զոր եդ ընդ նմա .
ոպ ելանէր նա յերկրէն եգիպտացոց,
լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ :
'ի բաց արար 'ի բեռանց զթիկունս նր .
և զձեռս նր յորթ և 'ի թի ծառայելոյ :
'ի ներուէ կարդացեր աւիս՝ և փրկե-
ցի զքեզ . լուայ քեզ 'ի գաղտնութե
մրկին, և փորձեցի զքեզ 'ի վր ջուրցն
հախաւակութե :

Ս ուր ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմ քեզ .
և իսէլ՝ թէ լուիցես ինձ :

Ս 'ի ևս եղիցին քեզ անճք առ ժամայնք .
և մի՛ երկիրագանիցես դու այ օտարի :
Ես եմ տէր անճ քո՝ որ հանի զքեզ
յերկրէն եգիպտացուց . բաց զբերան
քո՝ և լցից զդա :

Ս ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում,
և իսէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

Բարձի թողի զնս երթալ զհետ կամաց
սրտից իւրեանց . զի գնացին նորա ըսա
կամս անճանց իւրեանց :

Օ ի թէ ժողովուրդեան իմոյ լուեալ էր
ինձ, կամ իէլն զձ նպրհա իմ գնացել էր :
Որպ զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ
զթշնամիս նր, և 'ի վերայ նեղաց նր
արկեալ էր զձեռն իմ :

73

Թ շնամիր նն ստեցին նմա , և եղեցին
Ժամնակք նց յաշխարհի :
Կերակրեաց զնն ՚ի պարարաուէ ցորե-
նոյ , և ՚ի վիժէ մեղը յագեցոյց նց :

Սաղմոս յասաի : 25

Թ Եկաց ՚ի Ժողովս ասաուծոց , և ՚ի
միջև նց դատեր զնն :

Ս Ինչև յերբ դատէք անիրաւուբ , և
ակն առնուք մեղաւորաց :

Դ ատ արարէք որոցն և սյրւոյ . իրա-
ւունս արարէք անանկին և խոնարհի :

Լ Կրեցուցէք զաղբասն և զանանկն , ՚ի
ձեռաց մեղաւորի փրկեցէք զնն :

Ո չ իմացան և ոչ ՚ի միտ առին , ՚ի խաւարի
զնացին , և շարժեցան իմ Տիմոնք երկրի :

Ե ս ասացի թէ աստուածք իցէք , կամ
որդիք բարձրելոյն ամենեքեան :

Դ ուք անաւարդիկ ոն զմարդիկ մեռա-
նիք . և ոն զմի յիշխանաց անկանիք :

Լ րի իմ , և դատեա՛ զերկիր . զև դու
Ժառանգեսցես զիմ Տեթմնոս :

Օրհնուի . Սաղմոս յասաի : 26
Թ րեզ նմանկցի . միլուեր և մի
գաղարիւր իմ :

Օ Ի ահա թշնամիր քո գոչեցին , և ա-
տելիք քո համբարձին զգլուխս իւրեանց :
Ի վր Ժողովորեան քո խորամանկեցին
զգիտուի . խորհեցան ՚ի վր սբց քոց , և
ասացին :

Կ Կայք սատակեսցուք զնն յաղգաց , և
մի յիշեսցի անուն իէլև և ևս :

Խ Խորհեցան մեաբանութբ ՚ի միասին . և
վասն քո ուխտ արարին :

Բ անակք եդովմայեցուց՝ և իսմայելա-
ցիք , մովաբ և հագարացիք :

Գ Եբաղ՝ ամոն՝ ամադէկ , և այլազգիքն՝
իմ բնակչօքն հանդերձ ծուրայ :

Ղ Ես ասուր եկեալ եր ընդ նն . ձմբեան
սորա զօրավիգն էին որդւոցն զովոց :

Լ րան զնն ոն զմադիամ , ոն զսիսարայ ,
և ոն զաբին՝ ՚ի ծործորան կիսմի :

Ս ատակեցան նորա յականս դովոց . և
եղէն ոն զաղբ երկրի :

Լ րան զիշխանս նց ոն զօրեբն . զեբն ,
զգեբէէ , զսաղմնս . և զիմ իշխանս նց :

Ո յք ասացին , ժառանգեսցուք ՚ի մեղ
զսրբութին նց :

Թ Իմ՝ արա զնոսա ոն զանիւ , և ոն
զերեգն առաջև հողմց :

Ո ն հուր՝ զև այրէ զանոսոս , ոն բոց՝
զև

74

զի կիզու զէրբնս :

Ըյսպէս հաւածեացես զնս մըրկաւ քով .
և բարկուք քով խռովեցուցես զնս :

Լէց զէրեսս նց անարգանօք , և խընդ-
րեսցեն զանուն քո ար :

Ըմտչեսցեն և խռովեսցին յաւիտեանս
յաւիտենից , և ամօթալից կորիցեն :

Օանիցեն զի անուն քո ար է , և գու-
միայն բարձրեալ ես 'ի վր ամ երկրի :

'Ի կործ . վս հնձանացն . որդուցն կորխայ .
Սաղմոս դաւթի : 27

Որպէս սիրելք էն յարկք քո ար զօ-
րուէց . ցանկայ և փափագի անձն իմ 'ի
գաւիթս քո :

Սիրտ իմ և մարմին իմ՝ ցնծասցէ առ
ամ կենդանի :

Քանզի ճնձորուկ եգիտ իւր տուն . և
տատրակ զբոյն , ուր դիցէ զձագս իւր :

Սեղան քո ար զօրութէց , թագաւոր
իմ և ամ իմ :

Երանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ էն 'ի
տան տեաուն , յաւիտեանս յաւիտենից
օրհնեսցեն զքեզ :

Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութի իւր 'ի
քէն է . ելս եդ 'ի մտի իւրում 'ի հովտես
Ժա 176 արբա

արամունէ , 'ի տեղու յորում ուխտեաց :

Օջրհուր սասացի՝ որ զօրէնս դնէ .
գնասցէ նա 'ի զօրութէ 'ի զօրուրի . և
երևեսցի ամ հրեշտակաց 'ի սիօն :

Տր ամ զօրուէց՝ լուր արօթից իմաց .
հնկն դիր ամ յակոբայ :

Բնդունօղ ես դու մեր՝ տես ամ , և
նայեաց յերեսս օժեղոյ բոյ :

Սան զի լաւ է ինձ՝ մի օր 'ի դաւիթս
քո , քան զհաղարս :

Բնտրեցի ես ընդ աղբ դալ 'ի տան ար
առաւել , քան բնականալ 'ի յարկս մե-
ղաւորաց :

Օողորմութի և զճմարտութի սիրէ ար
ամ մեր . զշնորհս և զփառս տացէ :

Տր ոչ պակաս առնէ զողորմութի իւր
յայնցանէ , որ գնան յանբժուէ :

Տր ամ զօրուէց , երանեալ է այր՝ որ
յուսայ 'ի քեզ :

'Ի կործ . որ դուցն կորխայ . Սաղմոս դաւթի :
27

Սաճեցոր ար ընդ երկիր քո , և դար-
ձուցեր զգերութի յակոբայ :

Թողեր զանիրաւութիւնս Ժողովորեան
բոյ , և ծածկեցեր զամ մեզս նց ,
Ժբ 177 Լե

75

Լեցուցեր զամ սրամտութիս քո , և
դարձար ՚ի բարկուէ սրամտուէ քո :

Դարձ առ մեզ ամ փրկիչ մեր , և դարձն
զսրամտութիս քո ՚ի մէնջ :

Մի յաւիտն բարկանար մեզ ար . և մի՛
ձգեր զբարկուի քո ազգէ մինչև յազգ :

Ը՛հ դու դարձեալ կեցուցես զմեզ .
և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ :

Յից մեզ ար զողորմութիս քո , և զփրո-
կութիս քո առ մեզ :

Լուար զինչ խօսի ար ամ մեր . խօսես
ցի զխաղաղութի ժողովուրդեան իւրոյ
առ արս իւր՝ և առ այնտիկ , ոյք դար-
ձեալ են առ նա սրտիւք :

Սահայն մերձ է առ երկիւղածս իւր
փրկութի նորա . բնակիլ փառաց նր
յերկրի մերում :

Ողորմութիւն և ճմարտութի պատա-
հեսցին . արդարութի և խաղաղութի
համբուրեսցին :

Ճմարտութի յերկրէ բոստա . արդա-
րութի յերկնից երևեցաւ :

Տր ասցէ զքաղցրութի , և երկիր մեր
ասցէ զպտուղ իւր . արդարութի առա-
ջի նորա գնասցէ . հիցի ՚ի ճանապարհէ
զգնացս իւր :

Խնարհեցի ար զուսնիս քո՝ և լուր
ինձ . զի աղքատ և տնտնիկ եմ ես :

Պահեա՛ զանձն իմ՝ ար ար . և փրկեա՛ ըզ
ծառայս քո ամ իմ , որ ՚ի քեզ յուսացայ :

Ողորմեա՛ ինձ ար , զի առ քեզ աղաղա-
կեցի զօրհանապաղ . ուրախ արա զանձն
ծառայի քո , զի առ քեզ ար համբարձի
զանձն իմ :

Օ ի դու ար քաղցր և ուղիղ ես . բա-
ղամողորմ առ ամենեսանս , որք կար-
դան առ քեզ :

Ուսնիս դիր ար աղօթից իմոց , և նայեա՛
ի ձայն խնդրուածաց իմոց :

Յաւուր նեղութե իմոց կարդացի առ
քեզ , և լուար ինձ :

Ոչ որ է նման քեզ յաստուածս ար .
և ոչ որ է ոչ զգործս քո :

Օ ամ ազգս զոր արարեր՝ եկեցեն և
երկիրպագեն առաջի քո , և փառաւոր
արասցեն զնսուն քո յաւիտեան :

Մեծ ես դու ար՝ և առնես սքանչե-
լիս . և դու միայն ե ամ :

Ըրաջնորդեա՛ ինձ ՚ի ճանարհի բում ,
և

178
Խնարհ
Սաղմոս
26

76

և գնացից ՚ի Ճշմարտուէ քուժ , և ու-
րախ եղեցի սիրա իմ՝ երկնչիլ յանուա-
նէ քուժմէ :

Խոստովան եղեց առ քեզ ար ար իմ
բողոքով սրախ իմով . փառաւոր արա-
րեց զանուն քո յաւիտեան :

Սեճ եղև ՚ի վր իմ ողորմուի . քո ար , և
փրկեցեր զանձն իմ ՚ի դժոխոց ներքնոց :
Լճ , անօրէնք յարեան ՚ի վր իմ . և ժո-
ղովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ . և ոչ
համարեցան զքեզ արժանի իւրեանց :

ԼՅԼ դու ար ար իմ , գթած ես և ողոր-
մած , երկայնամիտ՝ բազում ողորմ՝ և
Ճշմարիտ . նայեա առ իս և ողորմեա ինձ :
Տո՛ւր զօրուի ծառայի քո . կեցո՛ զօրդի
աղախնոց քո . և արա՛ առ իս նշան բարուէ :
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն . զե-
դու ար օգնեցեր ինձ , և մխիթարեցեր
զիս :

Սաղմոս օրհնուէ . որդւոցն կորխոց :

22

Իմունք նր ՚ի լեառն ար նր . սիրե-
ար զդրունս սիօնի առաւել քան
զամ՝ յարկան յախրօս :

Փառաւորեալն խօսեցաւ վն քո , ա-
հա

180

հա

հաւադիկ քաղաքդ ար :

Յիշեցի զահաբ և զբաբիժն՝ քք ճա-
նալէն զիս . ահա այլազգիք և ծուր՝ և
ժողովուրդք ննդկաց , սորա եղեն անդ :

Սիօնի ասի մայր , և մարդ ծնաւ ՚ի նմա .
և ինքն հիմունս էարկ ՚ի նմա բարձրէլն :

Տէր պատմեսցէ գրովք ժողովրդեան ,
իշխանացս այսոցիկ՝ քք եղեն անդ :

Այ՛ զե ուրախ լիցին ՚ի քեզ արմքն . որոց
բնակուի ՚ի քէն է :

Ի կորած . վն մողաղեթայ իմաստուի . զե
եա պատասխանի եման իմաստուի ինչի :

23

ՏՐ արժ փրկուէ իմոց , ՚ի առէ կար-
դացի և գիշերի առաջի քո :

Ստցեն աղօթք իմ արժի քո ար , խնար
հեսցի ունին քո ՚ի խնդրուածս իմ :

Օհ լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և
կեանք իմ ՚ի դժոխս մերձեցան . և հա-
մարեցայ ես ընդ այնոսիկ , որք իջանեն
՚ի դուր :

Եղէ ես ոնց մարդ առանց օգնականի ,
և ՚ի մեռեալս ազատ :

Պրախ գլխաւորս , որք ննջեն ՚ի դե-
րեզմանս :

181

Օրո

Չորս դու ոչ յիշեցեր, նորա՞ ի ձեռա-
նէ քու մէջ մերժեցան ։

Եդէն զիս ՚ի գբի ներքնու մն՝ ՚ի խա-
լարի և ՚ի ստուերս մահու ։

Յիս հաստատեցաւ սրտամուկ թի՛ քո .
զիմ՝ զբօսանս քո ամէր ՚ի վր իմ ։

Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ .
և եդին զիս նշաւակ իւրեանց ։

Մատնեցայ՝ և ոչ ելանէի, աչք իմ տը
կարացան յաղքատութի՛ :

Եղաղակեցի առ ար զօրհանսուդաղ, և
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ ։

Միթէ մեռելոց առնիցես զքանչէրիս
քո . կամ բժիշկք յարուցեալ՝ խոստո-
վան առնիցին առ քեզ ։

Միթէ պրտմեացէ՞ որ երբէք ՚ի գե-
րեզմանի զողորմուէիս քո, կամ զճշմար-
տութիս քո ՚ի կորստեան ։

Միթէ ճանաչեցին ՚ի խաւարի սքանչ-
էւնք քո, կամ արդարութի՛ քո յերկիր
մոռացեալ ։

Ես առ քեզ ար զաղաղակեցի . առաւօ-
տու աղօթք իմ ժամանեցեն առ քեզ ։

Բնդէր ար մերժես զսնձն իմ . կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն ։

Տեսնի և վաստակաւոր եմ ես ՚ի ման-
կու

Բարձր արարեր զաջ նեղջաց նր . և ու-
րախ արարեր զամ թշնամիս նր ։

Դարձուցեր զօգնուէի ՚ի սրոց նր . և ոչ
ընկալար զնա ՚ի պատերազմի ։

Ենարգեցեր զսրբուէի նր, և զաթոռ նր
յերկիր կործանեցեր ։

Երուաղ արարեր զաւուրս ժամանակաց
նր . և հեղեր զնովաւ զամօթ ։

Մինչև յէրբ դարձուցանես զերեսս քո
խապաւ . բորբոքեցի որո՞հ հուր բար-
կութի՛ քո ։

Իոկ արդ յիշեան և տես՝ թէ ունէ իմ
հանգիստ . միթէ ՚ի զուր ինչ ստեղծեր
զիմ որդիս մարդկան ։

Ովէ մարդ որ կեցցէ՝ և ոչ տեսցէ ըզ
մահ, կամ փրկեցցէ զանձն իւր ՚ի ձե-
ռաց դժոխոց ։

Ուր են ողորմութիք քո ար առաջինք,
զոր երդուար դաւթի ճշմարտութի՛
քով ։

Յիշեան զնախատինս ծառայի քոյ, զոր
ընկալայ ՚ի ծոց իմ յաղգաց բաղմաց ։

Չոր նախատեցին թշնամիք քո տէր .
նախատեցին փոխանակ օժելոյ քոյ ։

Չբնեալ տէր ամ յաւիտեանս յաւի-
տանից, եղեցի եղեցի ։

78

Օրհնութի Եսայեսցի որդւոցն ամուսայ :

Եսայ . Եւ : 29

Պ զիշերաց կանխէ հոգի իմ՝ առաւ
լօտ առնել առ քեզ անձ :

Ս ասն զի լցս են հրամանք քո ՚ի վր
երկրի . ուսարհւք զարդարութի բնա
կիւք երկրի :

Կարկեսցի ամբարիշտն , և այլ ոչ ևս
ուսցի առնել յերկրի զարդարութի
ճշմարտութի :

Բարձցի ամբարիշտն յերկրի , և մի՛
տեսցէ զփառս ան :

Տէր բարձր ես՝ և բազումք քո հըր . և
նորա ոչ գիտացին :

Շանիցեն՝ ամաչեսցեն , և նախանձ սնկ
ցի անխրատ ժողովուրդեան . և արդ հուր
զթշամին քո կերիցէ :

Տէր անձ մեր՝ տուր մեզ զխաղաղութի
քո . զի ըստ անձ գործոց մերոց հատու
ցաւ մեզ :

Տէր անձ մեր՝ ստացիր զմեզ . զի բաց
ի քէն զայլ որ ոչ գիտեմք . և զտուն
քո անուսնեմք զօրհանապազ :

Իսկ արդ՝ մեռեալք զկենդանութիւն
այլ ոչ տեսանիցեն , և ոչ բժիշկք յա
րու

րուցանիցեն :

Ս անսորիկ անձեր հարեր՝ սատակեցեր
և ջնջեցեր՝ զանձ արու մանուկ նոյն :

Յաւել անձ զչար ՚ի վր չարի նոյն . և անձ
զչար ՚ի վր անսորինաց երկրի :

Տր ՚ի նեղուէ յիշեցաք զքեզ . զի փոքր
մի նեղուի է խրատ քո ՚ի վր մեր :

Որպէս երկունք յըւոյ՝ զի հասեալ իցէ
ժամանակ ճննդեան , և առցաւ իւր
ճիցէ :

Մ յնպէս եղաք սիրելւոյ քուձ անձ . յահ
և յերկիւղ քո յոսցեալ երկնեցաք , և
ճնաք զհոգի փրկութե քո :

Ոչ ևս կործանեսցուք մեր , այլ կործա
նեսցին անսորէնք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք . և կենդանացին
ամենեքեան , որք եղեալ են ՚ի գե
րեզմանս :

Օ արթիցեն ցնձացեն , և ուրախ եղե
ցին դադարեալք յերկրի :

Ս ասն զի՛ ցօղդ որ ցօղի ՚ի քէն , այդ
բժշկութի է նոցա . բայց երկիրն ան
բարչտեալ սատակեսցի :

Իսոյս տուր ժողովուրդ իմ . գնա՛ մուտ
ի շտեմարանս քո . և փակեա՛ զբրուսս
քո առաջի երեսաց քոց :

79

1127-1132

Փախիր և Թագիր առ Ժամանակ մի՝
մինչև անցցէ բարկութի տն օ
Փառք հօր և որ օ

Մայթանք օ

Սրաղարուէց տուող քն՝ զխաղարուի և
զերկնային ողորմութի քո պարգևեալ
յարարածս քո օ

Մարգասէր տր՝ վն սրբուհ օ

Զքարոզն և զարթնի վերջն Երանեալ կա
նունն գացես ՚ի 32 օ երեան օ

Երկինք սրտմեն զգառս աստու ճոյ .
անսան և լեր որդի լա սոյ :

132

Աղօթք Մովսէսի Ան Այ .
ՉԹ .

ՏԻ

սողաւէն եղեր մեր ազգէ
մինչև յազգ . մինչև լերինք
Հաստատեալ էին , և մինչև
տեղծեալ էիր զերկիր՝ և զամ տիեզերս :
Յաւիտենից մինչև յաւիտեանս դու
ես . մի՛ դարձուցաներ զմարդ ՚ի տառա
պանս , և ասացեր , դարձարնուք առ իս
որդիք մարդկան :

Հաղար ամ յաչս ան ոնյ օր երեկի , զի
էանց . ոնյ պահ մի գիշերոց . և ամբ նց
անարգութիւն եղեցին :

Բնդ առաւօտս ոնյ դալարի բուսցին .
ընդ առաւօտս ոնյ դալարի զուարճա
ցին և ծաղկեցին . ընդ երեկոյս թաք
շամեցին՝ չորասցին՝ և անկցին :

Ուսողեցար մեր ՚ի բարկութիւն քումմէ ,
և ՚ի սրտմտութիւն քումմէ խուփեցար :
դեր զմեղս մեր առաջի քո . և զկեանս
մեր ՚ի լոյս երեսաց քոց :

ԺԴ

193

ԸԹ

80

Մեհայն աւուրք մեր նուազեցան . և
ի բարկուէ քումմէ խոսկեցաք :

Ժամանակ ամաց մերոց սնդադար ող
աարդի . և թիւ աւուրց ամաց մերոց
ի նս՝ եօթանասուն ամ :

Այա թէ առաւել ևս՝ ութսուն ամ
և որ ինչ աւելի է քան զայն , ցաւօք
հեծուծէ :

Այն ի վր մեր հեծուի , և խրատեցաք
խկ արդ՝ ո՞ գիտացէ զօրութի բարկու
քո , և կամ յահէ քումմէ զսրտմտու
քո համարեցի :

Այսպս ցոյց ինձ զաջ քո . և որ խոնար
են սրտիւք , զեմաստուիս քո :

Դարձ տր՝ մինչև յերբ . միխթարեաց
ի ծառայս քո :

Այսք առաւօտու ողորմութի քով . ցրն
ծացաք և ուրախ եղաք՝ զամ՝ աւուրս
կենաց մերոց :

Աւրախ եղաք փոխանակ աւուրցն , յո
րս խոնարհ արարեր զմեզ , և ամացն
յորս տեսաք զարդարանս :

Հայեա՛ տր ի ծառայս քո՝ և ի գործ
ձեռաց քոց , և առաջնորդեա՛ որդու
նց . եղիցի լոյս տն՝ այ ի վր մեր :

Օ գործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա
մե

մեզ տր . և զգործս ձեռաց մերոց
Հողեա՛ մեզ :

Օրհնուի գովուի դաւթի :

Որ բնակեալն է յօգնուի բարձրելոյն
ընդ հովանեաւ այ յերկինս հանդից :

Ասացէ տն՝ ընդունեօղ իմ ես , ապա
ւէն իմ նձ , և ես յուսամ ի նս :

Աս փրկեացէ զես յորոգայթէ որ
զին , և ի բանիցն ի խոսովուէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զբեզ
հովանի թեոց նր յուսացիս :

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զբե՛ ճշմար
տութիւն նորս :

Ոչ երկիցես դու յերկեւղէ գիշերի , և
նչ ի նեռէ՝ որ թռչի ի առե :

Յերբ որ շքն ի խաւարի , ի գայթակ
ղութ գիւին ի հասարակ աւուր :

Անկցին ի կողմանէ քումմէ հազարք
և բիւրք ընդ աջմէ քումմէ . և առ քե
ինչ ոչ մերձեցին :

Բայց միայն աչօք քովք հայեցիս դու
և զհասուցումն մեղաւորաց տեսցի
զի դու տր յոյս իմ ես :

Օ բարձրեալն արարեր քեզ առաւ
զի ոչ հասցեն առ քեզ չարք , և

81

ք մի՛ մերձեցին ՚ի յարկս քո :
 տակաց իւրոց պատուիրեալ է վս
 ՚ի պահել զքեզ յամ՝ ճանապարհս քո :
 սզուկս իւրենց ընկալցին զքեզ . զի
 երբէք հարցես զքարի զոտն քո :
 վ՛ր իժից և քարբից գնասցես դու . և
 ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն :
 անզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից
 . հովանի եղէց նմա , զի ծանեաւ
 զանուն իմ :
 դասցէ առ իս՝ և ես լուսոյց նմա .
 և առ նմա եղէց ՚ի նեղուէ :
 կեցից և փառաւոր արարից զնա .
 այն աւուրբք լցուցից , և ցուցից
 նմա զփրկութի իմ :

Եւ զայն օրհնուէ աւուր շաբաթուոյ ՚ի դաւիթ :
 ԶԱ

Զարի է խոստովան լինիլ տն , և սող
 մոս ասել սնուան քում բարձրեալ :
 Կատմել առաւօտու զողորմութիս քո ,
 և զճշմարտութիս քո ՚ի գիշերի :
 մնաղեաւ սողմոսարանաւ , ՚ի ճայն
 օրհնութի գովել :
 ասխարարեր զիս տօր յարարածս քո ,
 ՚ի գործս ձեռաց քոց ցնծացայց :

Արն զի մեծ են գործք քո տօր . և յոյժ
 խոր են խորհուրդք քո :

Լ յը անողգամ զայս ոչ ծանիցէ . և
 անմիտն զայս ոչ առնու ՚ի միտ :

Դ բուսանիլ մեղաւորաց ուն խոտ . ՚ի ծաղ
 կիլ այնոցիկ՝ յք գործեն զանօրէնութի :
 Ստակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից .
 և դու բարձրեալ ես յաւիտեանս տօր :
 Օ ի ահա թշնամիք քո տօր . զի ահա թըը
 նամիք քո կորիցեն , ցրուեսցին տմքն՝
 յք գործեն զանօրէնութի :

Բարձր եղիցի որպէս միեղջերուի եղ
 ջիւր իմ , և ճերուութի իմ ՚ի ձէթ պա
 ռարտութեան :

Ետես ակն իմ ՚ի թշնամիս իմ , յք յա
 ջուցեալ են ՚ի վերայ իմ չարութ . ՚ի նս
 լուիցէ ունին իմ :

Ըրդարքն որն զարմաւենիս ծաղկես
 ցին . ուն զմայրան լիբանանու բազումք
 եղիցին :

Տնկեալք եղիցին ՚ի տան տն , և ՚ի դա
 լիթս նոյ մերոյ ծաղկեսցին :

Եւս և բազումք եղիցին ՚ի ճերուութի
 պարարտուէ , գիրգք և փափուկք եղի
 ցին ՚ի պատմել , ուղիղ է տօր տճ մեր , և
 ոչ գոյ ՚ի նմա անիրաւութի :

82

Յառուրն առաջին շաբաթու, յոր հաստատեցաւ երկիր . օրհնութի գովութե Դաւթի :
ՂԲ

ՏԻ Թագաւորեաց՝ վայելչուի ըզգեցաւ . զգեցաւ ար զօրուի՝ ընդ մէջ իւր էտծ :

Հաստատեաց զայնարհ՝ զե մի՝ սասանեսցի . պատրաստ է աթու քո՝ ՚ի սկզբանէ յաւիտեանս դու ես :

Լմեարձան գետք տէր, և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց . և յարկցեն գետք ՚ի գնացս իւրեանց :

՚ի ձայնէ ջուրց բազմաց, սբանչելի եղեն զբօսանք ծովու :

Սքանչելի ես դու տէր ՚ի բարձունս . վկայուեց քոց մէք յոյժ հաւատացար :

Տան քում վայելէ սրբութի ար՝ ընդ երկայն աւուրս :

Սարնոս դաւթի . շրեքշաբաթու : ՂԳ

ԼԾ վրէժխնդիր . ար արձ՝ վրէժխընդեր յայտնեցար :

Բարձր լեր որ դասես զերկիր . հատի զհատուցումն ամբարտաւանից :

Սինչև յե՛րբ մեղաւորք տէր, մինչև յե՛րբ

յե՛րբ մեղաւորք պարծեցին :
Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութի . խօսեցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զսնօրէնութիւն :

Չժողովուրդս քո ար խոնարհ արարին, և զժառանգուի քո չարչարեցին :

Չայրին և զպանդուխան սպանին, զորք արն կոտորեցին, և ասացին . ոչ տեսնէ զայս ար, և ոչ ՚ի միտ առնու արձ յակոբայ

Իմացարնէք անզգամք ժողովրդոց՝ և անմիտք, մինչև յե՛րբ ոչ առնուք ՚ի միտ :

Որո՞չ զե թէ որ անկեաց զուսին՝ ինքն ո՞չ լուիցէ . կամ որ ստեղծ զսին՝ ինքն ո՞չ տեսանիցէ :

Որ խրատէ զազինս, ո՞չ թէ ոչ յանդիմանեցէ . որ ուսուցանէ մարդոյ զգիտութի . ար ճանաչէ զխորհուրդս մարդկան՝ զե են ընդունայնք :

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու ար . և յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա :

Յաժուցանես դու նմա զաւուրս չարութե, մինչև փորեցի խորխորատ մեղաւորի :

Ոչ մերժէ ար զժողովուրդ իւր, և ըզժառանգուի իւր ոչ առնէ անտես :

Սինչև դարձցին իրաւունք յարդա

83

բուժի . ընկալցին զնա ամենեքեան շք
ուղիղ են սրտիւք :

Ո՛վ յարեցէ ընդ իս 'ի վր' չարաց . կամ
ո՛վ հաւասարեսցի ինձ 'ի վր' այնոցիկ ,
շք գործեն զանօրէնութի :

Եթէ ոչ ան օգնեալ էր ինձ , փորք մի
ևս բնակեալ էր անձն իմ 'ի դժոխս :
Թէ ասէի ' թէ ահա սասանեցան ոտք
իմ , ողորմուի . քո ար օգնէր ինձ :

Բստբաղումցաւոց սրտի իմոյ՝ մխիթա
բուի . քո ուրախ առնէր զանձն իմ :

Ս'ի հաւասարեսցի քեզ աթոռ անօրէ
նութե , ո՛ սպառձառէ զլսատակս ընդ
դէմ հրամանի :

Արսացին զանձն արդարոյ . և զարիւն
անբիծ պարտաւոր առնէին :

Եղև ար տղաւէն իմ . անօգնական
յուսոյ իմոյ :

Հատուցէ նոցա ար ըստ անօրէնութե
նոցա . և ըստ չարութե նց կործանեսցէ
զնս ար ան մեր :

Օրհնուի գովուէ դաւթի : ԴԴ

Եկայք ցնծասցուք 'ի ար , աղաղակե
ցուք առ ան փրկիչ մեր :

Կանխեսցուք անջի նր խոստովանութե .
և

և սաղմոսիւք աղաղակեսցուք առ նա :
Ե՛՛՛ մեծ է ար . թագաւոր մեծ 'ի վր'
ան բրկի :

'ի ձեռս նր են ան տիեզերք բրկի ,
և բարձրուիք լերանց նր են :

Նորա է ծով և նա արար զնա , և զցա
մաք ձեռք նր ստեղծին :

Եկայք երկիրպագոցուք նմա . անկցուք
և լացցուք առաջի ան արարչին մերոյ :

Նա ինքն է ար ան մեր . մեր ժողո
վուրդք ձեռին նր , և խաշն արօտի նր :

Եյսօր եթէ ձայնի նր լիցէք , մի խոստ
ցուցանէք զսիրտս ձեր՝ ո՛ն 'ի դառնուէ :

Հաւուրն փորձուէ յանոյտին . ուր փոր
ձեցին զնա հարբն ձեր , քննեցին զնա՝ և
տեսին զգործս իմ զբառասուէն ան :

Տանացի ընդ ազգին ընդ այնմիկ , և
ասացի՝ միշտ մոլորեալ են սրտիւք . և

նորա ոչ ծանեան զձանապարհս իմ :

Ան երդուայ 'ի բարկուէ իմում . թէ
մտցեն 'ի հանգիստ իմ :

Սաղմոս Դաւթի . 'ի ժամանակի զե տաճարն
շինեցաւ : ԴԵ

Օրհնեցէք զար յօրհնութի նոր . օրհ
նեցէք զար ան բրկի :

84

Օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զանունն նորա . աւետարանեցէք օր ըստ օրէ ըզ փրկութի նր .

Պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զփառս նր , յամ ժողովուրդս զքրանչելիս նր :

Մեծ է ար և օրհնեալ է յոյժ . ահար կու է նա ՚ի վր ամ կոոց :

Ըմենայն կուռք հեթանոսաց դէք են , այլ ար զերկինս արար :

Կոստովանութի և վայելչութի է առաջն նր , սրբութի և մեծ վայելչութի ՚ի սրբութե նր :

Մատուցէք ան տոհմի սղանց . մատուցէք ան զփառս և զպատիւ . մատուցէք ան զփառս անուան նր :

Ընէք պատարագս և մահէք ՚ի սրահս նր . երկիրպագէք ան ՚ի գաւիթս սրբութե նր . և խոովեսցի յերեսաց նր ամ երկիր :

Ըսացէք ՚ի հեթանոսս . Թէ ար Թագաւորեաց . հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեսցի . և դատէ զժողովուրդս իւր ուղղութի :

Ուրախ եղիցին երկինք և ցնծացէ երկիր . զուարճացի ծով լիւ իւրով . ցրն ծացէն դաշտք ՚ի ամ որ է ՚ի նս :

Յայնժամ ցնծացեն ամ ծառք անտառի յերեսաց ան զի դայ , և դայ նա ՚ի դատել զերկիր :

Պատէ զտիեզերս իրաւամբք , և զժողովուրդս ամ ճշմարտութի իւրով :

Սարմա դաւթի . ՚ի ժամանակի զի երկրն հաստատեցաւ : ԴԶ

ՏԻ Թագաւորեաց ցնծացէ երկիր . ուրախ եղիցին կղզիք բաղումք :

Ըմի և մեգ շուրջ են զնովաւ . յերաւունս և յարդարութի ուղղեալ է ար Թոռ նորա :

Տուր առաջն նր գնացէ , և այրեսցէ շուրջ զԹշնամիս նր :

Երկեցան փայլատակունք նր տիեզերաց . ետես և սասանեցաւ երկիր :

Երկնք որպէս մամ հալեսցին յերեսաց ան , յերեսաց ան ամ երկիր :

Պատմեցեն երկինք զարդարութի նր . և տեսեն ամ ժողովուրդք զփառս նր :

Ըմացեն ամբեան ոյք երկիրպագան են կոոց , և ոյք պարծին ՚ի դրօշեալս իւրեանց :

Երկիրպագեն նմա ամ հրեշտակք նր , զի լուաւ և ուրախ եղև սիօն , և ցրն

85

Թասցեն դասերը յուրաց վասն իրա-
ւանց քոյն արք:

Օ ի դու բարձրեալ ես ՚ի վր յամերկ-
րի . յոյժ բարձրացար ՚ի վր յամ կուոց .
Ոյք սիրէք զտր՝ ասեցէք զչարութի .
պահէ տր զանձինս սբց իւրոց . ՚ի ձե-
ռաց մեղաւորի փրկեսցէ զնս :

Եյս ծագեաց արդարոց . ուղղաց սրբ-
աից եղև ուրախութի :

Ուրան եղերուք արդարք ՚ի տր . և խոս
տովան եղերուք յիշատակի սրբուէ նր :

Սաղմոս դաւթի օրհնուէ : ԶԷ

Օրհնեցէք զտր յօրհնութի նոր . զի
սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւրիւ բազուկ սբ իւր :

Եցցց տր զփրկուի իւր , առաջի ազ-
գաց յայտնեաց զարդարուի իւր :

Յիշեաց ողորմութի իւրով զյակոբ ,
ճմարտութի իւրով զտուեն իէլի . և տե-
սին յամ ծագք երկրի զփրկուի նոյ մերոյ :

Ղազակեցէք առ տր յամ երկիր . օրհ-
նեցէք ցնծացէք՝ և սաղմոս ասացէք :

Սաղմոս ասացէք նոյ մերոյ օրհնութի ,
օրհնութի և ՚ի ձայն սաղմոսաց :

՚ի ձայն օրհնութի կուածոյ փողոյ . օրհ-
նութի

Յողորմուի և յիրաւունս օրհնեցից ըզ-
րեզ տր . սաղմոս ասացից , և ՚ի միտ առից :
Պանապարհ ամբիծ մինչև եկեսցէ առ
իս . զի գնոյի ես յամբժուութի սրտի
իմոյ՝ ՚ի մէջ տան իմոյ :

Ոչ եղի առաջի աչաց իմոց զիւրս անիրա-
ւուէ . ոյք առնէին զանօրէնութի , ասեցի :

Ոչ մերձեցաւ առ իս՝ որ թիւրն էր սրբ
տիւ . խոտորեալ յինէն անողամիս , և
ես ինչ ոչ փոյթ առնէի :

Որ խօսելու գաղտ զընկերէ իւրմէ , զնա
բացէ ՚ի բաց հարածէի :

Որ ամբարտաւան էր աջօք՝ և ագահ սրբ
տիւ , ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :

Եւք իմ ՚ի հաւատացեալս երկրի , զի
նստցին նոքա ընդ իս :

Որ գնայր ՚ի ճանապարհ ամբիծ , նա
պաշտէր զիս :

Ոչ բնակէր ՚ի մէջ տան իմոյ՝ որ առ-
նէր զամբարտաւանութի . որ խօսէր զա-
նիրաւութի , չէր յաջողեալ նմա առաջի
աչաց իմոյ :

Բնդ առաւօտս սպանանէի զամ մեղա-
ւորս երկրի . զի սատակեցից ՚ի քաղաքի
տն զամնն՝ ոյք գործէն զանօրէնութի :

Աշօթք ուրիշ իբրև ձանձրացի, առաջն ան
սիրուեցէ զինդրուածս իւր: ՃԱ

ՏԻ՛ լուր աղօթից իմոց, աղաղակ
իմ առքեղ եկեացէ, և մի՛ դար
ձուցանէր զերեսս քո յինէն:

Յաւուր նեղուէ իմոց խոնարհեցո՛ առ
իս զուսնին քո, յորում աւուր կարդամ
առքեղ՝ վաղվաղակի լուր ինձ:

Սպառեցան որո՞յ ծուխ աւուրք իմ, և
ոսկերք իմ ոն խուիւ չորացան:

Հարայ ես ոն խոս, և ցամաքեցաւ սիրտ
իմ, մոռացայ ուտել զՏաց իմ ՚ի ձայնէ
հեծութէ իմոց:

Կցեցաւ ոսկր իմ ՚ի մարմին իմ, նմանե-
ցայ ես հաւալրասան անապատի:

Լողէ ես ոն բու յաւերակի, տքնեցայ,
և եղէ ես ոն ճ՛նձղուկ միայն ՚ի տանիս:

Մտեստեցին զիս թշնամիք իմ զօրհա-
նապաղ, և գովիչք իմ ինև երդնուին:

Օ մտխիր որո՞յ զՏաց կերի, և զըմպելին
իմ արտասուօք խառնեցի:

Յերեսաց բարկութե սրտմտուէ քո,
զի դու բարձրացուցեր, և խոնարհե-

ցուցեր զիս:

Լուրք իմ որո՞յ հովանի անցին, և ես
ժգ 208 ոն

ոն խոս ցամաքեցայ:

Դու տր յաւխտեան կաս, և յիշատակ
քոյ ազգէ մինչև յազգ:

Դու յարուցել գթացիս ՚ի վր սիօնի,
ժամանակ գթալոյ նր հասեալ է ժամ:

Հաճեցան ծառայք քո ընդ բարինս նր,
և ՚ի հողս նր գթացին:

Երկիցէն հեթնոսք յանուանէ քումնէ,
և անթադաւորք երկրի ՚ի փառաց քոց:

Ընէ տր զսիօն, և երևեացի փառօք
իւրովք ՚ի նմա:

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց, և ոչ
արհամարհեաց զինդրուածս նց:

Գրեցի այս յազգ յայլ, ժողովուրդ-
զոր ստացեալ է՝ օրհնեցէ զտր:

Հայեցաւ նա ՚ի բարձանց ՚ի սրբութե
իւրմէ, տր յերկնից յերկիր հայեցաւ:

Լսել զհեծուի կայելոց, և արձակել
զորդիս մահապարտաց:

Պատմել ՚ի սիօն զանուան տն, և զօրհ-
նութիս նր յերկմ:

Ժողովել ժողովոցոց ՚ի միասին, և թա-
գաւորաց ծառայել տն:

Պատասխանի ետ նմա ՚ի ձանապարհի
զօրուէ իւրոյ, զնուազուէ աւուրց իմոց

ասա ինձ, և մի հաներ զիս ՚ի կէս աւուրց

87

Իմոց . զի ազգէ յազգ են ամբ քո :
Իսկզբանէ ար զհիմունս երկրի հաստա
տեցեր . և գործք ձեռաց քոց երկինք են :
Նորա անցանեն , և դու կաս՝ և մնաս
յաւիտեան :

Մթեան ուն զձորձս մաշեացին . և ուն զվե
րարկուս փոխեացես զնս՝ և փոխեացին :
Բայց դու նոյն ինքն ես , և ամբ քո ոչ
անցանեն . որդիք ծառայից քոց բնա
կեացին ՚ի նմա . և զաւակի նոցա յաւի
տեան յաջողեացի :

Սաղմոս դաւթի : ԸԲ

() Բնեա անձն իմ զտօր , և ամ՝ ոսկերք
իմ՝ զանունս նք նորա :

() Բնեա անձն իմ զտօր . և մի՛ մուսնար
զամ տուրս նք :

Ո քաւէ զմեզս քո . բժշկէ զամ հե
ւանդութիս քո :

Ո փրկէ յապականութի զկեանս քո .
պատկէ զքեզ ողորմութի և զթուք :

Ո ընու ՚ի բարուէ զցանկուրի քո . նո
րոգեացի ուն արծուոց մանկուրի քո :

Մանէ ողորմութիս տօր . և իրաւունս
ամ զըկելոց :

Նցոց տօր զճանապարհս իւր մովսէթի :

և որդւոցն իսէլի դէամս իւր :
Գթամ ողորմած է տօր , երկայնամիտ
և բազումողորմ :

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տօր , և ոչ
յաւիտեան պահէ ոխս :

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ տօր , և
ոչ ըստ անօրէնուէ մերում հատոյց մեզ :

ՄԼ որն բարձր են երկինք յերկրէ ,
այնպէս զօրացոյց տօր զողորմութի իւր ՚ի
վր երկիւղածաց իւրոց :

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից ,
այնչափ հեռի արար ՚ի մէնջ զանօրե
նութիւնս մեր :

Ուն գթայ հայր ՚ի վր որդւոց իւրոց ,
այնպէս գթացի տօր յերկիւղածս իւր :

() Ի նա գիտաց զստեղծութիս մեր ,
և յիշեաց թէ հող եմք :

Սարդոց որն խոտոց են աւուրք իւր .
ուն ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղիկ :

() Նչէ ՚ի նմա հողմ , և ոչ է . և ոչ ևս
երևի տեղի նք :

Բայց ողորմութի տն մնայ յաւիտեանս
յաւիտեանց ՚ի վր երկիւղածաց իւրոց .
և արդարութի նք յորդւոց մինչև յորդիս :

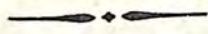
Ո՛ք պահէն զուխտս նք , յիշեն զպատ
ուիրանս նք՝ և առնեն զնս :

Տեր յերկինս պատրաստեաց զամուսն
իւր • արքայուի նր ամցւն տիրէ :

Օրհնեցէք զտր ամ հրեշտակք նորա՝
հզօրք զօրութիք • օյք առնէք զբան նր
ի լսել ձայնի պատգամաց նր :

Օրհնեցէք զտր ամ զօրուիք նր , պաշ
տօնեայք և արարողք կամաց նր :

Օրհնեցէք զտր ամ գործք նր • զի ընդ
ամ տեղիս է տրութի նորա • օրհնեա՛
անձն իմ զտր :

Սաղմս Դաւթի . ՚ի վերայ աշխարհագործ ա
բարածոց : ՃԳ

Օրհնեա՛ անձն իմ զտր • տր ամ իմ
մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանութի և մեծ վայելչուի ըզ
գեցար • արկեալ զլոյս ոն զօթոց , ձգե
ցեր զերկինս ոն զևորան • և արկեր ՚ի
վերայ ջուրց զվերնայարկս նր :

Ո դնէ յամնս զգնացս իւր • և շրջե՛ նա
ի վր թևոց հոլմոց :

Ո արար զհրեշտակս իւր յոգիս , և ըզ
պաշտօնեայս իւր ՚ի հուր կիզելոյ :

Հաստատեաց զերկիր ՚ի վր հաստատուէ
իւրոյ , զի մե՛ սասանեացի յաւիտեան :

Խորք որոն զգեստ վերարկու է նր • ՚ի
վերայ լերանց կացցեն ջուրք :

Ի սաստէ քումմէ փախիցեն , և ՚ի ձայ
նէ որոտալոյ քումմէ սարսիցեն :

Երանեն լեռնանան՝ և իջանեն դաշտա
նան , ՚ի տեղև յոր հաստատեցեր զնս :

Սահման եդեր՝ և ոչ անցանեն , և ոչ
ևս դառնան ՚ի ծածկել զերկիր :

Ըռաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս •
ի միջոյ լերանց գնացեն ջուրք :

Ըրբուցանել զամ գաղանս վայրի • յա
գեսցին ցիւփ ՚ի ծարաւս իւրեանց :

Ընդ թռչունք երկնից բոցնս դիցեն • և
ի միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւրեանց :

Ըրբուցանէ զերկինս ՚ի շաեմարանոց իւ
րոց • ՚ի պողոյ գործոց իւրոց լցցի երկիր :

Բուսուցեր զխոտ ՚ի լերինս , զաւալրի
ի ծառայութի մարդկան :

Հաներ զհաց յերկրէ • գինի ուրախ առ
նէ , իւղ զուարթ , և հաց հաստատէ
զսիրտ մարդոյ :

Յագեսցին ծառքն անտառի , և մայրքն
լիբանանու՝ զորս դու անկեցեր :

Ընդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն •
և բոցն արագ լի ապաւենէ նոյն :

Երկնք բարձունք են եղջերուաց , և
վե՛մք

89

վէմք ապաւենք նորաստակաց ,
 Լ՛րարեր զուսին վն ժամանակի , արե-
 դակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ :
 Լ՛րարեր զխաւար՝ և եղև գիշեր . ՚ի
 նմա գնան ամ գազանք անտառի :
 Կորիւնք առիւծուց մանչեն՝ և յափըշ
 տակեն . և խնդրեն յոյ զկերակուրս
 իւրեանց :
 Ի ծագել արևու ժողովին . և ՚ի մորիս
 իւրեանց դարարին :
 Ելանէ մարդ ՚ի գործս իւր . և ՚ի վաս-
 տակս ձեռաց իւրոց մինչև յերեկոյ :
 Որոյ զի մեծ են գործք քո ար . զամ
 ինչ խմաստուք արարեր . և լցաւ երկիր
 ստեղծուածովք քովք :
 Լ՛յս ծով մեծ և անդորր . ՚ի սմա են
 սողունք , որոց ոչ գոյ թիւ , գազանք
 մեծամեծք և մանուկք . ՚ի սմա և նաւք
 գնան . վիշապն զոր ստեղծէր խաղալ
 նովաւ :
 Լ՛մենքեան քեզ սպասեն . և դու տաս
 զկերակուր նց ՚ի ժամու :
 Տաս դու նոցա՝ և կերակրին . բանաս
 զձեռն քո , և կերակրես զամենեսան
 կամօք քովք :
 Դարձուցանես զերեսս քո ՚ի նոցանէ՝
և

և խռովին . հանես զոգի ՚ի նոցանէ ,
 պակասին և ՚ի հող դառնան :
 Լ՛ապրես զոգի քո՝ և ստանաս զնս . և
 նորոգես զերեսս երկրի :
 Եղեցին փառք ան յաւիտեան . և ար
 ուրախ եղցի յարարածս իւր :
 Ո հացի յերկիր , և տայ դողալ սմա .
 մերձեցի ՚ի լեբինս՝ և ծխեցին :
 Օրհնեցից զար ՚ի կեանս իմ . սաղմոս
 ասացից այ իմց մինչև եմ ես :
 Բաղըր եղցի նմա օրհնուի իմ . և ես
 ուրախ եղեց ՚ի ար :
 Պակասեցին մեղաւորք յերկրէ , և ամ
 բարիչաք մի՛ ևս գացին ՚ի նմա . օրհ-
 նես անձն իմ զար :
 Աւելուիս ճի
 Երստովան եղերուք ան՝ և կարդացէք
 զանուն նորա . և պատմեցէք ՚ի հէթա-
 նոսս զգործս նր :
 Օրհնեցէք՝ և սաղմոս ասացէք նմա .
 պատմեցէք զամ սրանչելիս նր . և գովե-
 ցարուք յանուն սր նր :
 Ուրախ եղցին սերտք այնոցիկ՝ յք
 խնդրեն զար . խնդրեցէք զար՝ և հզօրք
 եղերուք . և խնդրեցէք զերեսս նորա
 յամ ժամ :
215

Յիշեցէք զքանչեղես նր՝ զորս արար .
 զարուեստս և զերաւունս բերանոց նր :
 Չաւակիք արբահամեան ծառայք նր ,
 որդիք յակոբայ ընտրեալք նր :
 Կա ինքնէ տէր ամ մեր , յամ երկր
 են իրաւունք նր :
 Յիշեց յաւանից զուխտ իւր . և զբանն ,
 զոր պատուիրեաց մինչ ՚ի հազար ամ :
 Չուխտն զոր եդ ընդ արբահամու .
 և զերդուան իւր ընդ սահակայ :
 Հաստատեց առ յակոբ զհրաման իւր .
 և առ իէլ զուխտ իւր յաւիտենից :
 Ըսէ՛ ձեզ ասց զերկիրն քանսնու , զվի
 ճակ ժառանգուէ՛ ձերոց :
 Չի էին նորա թուով սակաւք , նուազք
 և պանդուխտք ՚ի նմա :
 Ընցին նորս ազգէ յազգ , ՚ի թագաւո
 րուծէ ՚ի ժողովուրդ յայլ :
 Աչ եթող մարդկան մեղանչել նց . և
 կշտամբեաց զթագաւորս վս նց :
 Մի մերձենայք ասէ՛ յօժեալս իմ . և
 ՚ի մարգարէս իմ մի մեղանչէք :
 Կոչեաց սով յերկիր նց . և զամ զօ
 րուծի հացի եբեկ :
 Ըսաքեաց առաջի նց պր . ՚ի ծառայ
 ութիւն վաճառեցաւ յովսէփ :

Խոնարհ արարին ՚ի կապանս զտա նր .
 և էանց ընդ երկաթ անձն նր :
 Մինչև եկեսցէ բան նորա . և բան տն
 փորձեաց զնա :
 Ըսաքեաց թագաւորն՝ և ելցծ զնա .
 իշխան ժողովուրդեան եթող զնա :
 Կացոյց զնա տր տան իւրոց . իշխան ՚ի
 վերայ ամ ստացուածոց իւրոց :
 Խրատել զիշխանս նոցա որո՞ղ զինքն . և
 զժերս նց իմաստունս արասցէ :
 Եմուտ իսրայել յեգիպտոս . և յակոբ
 պանդխտեցաւ յերկիր քամայ :
 Ըձեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ , և զօ
 րացոյց զնս քան զթշնամիս իւր :
 Դարձոց զսիրտս նոցա ստել զժողո
 վուրդ իւր , և ՚ի նենդել զծառայս իւր :
 Ըսաքեաց զմովսէս ծառայ իւր , և զս
 հարօն ընտրեալ իւր :
 Ետ նց զբան նշանաց իւրոց , և զար
 ուեստս իւր յերկիր քամայ :
 Ըսաքեաց զխաւար՝ և խաւարեցոյց
 զնս . զի դառնացուցին զբան նր :
 Դարձոց յարիւն զգեաւս նց . և սպան
 զամ ձկունս նց :
 Եսաց յերկիր նոցա գորտ , և ՚ի շտեմն
 րանս թագաւորաց նց :

91

Լսաց' և եկին շահաճանճ', և մժեխ ընդ
ամ' սահմանս նց' :

Դարձոց զանճրևս նց' ՚ի կարկուտ . և
հուր յերկիր նց' բորբոքեցաւ :

Եհար զայգիս և զթգեհիս նոցա . և
փշեաց զամ' ծառս սահմանաց նց' :

Լսաց' և եկին մարախ , և խառնիճ' , զի
նչ գոյր նց' թիւ :

Եկեր զամ' խոտ երկրի նց' . և սպառեաց
զամ' պտուղ անդոյ նց' :

Եհար զամ' անդրանիկս եգիպտացոց ,
զսկիզբն ամ' վաստակոց նց' :

Եհան զնոսս ոսկուով և արծաթով . և
նչ գոյր յազգի նց' հիւանդ :

Ուրախ եղև եգիպտոս ընդ ելանել նց' .
զի անկաւ ահ ամ' ՚ի վր' նց' :

Սիռեաց ամնայ' հովանի առնել նոցա ՚ի
տուէ . և հրով լոյս տայր նց' ՚ի գիշերի :

Խնդրեցին' և եկին լրամարգի . և հա
ցիւ երկնից լոյս զնս' :

Եհար զվեմն' և բզկեցին ջուրք , և գը
նացին գետք ընդ անջուղիս :

Յիշեաց զբան իւր սբ , որ ընդ աբրա
համու ծառայի իւրոյ :

Եհան զժողովուրդ իւր ցնծութբ , և
զլնարեալս իւր ուրախութբ :

Ետ նց' զգաւառս հեթանոսաց . ՚ի վա
տակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց զնս' :
Քի պահեացէն զվկայուխ նր' . և զօ
րէնս նր' խնդրեացէն :

ՍԵՆՏԻԱ : ՃԵ

Խոստովան եղերուք ամ' զի քաղցր
է . զի յաւիտեան է ողորմուի նր' :

Ո' խօսեացի զգօրութիս ամ' . լսելի ա
րասցէ զամ' օրհնուխ նր' :

Երանի' ոյք պահէն զիրուռնս , և առ
նեն զարդարութի' յամ' ժամ :

Յիշեա՛ զմեզ ար ընդ հաճոյս ժողովր
դեան քոյ . և այց արա մեզ ՚ի փրկութե
բում :

Տեսցուք մեք զքաղցրութի' ընտրելոյ
քոց . ուրախ եղեցուք մեք յուրախուի
ազգի քոյ . և գովեցուք մեք ՚ի ժառան
գութեան քում :

Ս' էղարք մեք ընդ հարսն մեր , անօրինե
ցարք և յանցեարք :

Տարբն մեր յեգիպտոս նչ իմացան զնս
բանչելիս քո . և նչ յիշեցին զբաղում
ողորմութիս քո :

Բարկացուցին զբեզ յանցանելն իւր
եանց

եանց ընդ ծով կարմիր • փրկեաց զնս
սա վասն անուան իւրոյ • զի ծանիցեն
զգօրուծիս նր :

Սաստեաց ՚ի ծով կարմիր՝ և ցամաքե
ցաւ • առաջնորդեաց նոցա ընդ ան
դունդս ուր ընդ անապատս :

Կեցոյց զնս ՚ի ձեռաց ատեւեաց նց , և
փրկեաց զնս ՚ի ձեռաց թշնամեաց նց :

Օածկեաց ծով զնեղիչս նոցա • և մի
՚ի նոցանէ ոչ սպրեցաւ :

Հաւատացին բանի նորա • և օրհնեցին
զօրհնուծիս նր :

Սաղվաղեցին և մուսցան զգործս նր •
և ոչ անսացին խորհրդոց նր :

Յանկացան զցանկուծի յանապատի •
և փորձեցին զոճ յանջրդի :

Ետ նց զննդրուածս նոցա • առաքեաց
զլեուծի յանձինս նց :

Բարկացուցին զմովսէս ՚ի բանակի • և
զահարօն սբ տն :

Բացաւ երկիր՝ և եկուլ զդադան • և
ծածկեաց զբանական զաբիրօնի :

Հուր վառեցաւ ՚ի ժողովս նց • և բոց
մայեաց զմեղաւորս :

Արարին զօրթն ՚ի բորեբ , և երկիրպա
ղին պատկերի • և փոխեցին զվառս իւ
րեանց

րեանց ՚ի նմանուի որթու խոտակերի :
Սոռացան զոճ կենարարն իւրենց • որ
արար զվեծամեծս յեգիպտոս , և զս
քանչեղս իւր յերկիր քամայ , և զս
իւր ՚ի վր կարմիր ծովուն :

Ասաց սատակել զնս • եթէ ոչ մովսէս
ընտրեալն կայր առաջի նց :

Պարձու առ տէր՝ և անցոյց զբարկուի
նր • զի մի՛ սատակեցին նորա :

Անարգեցին զերկիրն ցանկաղի • և ոչ
հաւատացին բանի նր :

Տրանջեցին ՚ի բանակս իւրեանց • և ոչ
լուան ձայնի տն :

Համբարձ զձեռն իւր ՚ի վերայ նոցա ,
հարկանել զնս յանապատի :

Յրուեսցի զաւակ նց ընդ հեթանոսս •
ցրուեսցի զաւակ նց ընդ գաւառս :

Պղծեցան նորա ՚ի բեբեգովր • զի կե
րին զզոհեալ և զմեռելոտի :

Բարկացուցին զնս ՚ի գործս իւրեանց •
և յաճախեաց ՚ի վր նց բեկումն :

Ապա եկաց ՚ի մեջ փենհէս , քահեաց
և արգելաւ մահ • համարեցաւ նմա յար
դարուի աղբ յաղբ մինչև յաւիտեան :

Բարկացուցին զնս ՚ի վր ջուրցն հա
կառակուծե • չարչարեցաւ մովսէս վս
նց ,

93

նց, զի դառնացուցին զՏոգի նր:
Հրամայեաց շրթամբք իւրովք. և ոչ
սատակեցին զագգն՝ զոր ասաց նց ար:
Խառնակեցան ընդ հեթանոսս, և ու-
սան զդործս նց. ճառայեցին կողմ նց,
և եղև նց ՚ի գայթակղութի:

Օրհնեցին զուստերս և զգաստերս իւր-
եանց դիւաց. և հեղին զարիւն ամբիծ:

Ըրիւն ուստերաց և դաստերաց իւր-
եանց, զոր զօհեցին կողմն քանանու:

Շաղախեցաւ երկիր յարենէ նոցա, և
պղծեցաւ ՚ի գործոց նց. զի պոռնկե-
ցան ՚ի գնացս իւրեանց:

Բարկացաւ սրամտութիւն ար ՚ի վր ժո-
ղովրդեան իւրոց. և գարշեցոյց զժա-
ռանգութի իւր յոյժ:

Սատնեաց զնս ՚ի ձեռս հեթանոսաց.
տիրեցին նց ստեղծ իւրեանց, և թշնա
մբք իւրեանց նեղեցին զնս, և խոնարհ
եղէն ՚ի ներքոյ ձեռաց նց:

Բազում անգամ փրկեաց զնս, և նորա
դառնացուցին զնա ՚ի խորհուրդս իւր-
եանց. և կորացան յանօրէնութեան
իւրեանց:

Հայեցաւ ար ՚ի նեղութիւն նց, ՚ի լսել
ձայնի աղօթից նց:

Յիշեաց զուխտ իւր, և զղջացաւ ըստ
բազում ողորմութիւն իւրում. և ետ զնս
՚ի գթութիւն առաջի ամ գերջաց նոցա:
Փրկեա՛ զնս իւր ամ մեր. և ժողովեա՛
զնս ՚ի հեթանոսաց:

Խոստովան եղիցուք անուան քում սբջ.
և պարծեսցուք յօրհնութիւն քո:

Օրհնեալ ար ամ իսէրլ. յաւիտեանս
յաւիտեանից:

Եւ ասացէ՛ ամ ժողովուրդն. եղիցի
եղիցի:

Աղօթք եղեկիայի աբբայի հրեաստանի. ՚ի ժա-
մանակի յորում հիւանդացաւ. և յարեաւ ՚ի հի-
ւանդուէ իւրմէ: Եսս. Էւ:

Եւ ասացի ՚ի վերանալ յինէն ա-
ւուրց իմոց, թէ գնացի ես ՚ի
դուռս դժոխոց:

Թողի զամ յետին իմ, և ասացի՝ թէ
այլ ոչ ևս տեսից զփրկութիւն ան յերկ-
րին կենդանեաց. և ոչ ևս տեսից ըզ-
մարդ բնակչօք իւրովք հանդերձ:

Պակասեցայ ես յազգաստոյձէ իմմէ.
այսուհետեւ թողի լքի զամ զկեանս իմ:

Եւ զգնաց՝ մեկնեցաւ յինէն հոգի իմ,
ոպ զայն՝ որ քակե զաղաւաք . և եղէ
ես որպէս զոստայն սատարաց՝ մերձ ՚ի
հատանիլ :

Յաւուր յայնմիկ՝ մատնեցայ ես յա-
ւաւօտե որպ ՚ի ձեռս առիւծու . այն
պէս խորտակեաց մանրեաց զոսկերս
իմ . զի յաւաւօտե մինչ ՚ի գիշեր մատ-
նեցայ :

Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճչեցի , որպ
զաղաւնի՝ այնպէս մնչեցի . զի նուաղե-
ցան աչք իմ ՚ի տեսանելոյ :

Հայեցայ ՚ի բարձունս առ ար ար իմ,
որ փրկեաց զիս . և փարատեցոյց յինէն
զցաւս անձին իմոյ :

Տո՛ւ վն այսորիկ պատմեցաւ քեզ . զար-
թուցեր զանձն իմ, դարձուցեր զհոգի
իմ . մխիթարեցայ և կեցի :

Եւ հա ՚ի խաղաղուի դարձաւ դառնուի
իմ . փրկեցեր զանձն իմ, զի մի կորեայց .
և ընկեցեր յետոյ զամ զմեզս իմ :

Օ ի ոչ թէ որք ՚ի դժոխս են , խոստո-
վան առնին առ քեզ . և ոչ մեռեալք
օրհնեացեն դքեզ , և ոչ յուսացին ՚ի
ճշմարտութիս քո ամբեան , ոյք իջանեն
ի դժոխս :

նէին զգործս ՚ի ջուրս բաղումս :
Նորա տեսին զգործս ան . և զքանչե-
լիս նր ՚ի խորս անդնդոց :

Եւ սաց՝ և յարեաւ հողմ և մրրիկ . և
բարձրացան ալիք նր :

Եւ լանէին յերկինս՝ և իջանէին յան-
դունդս . և անձինք նց յանձինս իւ-
րեանց մաշեցան :

Խռովեցան ստամնեցան ոպ արբեալք .
և ամ իմաստուի նց ընկլաւ .

Եւ զաղակեցին առ տէր ՚ի նեղութի իւ-
րեանց . ՚ի վշտաց նց կեցոյց զնս :

Դարձոյց զմրրիկն յօդս՝ և դադարե-
ցան ալիք նր . ուրախ եղեն զի դադարե-
ցան . և առաջնորդեաց նց ՚ի նաւա-
հանգիստ կամաց իւրեանց :

Խոստովան եղիցին ան ողորմուեց նր .
և սքանչելեաց նր որդիք մարդկան :

Բարձր արացեն զնա ՚ի ժողովս ժողովոր-
ոց . և յաթուս ծերոց օրհնեացեն զնա :

Օ ի դարձոյց զպեան ՚ի ցամաք , և ըզ
գնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ :

Եւ ար զերկիրն պաղաբեր՝ յաղաղալու-
կս , վն չարուէ բնակչաց նց :

Եւ ար զանապատն ՚ի ձահիւնս ջուրց , և
զերկիրն ծարաւուտ ՚ի գնացս ջուրց :

95

Բնակեցոյց ՚ի նմա քաղցեալս . և շինեցին քաղաք բնակուէ իւրեանց :
 Սարեցին արտս՝ և անկեցին այգիս . և արարին պտուղ արմատեաց իւրեանց :
 Օրհնեաց զնս՝ և բազմացան յոյժ . և անասունք նց՝ ոչ նուաղեցան :
 Նուաղեցան նորա և չարչարեցան , ՚ի նեղուէ չարեաց և ՚ի վշտաց :
 Եւն անարդուէ ՚ի վի՛ իշխանաց նց . մոլորեցոյց զնս յանապատի՛ և ոչ ՚ի ճաննորհի :
 Օգնեաց անանկին յաղքատուէ . և առաջնորդեաց ուր խաշին ազգի նց :
 Տեսցէն ուղիղք , և ուրախ եղեցին . և ամ անօրէն խցցէ զբերան իւր :
 Ա՛վ է իմաստուն , որ պահեսցէ զայս . և ՚ի միտ առցէ զորրմունիս ան :

Օրհնուի Սաղմոսաց Դաւթի : ԸԷ

Ստորատ է սիրտ իմ անձ , պատրաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոսասեւ բեզ փառօք իմովք :
 Օարթիք փառք իմ , զարթիք՝ սաղմոսիւք և օրհնութիւնք . և ես զարթեացյաւ առաւօտուց :

Խոստովան եղէց բեզ ՚ի ժողովուրդս տր . և սաղմոս սասցից բեզ յազինս :
 Սեժ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւնք , մինչև յամպս ճմարտութիւնք :
 Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ . և յամ երկրի ես փառք բո :
 Արնք փրկեցան սիրելիք բո . կեցն աջով բոյ՛ և լուր մեզ :
 Մի խօսեցաւ ՚ի սրբուէ իւրմէ . ցնծացաց՝ բարձր եղէց՝ բաժանեցից զիւրքեմ , և զհովիտսն յարկաց չափեցից :
 Իմ է գաղսցադ՝ և իմ է մանասե . եփրեմ՝ հզօրիչ գիւտց իմոյ :
 Յուդայ թագաւոր իմ . մովաբ աւազան յուսոյ իմոյ :
 Յեզովմէ ուղղեցից զգնացս իմ . և ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն :
 Ատարցէ զնս ՚ի քաղաք ամուր . կամ ուր առաջնորդեսցէ ինձ մինչև ցեդոմ :
 Եթէ ոչ դու անձ , որ մերժեցեր զմեզ . և ոչ ելեր անձ ընդ զօրս մեր :
 Տուր մեզ օգնութիւն ՚ի նեղութե . զնս սուտ է փրկութիւն մարդոյ :
 Մատուծով արասցուք զօրութիւնք . և նա յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :

36

Թօրհնութե իմոյ մի՛ լուեր , զե բե-
րան մեղաւորի՛ բերան նենգաւորի
բացաւ ՚ի վր իմ :

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւո-
րաւ . և բանիւ ատելուէ պաշարեցին զես :

Մարտեան ընդ իս ՚ի տարապարտուց .
փոխանակ սիրոյ իմոյ մասնէին զես , այլ
ես յաղօթս կայի :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բար-
ւոյ . ատելուի փոխանակ սիրոյ իմոյ :

Կացո՛ ՚ի վր նորա մեղաւոր . սատանայ
կոցցէ ընդ աջմէ նր :

Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատապար-
տեալ . և աղօթք նր ՚ի մեղս դարձցին :

Եղեցին աւուրք նր նուազ . և զայցե-
լուծի նր , զայն այլ տարցէ :

Եղեցին որդեք նր որբ , և կին նր այրի .
սահեացին փոփոխեցին , որդեք նորա
մուրողք եղեցին . և ելցեն ՚ի բնակուէ

իւրեանց :

Քննեցէ փոխատու զմ՛ ինչս նր . և
յափշտակեցեն օտարք զմատուխս նր :

Սի՛ գացի օգնական նմա . և մի՛ ոք ողոր-
մեացի ՚ի վր որբոց նր :

Եղեցին որդեք նորա ՚ի սատակումն , և
յազգէ ջնջեացի անուս նր :

Յիշեցին մեղք հօր նր առաջի ան .
և մեղք մօր նր մի՛ ջնջեցին . և եղեցին
առաջի ան յմ՛ ժամ :

Սատակեցի յերկրէ յիշող նր . փոխա-
նակ զե ոչ յիշեաց առնել զողորմուի :

Հալածեաց զայր աղքատ և զանանկ .
սպանանել զայն , որ խոնարհ է սրտիւ :

Սիրեաց զանէծս՝ և ելցէ նմա . ոչ կամե-
ցաւ զօրհնուի , հեռի եղցի ՚ի նմանէ :

Գեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ .
մոցէ որոյ ջուր ՚ի փոր նր . և ուն ձէթ
ընդ ոսկերս նր :

Եղեցի նմա ուն հանդերձ զե ագանի .
ոնց գօտի՝ որ ածի հանապաղ ընդ մէջ :

Եյս գործ է այնոցիկ , ոյք չարախօս
կային զինէն առ տէր , և ոյք խօսէին
չար զանձնէ իմմէ :

Եյլ դու ար՛ ար՛ աբա ընդ իս լը անուան
քում , զե քաղցր է ողորմութի քո . և
փրկեա՛ զես՝ զե աղքատ և տնանկ եմես :

Սիրտ իմ խռովեցաւ ՚ի փորի իմում . և
ես ուն ստուեր ՚ի խոսափիլ իմում պա-
կասեցայ . և թօթափեցայ որոն մարախ :

Ունկէք իմ տկարացան ՚ի պահոց . և
մարմինս

97

մարմին իմ այլագուհեցաւ յիւղոյ :
Եղէ էս նախատ նոցա . տեսին զիս՝ և
չարժեցին զգլուխս իւրեանց :
Օգնեա՛ ինձ օր օր իմ, և փրկեա՛ զիս՝
լատ ողորմութե քում :

Օանհիցեն զի ձեռն քո այս է , և դու
օր արարեր զայս :

Երբա անիծանեն , և դու օրհնեսցես .
Եք յարուցեալ են ՚ի վր իմ զամօթ կրես
ցեն . այլ ծնոյ քո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ :

Օգեցցին զամօթ՝ Եք չարախօս կային
զանձնէ իմմէ . և արկցեն որոյ կրկնոց
զամօթ իւրեանց զիւրեամբք :

Եւ յլ էս խոստովան եղէց առ օր յոյժ
բերանով իմով . և ՚ի մէջ բազմաց օրհնե

ցից զքեզ :

Օի եկաց նա ընդաջմէ անանկին , ՚ի
փրկել զիս յայնցանէ , Եք հալածեն
զանձն իմ :

՚ի կորած . Սաղմոս դաւթի . ԾԹ .

Եսաց օր ցոր իմ , նիստ ընդաջմէ իմ
մէ , մինչև եդից զթշնամիս քո պատ
ուանդան ոտից քոց :

Գաւազան զօրութե առաքեսցէ քեզ
օր ՚ի սիօնէ . և տիրեսցես դու ՚ի մէջ
թշնամեաց քոց :

Ինդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրութե .
՚ի վայելութի նբց քոց , յարգանդէ յա
ռաջ քան զարուեսեակ ծնայ զքեզ :
Երդուաւ օր՝ և ոչ ևս զըջացի . թէ
դու էս քահանայ յաւիտեան լը կարգին
մէլ քիսեդեկի . և օր ընդ աջմէ քումմէ :
Խորտակեսցէ յաւուր բարկուէ զթա
գաւորս . դատէ զՏեթանոսս , և բազում
առնէ զհարուածս . և խորտակեսցէ ըզ
գլուխս բազմաց յերկրի :

Օուղիս ՚ի ճանապարհի արբուսցէ . վո
այսորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս :

Աւելուիա . ԾԺ .

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով
սրտիւ իմով , ՚ի խորհուրդս ուղ
ղոց , ՚ի ժողովուրդս մեծ են գործք նոն .
և բնեալ են յամի կամբ նոն :

Խոստովանութի և վայելութի են գործք
նոն . արդարութի նոն մնայ յաւիտեանս
յաւիտեանից :

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց
ուղղոց . ողորմած գթած է օր , կերա
կուր անց երկիւղածաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտեանից զուխա իւր . զգօ
րուի

բուծի գործոց իւրոց պատուիրեաց
ժողովրդեան իւրում:

Տալ նց զժառանգութի հեթանոսաց .
և գործք ձեռաց նորա արդարութի և
իրաւունք են:

Հաւատարիմ են յիմի պատուիրանք
նորա . հաստատեալ են յաւիտեանս յա-
ւիտենից . արարեալ են ճշմարտութի
և ուղղութի:

Փրկութի առաքեաց ար ժողովրդէն իւ-
րում: պատուիրեաց յաւիտենից զուխա
իւր . սբ և ահեղ է անուն նր:

Ահիզբն զգօնութի երկիւղ ան . իմաս-
տութի բարի ամենեցուն՝ սբ առնեն
զնա . և օրհնութի նր մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից:

Աւերւիա . ՚ի վր ապաշխարութի , անգեայ և
զսքարիայ : ՃԺԱ

Երանեալ է այր՝ որ երկնչի ՚ի անէ .
զպատուիրանս նր նա կամի յցօ:

Հըօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա . և
աղգ ուղղոց օրհնեացի:

Փառք և մեծութի են ՚ի ասն նր . արդա-
րութի նր մնայ յաւիտեանս յաւիտենից:

Պազեաց ՚ի խաւարի լոյս ուղղոց . ու
զսբ

դորմած գթած . և արդար է ար :
Բարցր այր՝ ողորմի և ապ փոխ , յօրինէ
զբան իւր ՚ի դատաստանի . զի յաւի-
տեան նա մի՛ սասանեացի :

Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն .
՚ի համբաւէ չարէ նա մի՛ երկիցէ :

Պատրաստ է սիրտ նր յուսալ առ ան-
ճաստատեալ է սիրտ նր՝ և նա մի՛ երկի-
ցէ . մինչև տեսցէ ՚ի թշնամիս իւր :

Սփռեաց՝ և ետ աղքատաց . արդարութի
նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից . և
եղջիւր նց բարձր եղիցի փառօք :

Սեղաւորն տեսցէ՝ և բարկացի . զա-
տամունս իւր կրճտեացէ , և հալեացի . և
ցանկութի մեղաւորաց կորիցէ :

Աւերւիա : ՃԺԲ :

Օրհնեցէք մանկունք զնր . և օրհնե-
ցէք զանուն ան :

Եղիցի անուն ան օրհնել , յայսմ հետե-
մինչև յաւիտեան :

Յարեւելից մինչև ՚ի մուսս արևու՝ օրհ-
նեալ է անուն ան :

Բարձր է ՚ի վր անաղգաց ար . և յեր-
կինս են փառք նր :

Որ է ուր ար ան մեր ՚ի բարձունս բնա
կեալ .

կեալ . և զխոնարհս տեսանէ յերկինս
և յերկրի :

Յարուցանէ զաղբասս յերկրի . և բար
ձրր առնէ զտառապետս յաղբեաց :

Նստուցանէ զնս իշխանս՝ ընդ իշխանս
ժողովորդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուլն ՚ի տան ուրա
խամիա , ոնց մայր որդւովք բերկրեալ :

Աւելուա . ՃԺԻ

Յելանէն իէլն յեգիպտոսէ . ասնն յա
կոբայ ՚ի ժողովորդեանէ այլագգեաց :

Աղէ հրէաստան սրբութի նր , և իէլ
իշխանութի նր :

Սով ետես և փախեալ , և յորդանան
անդրէն դարձալ :

Ի երկնք ցնծացեն ոնց խոյք . և բլուրք
ոնց դառինք մաքեաց :

Օր է քեզ ծով , զո՞ տեսեր և փախեր .
կո՞ դու յորդանան՝ զո՞ դարձր անդրէն :

Ի երկնք՝ ցնծացէք ոնց խոյք , և բլուրք
ոնց դառինք մաքեաց :

Յերեսաց ան սասանեցալ երկիր . յե
րեսաց ոնց յակոբայ :

Ո դարձոց զկէմն ՚ի փոսկս ջուրոց , և
զապառաժն յաղբերակունս :

238

ՍԻ

ՍԻ մեզ ար՝ մի՛ մեզ . այլ անուան բուս
տանը զփառս , մի ողորմուէ և ճմար
տուլթեան քոյ :

ՍԻ երբէք ասացեն ՚ի հէթանոսս ,
թէ ուր է անձ նց :

ԸՖ մեր յերկինս և յերկրի , զամ՝ զոր
ինչ կամեցալ՝ և արար :

Կուռք հէթանոսաց ոսկի և արծաթ են .
ձեռագործ են որդւոց մարդկան :

Բերան ունին՝ և ոչ խօսին . աչս ու
նին՝ և ոչ տեսանեն :

Ղկանջս ունին՝ և ոչ լսեն . ունչս ու
նին՝ և ոչ հոտոտեն :

Չեռս ունին՝ և ոչ շօշօփեն . ոտս ու
նին՝ և ոչ գնան . և ոչ գոյ բարբառ ՚ի
կոկորդս նոցա :

Նման նց եղեցին , ոյք արարին զնս .
անքն ոյք յուսացեալ են ՚ի նս :

Տունն իէլն յուսացալ ՚ի ար . օգնական
և ընդունող է նց :

Տունն անարծնի յուսացալ ՚ի ար . օգ
նական և ընկերող է նց :

Երկիւղածք ան յուսացան ՚ի ար . օգ
նական և փրկիչ է նց :

Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ .
օրհնեաց ար զամուսն իէլն . օրհնեաց ար
զամուսն անարծնի :

239

Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր , ըզ
փորրկունս և զմեծամեծս :

Յաւելցէ 'ի ձեզ օր , 'ի ձեզ և յորդիս
ձեր :

Օրհնեալ էք դուք 'ի օրնէ , որ արար
զերկինս և զերկիր :

Արկինք երկնից օրն են . և զերկիրս էս
որդւոց մարդկան :

Ոչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ օր ,
և ոչ օրնս՝ ոչք իջանեն 'ի դժոխս :

Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ
օր , յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան :

Աւելուիա : ՃՃԴ

Արեցի՝ զի լուիցէ օր զձայն արօ
թից խնոց . զի խոնարհեցոյց զունին
իւր առ իս , և էս յաւուրս իմ կարդացի
առ նա :

Շրջեցան զինև երկունք մահու . և
վիշաք դժոխոց գտին զիս :

Օնեղութի և զանձկութի գտի , և զա
նուն օրն կարդացի :

Որ օր՝ փրկեա՛ զանձն իմ , ոլորմած օճ
մեր , ոլորմի՛ և պահէ զողայս օր .
ԺԵ 240 Ես

Ես խոնարհ եղե՛ և տէր կեցոյց զիս .
դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո . զի օր
օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ , զայս
իմ յարտասուաց , և զոտս իմ 'ի դայ
թակղութի . հաճոյ եղէց առաջի օրն
յերկրին կենդանեաց :

Աւելուիա : ՃՃԵ

Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և էս խո
նարհ եղէ յոյժ :

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմ ում , թէ
օր մարդ սուտ է :

Օնչ ասց արիտուր օրն , ընդ օրն
զոր և էտ ինձ :

Օբաժակ փրկուէ ընկալացց , և զա
նուն օրն կարդացից :

Օարօթս իմ օրն ասց՝ առաջի օրն ժո
ղովորեան նորա :

Պատուական է առջի օրն մահ նքց իւ
րոց . ո՞ր օր էս ծառայ քո եմ , ծառայ
և որդի աղակնոց քո :

Հատեր զկապանս իմ . քեզ մատուցից
պատարագ օրհնութի , և զանուն օրն
կարդացից :

Օարօթս իմ օրն ասց առաջի օրն ժո
ժղ 241 Դր

դրվողեան նր . ՚ի գաւթիթս տան տն , և
՚ի մէջ քո եղէմ :

Աւելուիա : ՃԺԶ

() Ընեցէք զտր ամ աղինք . գովեցէք
զնա ամ Ժողովուրդք :

Օ օրասցի ողորմուի նորա ՚ի վր մեր .
և ճշմարտուի տն մնասցէ յաւիտեան :

Աւելուիա : ՃԺԷ

Խոստովան եղերուք տն , զի բարի է .
զի յաւիտեան է ողորմուի նր :

Լ սասցէ տունն խեղճ զի յաւի :

Լ սասցէ տունն ահարծնի զի յաւի :

Լ սասցեն երկիւղածք տն զի յաւի :

՚ի նեղութե իմում ես առ տր կարգա

ցի , և լուաւ ինձ յանդորր :

Տր է իմ օգնական . և ես հչ երկեաց ,

զի արասցէ ինձ մարդ :

Տեր է իմ օգնական . և ես տեսից ՚ի

թշնամիս իմ :

Բարի է յուսալ ՚ի տէր՝ քան յուսալ

՚ի մարդիկ . բարի է յուսալ ՚ի տր՝ քան

յուսալ յիշխանս :

Լ մենայն աղինք շրջեցան զինև , և ան

ուամբ տն յաղթեցի նց :

Ըջելով շրջեցան զինև , և պաշարե
ցին զնա ՚ի միասին . և անուամբ տն վա
նեցի զնոսա :

Ըռըլ եղեն զինև ույ մեղուք , վառե
ցան , բորբոքեցան ույ փուշք ՚ի հուր .
և անուամբ տն՝ մերժեցի զնս :

՚ի մերժեն դրդուեցայ , և եղէ մերձ
՚ի գլրիւ . և տր ընկալաւ զնս :

Օ օրութի իմ՝ և օգնութի իմ տր , և
եղև ինձ ՚ի փրկութի :

Չայն ցնծութե փրկութե՝ ՚ի յարկս
արդարոց :

Լ ջ տն արար զօրուի . աջ տն բարձր
արար զնս . և աջ տն արար զօրուի :

Ոչ մեռայց , այլ կեցից՝ և պատմեցից
զգործս տն :

Խրատելով խրատեաց զնս տէր . և ՚ի
մահ հչ մասնեաց :

Բացէք ինձ զգրունս արդարուէ , զի
մտից ընդ այն՝ և խոստովան եղէց տն :

Լ յս դուռն տն է , և արդարք մա
նեն ընդ սա :

Խոստովան եղէց քեզ տէր , զի լուար
ինձ . և եղեր ինձ ՚ի փրկուի :

Վ էմն՝ զոր անարգեցին շինօղբնս . նա
եղև գլուխ անկեան :

102

Ի տնէ եղև այս . և է սրանչէլն առաջն
աչաց մերոց :

Եւ յս օր է՝ զոր արար տր . եկայք ցն
ճասցուք և ուրախ եղևցուք ՚ի ամն :

Ոտեր փրկեա՛ , ո՞ տր առաջնորդեա՛ .
օրհնեալ որ գալոց ես յանուն տն . և
օրհնեցաք զքեզ ՚ի տանն տն :

Տր տճ մեր երևեցաւ մեզ . արարէք
տօնս ուրախուէ կանխաւ , մինչև յան
կիւնս սեղանոց :

ԸՖ իմ էս դու՛ և խոստովան եղէց
քեզ . տճ իմ էս դու՛ և բարձր արա
րից զքեզ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զե լուար
ինձ , և եղեր ինձ ՚ի փրկութի :

Խոստովան եղերուք տն , զե բարի է .
զե յաւիտեան է ողորմուի նր :

Աւելուիա . ճժԸ

Երանել են անբիժք ՚ի ճանապարհէ ,
և սք գնան յօրէնս տն :

Երանի՛ , սք քննեն զվկայուիս նր . բո
լորով սրտիւ իւրեանց խնդրեցեն զնա :

Ոչ թէ սք գործեն զանօրէնութի՛ , ՚ի
ճանապարհս նր գնացեն .

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՛
՚ի պահել ինձ յոյժ :

Երանի՛ թէ յաղողէլ էին ինձ ճանապարհք
իմ , ՚ի պահել ինձ զարդարուիս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի , ՚ի զգուշանալ
ինձ ՚ի պատուիրանս քո :

Խոստովան եղէց քեզ տէր յուղորութի
սրտի իմոյ , ոնչ ուսաց զերաւուսս ար
գարուութեան քո :

Ո իրաւուսս քո պահէցի . մի՛ թողուր
զես մինչ իսպառ :

Ի՛նչ ուղղեցէ երկտասարդ զճանա
պարհս իւր , այլ ՚ի պահել զբանս քո :

Բողբով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեզ .
մի՛ մերժեր զես ՚ի պատուիրանաց քոց :

Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո ,
որոն զե մի՛ մեղաց քեզ :

Օրհնեալ էս դու տր . ուսն ինձ զար
գարութիւնս քո :

Եթամէք իմովք պատմեցից զամերա
ւուսս բերանոյ քո :

Ի ճանապարհս վկայուէց քոց զուար
ձացայ , ոնչ յամ ՚ի մեծութե :

Ի պատուիրանս քո հոգացայ . և զգու
շացայ ՚ի ճանապարհս քո :

Ո իրաւուսս քո խօսեցայ , և ոչ մոռա
ցայ զբանս քո :

Նաոն ծառայի քուժ, զի կեցից և պա-
հեցից զբանս քո:

Պարթի զաչս իմ, և նայեցայց ՚ի սքան-
չելիս օրինաց քոց:

Պանդուխտ եմ ես յերկրի . մի թագու-
ցաներ յինէն զպատուիրանս քո:

Փափագեաց անձն իմ, ՚ի ցանկալ ինձ
յիրաւունս քո յամ ժամ:

Սաստեցեր ամբարտաւանից . անիծեալ
ցք խոտորեցան ՚ի պատուիրանաց քոց:

՚ի բաց արա յինէն զնխատինս և զարհա-
մարհանս . զի զվկայուխս քո խնդրեցի:

Քանզի նստան իշխանք՝ և չարախօսելին
զինէն . այլ ծառայ քո խորհեր յիրա-
ւունս քո:

Օհ վկայութիք քո խօսք իմ էին . և
խորհուրդք իմ արդարուի քո:

Մերձեցաւ անձն իմ ՚ի հող . ար կեցո՞
զիս ըստ բանի քուժ:

Օ ճանապարհս իմ պամեցի քեզ՝ և
լուար ինձ . ուսն ինձ զարդարուիս քո:

՚ի ճանապարհս արդարուեց քոց իմաստուն
արա զիս . և քննեցից զքանչելիս քո:

Տքնեցաւ անձն իմ առ ՚ի ճանձրանալ .
հաստատեա՞ զիս ՚ի բանս քո:

Օ ճանապարհս մեղաց ՚ի բաց արա յի-
նէն .

նէն . և յօրէնս քո ողորմեա՞ ինձ:

Օ ճանապարհս ճշմարտուե քո ընտրե-
ցի . և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ:

Մերձեցայ ես ՚ի վկայուխս քո, ար մի՞
յամօթ առնէր զիս:

՚ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ըն-
թացայ . զի անդորր արարեր սրտի իմց:

Օրէնսդէտ արա զիս տէր, ՚ի ճանա-
պարհս իրաւանց քոց . և խնդրեցից զիս
յամ ժամ:

Իմաստուն արա զիս . և քննեցից զօ-
րէնս քո, և պահեցից զիս բոլորով սրը
տիւ իմով:

Լուսջնորդեա՞ ինձ ՚ի շաւիղս պատուի-
րանաց քոց . զի ընդ նս հաճեցայ:

Խոնարհեցո՞ զսիրտ իմ ՚ի վկայուխս քո,
և մի՞ յադահուիս:

Պարծի զաչս իմ, զի մի՞ տեսից զիս
բութի . ՚ի ճանապարհս քո կեցո՞ զիս:

Հաստատեա՞ ծառայի քուժ՝ զբանս քո
յերկիւղ քո:

Ճան յինէն զնխատինս, զոր և կարծե-
ցի . զի դատաստանք քո քաղցր են:

Լահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց,
յարդարուե քուժ կեցո՞ զիս:

Կեցցէ ՚ի վր իմ ողորմուի քո ար, և
փր

Ժրկութի քո ըստ բանի քում :
 Տայ պատասխանի յք նախատեն զես
 բանիւք : զե ես 'ի բանս քո յուսացայ :
 Մի 'ի բացեայ սուներ 'ի բերանոյ իմմէ
 զբան ճշմարտուէ մինչև յոյժ . զե յե-
 րաւունս քո յուսացայ :
 Պահեցի զօրէնս քո յամժամ , յաւի-
 տեանս և յաւիտեանս յաւիտենից :
 Ղնայի ես յանդորրու . զե զպատուի-
 րանս քո խնդրեցի :
 Խօսեի զվկայուիս քո առաջն թագա-
 ւորաց , և ոչ ամացի :
 Խորհէի 'ի պնուիրանս քո , զոր սիրեցի :
 Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս
 քո՝ զոր սիրեցի . և խորհէի յարդա-
 րութեան քում :
 Յիշեա՛ զբան ծառայի քո , յոր և յու-
 սացուցեր զես :
 Սա մխիթարեացէ զես 'ի խոնարհութե
 իմում . զե բան քո կեցոյց զես :
 Միջարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ ,
 այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ :
 Յիշեցի զերաւունս քո յաւիտենից տր ,
 և մխիթարեցայ :
 Տրամութի կալաւ զես 'ի մեղաւորաց ,
 և յք թողին զօրէնս քո :

Ղուկելի ես ինձ իրաւունք քո , 'ի տեղ
 և ոչ պանդխտուէ իմոյ :
 Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր . և
 պահեցի զօրէնս քո :
 Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս . զե
 զարդարուիս քո խնդրեցի :

Աւելուիս :

Բաժին իմ ես դու տէր , ասացի
 պահել ինձ զօրէնս քո :
 Ազատեցի զերեսս քո բոլորով սրաիւ-
 իմով . ողորմեա՛ ինձ ըստ բանի քում :
 Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ , և դար-
 ձուցի զոտս իմ 'ի վկայուիս քո :
 Պատրաստեցայ և ոչ խուլեցայ . զե պա-
 հեցի զպատուիրանս քո :
 Տողուիք մեղաց պատեցան զինև . այլ
 զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :
 'ի մէջ գիշերի յառնեի խստման լինիլ
 առ քեզ , վն իրաւանց և արդարուէ քո :
 Հաղորդ էի ես ամ երկիւղածաց քոց .
 որոց պահեալ էին զպատուիրանս քո :
 Աղորմուք տն լի եղև երկեր . զարդա-
 րութիւնս քո ուսն ինձ :
 Քաղցրութի արարեր ընդ ծառայի
 քում

քում Թր , ըստ բանի քում :

Օքաղցրութի , զխրատ , և զգիտութի
ուսն ինձ , զի ՚ի պատուիրանս քո ես
հաւատացի :

Մինչև խոնարհեալ էի ես՝ մեղաց , մե
այսորիկ զբանս քո պահեցի յցո՛ժ :

Քաղցր ես դու Թր , և քաղցրութի քում
ուսն ինձ զարդարուիս քո :

Քաղմացան յիս անիրաւութիք ամբար
տաւանից , այլ ես բողբոլ սրտիւ խմով
քննեցի զպատուիրանս քո :

Մաճան որոյ կաթն սիրտք նց . այլ ես
զօրէնս քո խօսեցայ :

Քարի է ինձ , զի խոնարհ արարեր զիս .
ոյ ուսաց զարդարուիս քո :

Քարի են ինձ օրէնք բերանոց քո , քան
զհազարս ոսկւոց և արծաթոց :

Չեոք քո արարին՝ և ստեղծին զիս .
խմաստուն արա զիս՝ և ուսաց ըզ
պատուիրանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ուրախ
եղիցին . զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Շանեաց Թր զի արդարութի են դատաս
տանք քո . յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս :

Եղեցի ողորմուի քո ՚ի մխիթարել զիս .
ըստ բանի քում , զծառայս քո :

Եկեսցեն յիս գթութիք քո՝ և կեցից .
զի օրէնք քո խօսք իմ էին :

Ըմաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք ՚ի տա
րապարտուց անիրաւեցան յիս . այլ ես
հոգացայ ՚ի պատուիրանս քո :

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո , և ոչք
ճանաչեն զվկայուիս քո :

Եղեցի սիրտ իմ անբիծ յարդարութի
քում . զի մի՛ ամաչեցից :

Ղարօտացաւ անձն իմ ՚ի փրկուիս քո .
զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում , ասացի՝
երբ մխիթարեսցէ զիս :

Եղէ ես ոյ տիկ ՚ի պարզի . զի զարդա
րութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո .
երբ արասցես ինձ իրաւունս ՚ի հալած
չաց իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զեորհուրդս .
այլ ոչ ոյ զօրէնս քո :

Ըմենայն պատուիրանք քո ճմարիտ են .
ի նանիր հալածեցին զիս , օգնեա՛ ինձ :

Փոքր մի ես՝ և կորուսանէին զիս յերկ
րի . այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո :

Ըստ ողորմուէ քում կեցի զիս . և պա
հեցից զվկայուիս բերանոց քո :

106

Յաւիտեան տր՝ բանքո կայ յերկինս .
այգէ մինչև յազգէ շշմարտուի քո :
Շատատեցեր զերկիր՝ և կայ :
Տրամանի քում մնայ տիւ . զի ամբեան
ճաւայք քո էն :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին , կան
խաւ ևս արդեօք կորուսեալ էի ՚ի խո
նարհուծեան իմում :

Յաւիտեան ոչ մուացայց զարդարուի
քո . զի նոքօք կեցուցեր զես :

Քո եմ ես , և կեցի զես . զի զարդա
րուծիւնս քո ննդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ՚ի կորուսա
նել . զի զվկայուիս քո ես ՚ի միտ առի :

Յամ հատարածի տեսի զվախճանս . յոյժ
անդորր էին ինձ պատուիրանք քո :

Ան սիրեցի զօրէնս քո . զօրհանապաղ
խօսք իմ էին :

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արարեր
զես ՚ի պատուիրանս քո . զի յաւիտեան
իմ էին :

Քան զամուսուցիչս իմ իմաստուն է
զէ . զի վկայուիք քո խօսք իմ էին :

Քան զծերսն իմաստուն էրէ . զի ըզ
պատուիրանս քո քննեցի :

Յամ ճանապարհաց չարաց արդեւ զոտս
իմ .

իմ . ոն զի պահեցից զբանս քո :
Յերաւանց քոց ես ոչ խաորեցայ . զի
դու օրէնագէտ արարեր զես :
Ան զի քաղցր են ՚ի քիմս իմ բանք քո .
քան զմեղք բերանոց իմոց :

՚ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ատեցի
զամ ճանապարհս չարաց . զի դու օ
րէնագէտ արարեր զես :

Ղրագ են բանք քո ոտից իմոց , և լոյս
տան շաւղաց իմոց :

Երդուայ և հաստատեցի . զի պահեցից
զամ իրաւունս արդարուի քո :

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . տեր՝ կեցի
զես ըստ բանի քում :

Քնդ կամս բերանոց իմոց հաճեալ տր .
և զիրաւունս քո ուսի ինձ :

Ընձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամ ժամ . և
զօրէնս քո ես ոչ մուացայ :

Եդին ինձ մեղաւորք որդայթ . ՚ի պատ
ուիրանաց քոց ես ոչ մնորեցայ :

Քառանգեցի զվկայուիս քո յաւիտեն .
զի ցնծուծի է սրտի իմոց :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ , առնել
զարդարուծիս քո յաւիտեան , վն հա
տուցման :

Օմնօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո սի
րեցի :

() Գնական և փրկիչ իմ էս դու • և էս
ի բանս քո յուսացայ :

Դ Բանց եղերուք յինէն չարք • և քննեցից
զպատուիրանս նոյ իմոյ :

() Գնեա՛ ինձ լը բանի քում, և կեցո՛ղ զիս •
և մի՛ յամօթ առնէր զիս ՚ի յուսոյ իմմէ :

() Գնեա՛ ինձ, և ապրեցո՛ղ զիս • և խորհեցայց
յիրաւունս քո յիմ՝ Ժամ :

Լ Կարգեցեր զիմնն՝ որք ապստամբք է
զէն յարդարուէց քոց • զի տնիրաւուբէին
խորհուրդք նոյ :

Յանցաւորս համարեցայ զիմ՝ մեղաւորս
երկրի • վասն այսորիկ՝ սիրեցի
զպատուիրանս քո :

Բ և ետեա՛ ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ •
զի ՚ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ :

Ա Ե Լ Ե Լ Ե Լ :

Լ րարի իրաւունս և արդարուի՛ • մի՛
մասնէր զիս ՚ի ձեռս նեղչաց իմոց :

Բ նկնա՛ զճառայս քո ՚ի բարի • զի մի՛ ամբարտաւանք
զգուեացէն զիս :

Ա պատեցին աչք իմ՝ փրկուէ քում ար, և
բանից արդարուէ քո :

Ը րո՛ ընդ ծառայի քում ար լը ողորմուէ քում •

քում • զարդարուիս քո ուսո՛ ինձ :

Ճ առայ քո եմ էս, իմաստուն արա զիս,
և ծանեայց զվկայուիս քո :

Ժ ամ է պաշտել զտր • խափանեցին
զօրէնս քո :

Ա սան այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս
քո, քան զիմ՝ ոսկի և զտպազինոն :

Լ Կտուիրանք քո յաջողեցան ինձ • զի
ատեցի էս զճանապարհս չարաց :

Ա քանչէլ էն վկայուիք քո, վա՛ այսորիկ
սիրեաց զնս անձն իմ :

Յ այանուի բանից քոց լուսաւոր է, և
իմաստուն առնէ զողայս :

Օ բերան իմ բացի, և առի զհոգի • ՚ի
պատուիրանս քո փափագեաց անձն իմ :

Ե պեա՛ առ իս և ողորմեա՛ ինձ, ըստ ի
րաւունս սիրողաց անուան քո :

Օ ճանաչրհս իմ ուղիւղ արա ինձ լը բանի
քում • և մի՛ տիրեացէն ինձ արձ մեղք :

Փրկեա՛ զիս ՚ի զրպարաուէ մարդկան •
և պահեցից զպատուիրանս քո :

Երկեցո՛ զերեսս քո ՚ի ծառայս քո, և
ուսո՛ ինձ զարդարուիս քո :

Ա տակք ջուրց իջին յաչաց իմոց • զի
նչ պահեցին զօրէնս քո :

Ը րդար էս դու տէր, և ուղիւղ էն

դատաստանք քո •
 Պատուիրեցեր զարդարուի վկայուէց
 քոց • և ճշմարիտ են յոյժ •
 Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մոռացան
 զբանս քո թշնամիք իմ •
 Բնորեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ
 քո սիրեաց զսա •
 Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ • և
 զարդարուիս քո ես ոչ մոռացայ •
 Ըրդարուեթի քո՝ արդարուի յաւիտե
 նից • և օրէնք քո ճշմարիտ են •
 Եւրուիք և վեշտք գտին զիս • և պատ
 ուիրանք քո խօսք իմ էին •
 Ըրդարուեք են վկայուիք քո յաւիտն •
 Իմաստունն արա և կեցն զիս •
 Մարդացի առ քեզ բողբոջ սրտիւ ի
 մով • լուր ինձ ար , զի զարդարուիս քո
 խնդրեցի •
 Ըղաղակեցի առ քեզ և փրկեա զիս • և
 պահեցի զվկայուեթիս քո •
 Կանխեցի տարածանու՝ աղաղակեցի •
 և ես ՚ի բանս քո յուսացայ •
 Կանխեցին աչք իմ տառաօտու • ՚ի խօ
 սիլ ինձ զբանս քո •
 Չայնի իմում լուր ար՝ ըստ ողորմուե
 քում • և յիրաւունս քո կեցն զիս •
 Ժգ 256 Մեք

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօ
 րէնուի • զի յօրինաց քոց հեռի եղէն •
 Մերձ ես դու տէր • և արձ պատուի
 րանք քո ճշմարիտ են •
 Իսկզբանէ ծանեայ ՚ի վկայուէց քոց • զի
 յաւիտեան հաստատեցեր զնն •
 Տես զխոնարհուի իմ , և փրկեա զիս •
 զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ •
 Դատեա զդատաստանս իմ , և փրկեա
 զիս • և ըստ բանի քում կեցն զիս •
 Հեռի է ՚ի մեղաւորաց փրկուեթի , զի
 զիրաւունս քո ոչ պահեցին •
 Դթուեթիք քո բաղում են ար , և ըստ
 իրաւանց քոց կեցն զիս •
 Բաղում են որք հալածեն և նեղեն զիս •
 ՚ի վկայուէց քոց ես ոչ խոտորեցայ •
 Հայէի յանագորոյնս՝ և մաշէի , զի ըզ
 պատուիրանս քո ոչ պահեցին •
 Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի • ար
 ողորմուեթ քո կեցն զիս •
 Սկիզբն բանից քոց ճշմարտուեթի է •
 յաւիտեան են արձ իրաւունք արդա
 րուեթեան քո •
 Ի յշխանք հալածեցին զիս ՚ի նանիր • և ՚ի
 բանից քոց երկեալ սիրա իմ •
 Յնծացայ ես ՚ի բանս քո որպէս այն , որ
 Ժէ 257 գտանէ

գամանէ աւար բաղում :
Օ մեղս ատեցի և անարգեցի , և զօ-
 բէնս քո սիրեցի :
Եթիւն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ ,
 վն իրաւանց և արդարուէ քո :
Խաղաղութի բաղում է այնոցիկ , յիք
 սիրեն զօրէնս քո . և ոչ գոյ ՚ի նոսա
 գայթակղութի :
Սպասեցի փրկուէ քում ար , և զպատ-
 ուիրանս քո սիրեցի :
Պահէաց անձն իմ զվկայութիս քո ,
 և սիրեաց զնս յոյժ :
Պահէցից զպատուիրանս՝ և զվկայութիս
 քո . զի ամ ճնայրճք իմ անշի քո են :
Սերձեացին խնդրուածք իմ անշի քո
 ար . լւ բանի քում իմաստուն արա զնս :
Սացեն աղօթք իմ առանշի քո տէր . և
 բանիւ քո փրկեա՛ զնս :
Իզխեացեն շրթունք իմ զօրհնութիս
 քո . յորժամ ուսուցես ինձ զարդա-
 րութիւնս քո :
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի ամ
 պատուիրանք քո արդարուէ են :
Եղեցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զնս .
 զի զպատուիրանս քո ընտրեցի :
Յանկացայ փրկուէ քում ար , և օրէնք
 քո

քո խօսք իմ էին :
Կեցցէ անձն իմ , օրհնեցէ զքեզ . և
 իրաւունք քո օգնեցեն ինձ :
Սողորեցայ ես ոնչ զոչխար կորուսեալ .
 խնդրեա՛ զծառայս քո , զի զպատուի-
 րանս քո ես ոչ մոռացայ :

Օրհնութի Եսայեայ , կոյճակնամարուր ար մար-
 գարէին : Եսայ . ԽԲ :

Օրհնեցէք զամ յօրհնութի նոր . զի
 իշխանութի նորա ՚ի բարձունս
 փառաւորի :
Եւ անուն նր փառաւորեալ է , ՚ի ծա-
 գաց մինչև ՚ի ծագս երկրի :
Ոյք իջանէին ՚ի ծով նաւուք . կղզիք
 և ամ բնակիչք նոյ ընդ նս :
Ուրախ եղիցի անապատն՝ և ամ բնակիչք
 իւր . ուրախ եղիցին բանակք՝ և բակք
 կեդարու . և ուրախ եղիցին բնակիչք
 վիւին :
Ի գլխոց լեռանց գոցեացեն , տացեն
 զփառս նոյ . և զբաղութի նորա կղզիք
 պատմեացեն :
Տր ամ զօրուեց դիմեալ գայ զարթու-
 ցանել զպատերազմ , յարուցանել զնա-
 խանձ .

խանձ • փող հարկանել և գոչել 'ի վր
թշնամեաց իւրոց զօրուք բազմաւ :
Ուրախ եղեցին երկինք 'ի վերուստ • և
ամաբք ցօղեսցեն զարգարուհի :
Բղևեսցէ երկիր զողորմուհի և զարգա
րութի՛ առ հասարակ բղևեսցէ :

Աղօթք Յովնանու մարգարէին :

Դնեղուէ իմու՛մ ես առ տօր կարգա
ցի • և շուշաւ անձ յանդնդոց դժո
խոց աղաղակի իմու՛մ :

Ի հւր տէր ձայնի իմու՛մ , զի ընկեցեր
զես 'ի խորս ծովու • և շրջանք գետոց
պաշարեցին զես :

Ի մենայն զբօսանք քո՛ և ալիք քո անցին
'ի վր իմ • և ասացի , թէ մերժեցայ ու
րեմն յերեսաց աչաց քոց :

Ի՛րդ՝ եցէ՞ թէ յաւելից հայիլ 'ի տա
ձար սբ քո • զի հեղան զինև ջուրք մին
չև յանձն իմ • և անդուհդք անհնարինք
պաշարեցին զես :

Ի մուտ գլուխ իմ լ՛ փապարս լերանց •
ի շի ես 'ի խորս երկրի , և տեսի զնիգս
նորա , զի էին ուր աղիք յաւիտենից • և
ելցեն յապահանուէ կեանք իմ :

Ի՛նքեզ տօր անձ իմ , 'ի նուազիլ անձին
իմոյ

իմոյ կարգացի , և զքեզ տօր յիշեցի • և
մտցեն աղօթք իմ 'ի տաձար սբ քո :
Օ ի ջր պահէին զունայնուհի և զատու
թի՛ , յողորմուէ իւրեանց մերժեցան •
Ի՛յլ ես 'ի ձայն օրհնուէ խստիւ եղեց
քեզ • մատուցից պատարագս տն , և կա
տարեցից զուխտ իմ 'ի փրկուէ :

Քառս հօր և որ :

Մաղթանք ԲԲԵԷ

Եղեսցեն աղօթք մեր 'ի տաձար սբ քո •
խոնարհեսցի ունին քո 'ի խնդրուա
ծըս մեր :

Մարդասէր տօր՝ վն սրբուհ :

Ջ քարոզն և զաղթն 'ի վերջն Մի նախան
ձիր կանոնին գացես 'ի 112 , երեսն :

Թե անկանիս՝ ՚ի նեղու
կարդս առ տէր՝ փրկիս իս

Թիւն.
կոյն:

Օրհնուելք Աստիճանաց: ՃԺԹ

Ի նեղութե իմում ես առ տիր կար-
դացի, և լուսւ ինձ. տիր փրկեաց
զանձն իմ՝ ՚ի շրթանց նենդաւորաց, և
՚ի լեզուէ չարէ:

Օ ի՞ տացի քեզ՝ կամ զինչ յաւելցի,
լեզու նենդաւոր:

Որո՞ նետք հզօրի, զի միտալ են կայ-
ծակամբք կաղնոց:

Մ այ ինձ՝ զի ընդ երկար եղև պանդըխ
տուլթի իմ. և բնակեցայ ես ՚ի վրանս
կեդարու:

Բազում անգամ բնակեցաւ անձն իմ
ընդ այնոսիկ, ոյք ատէին զողջոյն:

Ես էի խաղաղարար. յորժամ խօսէի,
մարանչէին ընդ իս:

Օրհնուելք աստիճանաց: ՃԻ

Չ ամբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս, ուստի
եկեացէ ինձ օգնուլթի:

(Օգնուլթի ինձ ՚ի տնէ եկեացէ, որ ա-
րար

բար զերկինս և զերկիր :

Ս'ի տար 'ի սասանուէ զտան քո . և մի' ննջեսցէ պահապան քո :

Ոպ' ոչ ննջէ' և ոչ 'ի քուսն երթայ պահապանն իէլի :

Տէր պահեսցէ զքեզ , և տէր ընկալցի աջց ձեռամբն իւրով :

Լ. րեգակն 'ի տուէ քեզ մի' մեղեցի , և մի' լուսին 'ի գիշերի :

Տէր պահեսցէ զքեզ յամ' չարէ . պահեսցէ տր զանձն քո :

Տր' պահեսցէ զմուտ և զել քո' յայսմ' հետէ մինչև յաւիտեան :

Օրհնուէք աստիճանաց : ՃԻԱ

Ուրախ եղէ ես' յբ ստէինցիս , 'ի տունն տն երթիցուք մեք :

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրուսն քո երուսաղէմ' :

Օ երուսաղէմ' շինեալ որպ' քաղաք . և բնակուի իւր շուրջ զնովաւ :

Ընդ ելանէին ազգք' ազգք տն . 'ի վը կայութի խրայելի , խոստովան լինիլ անուան տն :

Ընդ արկեալ են աթոռք դատաստանի . աթոռս արկեալ են 'ի տան դաւթի :

Հարցէք զողջունէ եէմի , և զխնութէ' յբ սիրէք զտր :

Եղեցի խաղաղուի 'ի զօրուէ քում , և շինուի յաշտարակս յամուրս քո :

Ս' եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ զխաղաղուի . վս քոյ և վս տան տն այ մերոյ խնդրեցաք զբարուի 'ի քէն :

Օրհնուէք աստիճանաց : ՃԻԲ

Լ. քեզ տր համբարձի զաչս իմ . որ բնակեալու ես 'ի յերկինս :

Ոպ' աչք ծառայի 'ի ձեռն տն իւրոյ . և ոպ' աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Լ. յնպէս են աչք մեր առ քեզ տր տն մեր . մինչև ողորմեսցիս 'ի վր' մեր :

Ողորմեա' մեզ տէր' ողորմեա' մեզ . զե բաղում լցաք արհամարհանօք :

Լ. ևս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք , որք նախատէին զմեզ . և արհամարհանօք ամբարտաւանից :

Օրհնուէք աստիճանաց : ՃԻԳ

Լ. Թէ ոչ տր էր առ մեզ , ասացէ իէլ , եթէ ոչ տր էր առ մեզ :

Ընդ յառնել մարդկան 'ի վր' մեր . կէն դանւոյն կամեցան կլանել զմեզ :

Ի բարկանալ սրտմտուք նց ՚ի վրձ մեր .
տապա և ջուրք ուրեմն ընկղմեցին զմեզ :
Բնդ ուղիս անցին անձինք մեր . անցին
անձինք մեր՝ ընդ ուղիս անդադարս :
(Երհնեալ է տր . որ ոչ էտ զմեզ յորս
ատամանց նց :

Լնձինք մեր ապրեցան ուն ճնճղուկք՝
յորոգայթէ որսողաց :

Որոգայթք նց վշտեցն , և մեք ապրեցաք :

(Դնուլթի է մեզ յանուանէ տն , որ
արար զերկինս և զերկիր :

Օրհնուիք աստիճանաց , ճի Ի

Ոյուսոց ՚ի տր , ուն լեառն սիօն , մի սա
սանեացի յաւիտէն՝ որ բնակէն է յեհմ :
Երինք շուրջ են զնովաւ . օտեր շուրջ
է զժողովորդեամբ իւրով՝ յայսմ հեատ
մինչև յաւիտեան :

Ոչ թողու տր զգաւազան մեղաւորաց
՚ի վիճակս արդարոց . և արդարք մի՛ ձը
գեացեն զձեռս իւրեանց յանօրէնուի :
Բարի առնէ տր բարեաց . և այնոցիկ ,
ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Իսկ զթիւրեալն ՚ի յափշտակուի , տա
նի զնս տէր ընդ այնոսիկ ոյք գործեն
զանօրէնուի . խաղաղուի ՚ի վրձ իսէլէ :

Օրհնուիք աստիճանաց , ճի Ե

Ի դարձուցանել տն զգերուի սիօնի ,
և եղաք մեք միսիթարեալք :

(Եյնժամ լցան բերանք մեր խնդուք ,
և լեզուք մեր ցնծուք :

(Եյնժամ ասացեն ՚ի հեթանոսս , մեծ
արար տր զառնէն իւր ընդ նս . մեծ
արար տր զառնէն իւր ընդ մեզ . և մեք
եղաք բերկրեալք :

Դարձո տր զգերուիս մեր՝ ուն զուղիս
՚ի հարաւոց . ոյք վարէին արտասուօք ,
ցնծուլթք հնձեացեն :

Երթալով երթային՝ և լային , ոյք բար
ձեալ տանէին զսերմանիս իւրեանց :

Գալով եկեացեն՝ և ցնծացեն , ոյք առ
եալ բերկրեցեն զօրայս իւրեանց :

Օրհնուիք աստիճանաց , ճի Զ

Եթէ ոչ տէր շինէ զտունն , ՚ի նանիր
վաստակին շինուք նր :

Եթէ ոչ տր պահէ զքաղաքն , ընդու
նայն քանին պահապանք նր :

Ի նանիր է ձեզ յառնէն կանխաւ .
արդ՝ արիք մինչև էք ննջեցեալք , ոյք
ուտեք զհաց ցաւոց :

189

Պի ժամանակի , որոյ տացի քուն սիրե-
լեաց իւրոց . ժառանգուի առն՝ որդիք
են . որոյ վարձք իւր են , այն է պտուղ
որովայնի իւրոց :

Ուր նետք ՚ի ձեռս հզօրի . այնպէս են
և որդիքն թօթափելոց :

Լըրանի , որ ելնց զցանկուի իւր ՚ի նշնէ .
մի՛ ամաչեսցեն՝ յորժամ խօսեսցին թըշ
նամիք նց ընդ նս առ դրանն :

Օրհնուիք աստիճանաց : ՃԻԵ

Լըրանի՞ ամցուն՝ ցք երկնչին ՚ի անէ ,
և գնան ՚ի ճանապարհս նր՝ :

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես . ե-
րանի է քեզ , և բարի եղիցի :

Կին քո որոյ այգի վայելուչ յանկիւնս
տան քո . որդիք քո ուր նորատունկ ձի-
թենուց՝ շուրջ զսեղանով քո :

Լըյապէս օրհնեսցի ամ մարդ , որ երկնչի
՚ի անէ . օրհնեսցէ զքեզ տր ՚ի սիօնէ :

Եւ տեսցես դու զբարուի եղէմի՛ զամ
աւուրս կենաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց . լա-
ղաղուի ՚ի վր իէլէ :

Օրհնուիք աստիճանաց : ՃԻԸ

Բաղում անգամ մարտեան ընդ իս ՚ի
ման

մանկուէ իմնէ , ասացէ իսէլ .
Բաղում անգամ մարտեան ընդ իս ՚ի ման-
կուէ իմնէ , և ինձ ոչ յաղթեսցին :
Օ թիկունս իմ հարին մեղաւորք . ընդ-
երկար արարին զանօրէնութիս իւրեանց :
Տէր արդար է , և խորտակէ զուր մե-
ղաւորաց :

Լմաչեսցեն և յեսս դարձցին ամբեան՝
ցք ստեն զսիօն :

Եղիցին նոքա որոյ խոտ տանեաց . որ
մինչև ՚ի բուռն եկեալ չորացաւ :

Ուստի ոչ ելնց զբուռն իւր հնձօղն , և
ոչ զգիրկս իւր՝ որ զօրայն ժողովէր :

Ոչ ասացին ամբեան՝ ցք անցանէին առ
նոքօք , թէ օրհնուի մն ընդ ձեզ , և
օրհնեսցաք զձեզ յանուանէ մն :

Օրհնուիք աստիճանաց : ՃԻԹ

Պի խորոց կարգացի առ քեզ տր՝ տր՝
լուր ձայնի իմում :

Եղիցին սկանչք քո ՚ի լեւ զձայն ա-
ղօթից իմոց :

Թէ զանօրէնութիս իմ քննես տր՝ տր ,
իսկ ո՞ր կարէ կալ առաջն քո . զն ՚ի քէն
է բաւուի թի :

Սն անուան քո համբերի տր . համ-
բեր

բեր անձն իմ բանի քուժ. յուսացաւ
անձն իմ 'ի տր:

Ի պահէ առաւօտու՝ մինչև յերեկոյ. 'ի
պահէ առաւօտու՝ յուսացաւ իէլ 'ի տր:
'ի տնէ է ողորմուի բազում. 'ի նմանէ
է փրկուի. և նա փրկեաց զխէլ յամ
նեղուեց նր:

Օրհնուիք աստիճանաց: ՃԼ

ՏԻ ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ. և ոչ
զբօսան աչք իմ:

Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս. և ոչ ընդ
այնոսիկ, ոչք սքանչելի եղէն քան զիս:
Բայց թէ խոնարհեցայ ես՝ ուր մանուկ
սարտուցեալ 'ի ստենէ մօր իւրոյ, և
դարձ նր անդրէն 'ի նոյն:

Եւ յԵթէ հպարտացուցի արդեօք զան
ձըն իմ, այսպէս եղիցի հատուցումն
անձին իմոյ. յուսացաւ խորայէլ 'ի տր,
յայսմ հեռէ մինչև յաւիտեան:

Երգ չուոց: ՃԼԱ

Ելէն տր զդաւիթ, և զամհեզու
թիւն նորա:

Որպէս երդուաւ տն, և ուխտս եդ
այ յակոբայ: 270

Թէ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ. թէ
էլից յանկողինս մահճաց իմոց:

Թէ տաց քուճ աչաց իմոց. կամ նինջ
արտեանաց իմոց. կամ հանգիստ իրա
նաց իմոց. մինչև գտից զտեղն յարկն
տն այ յակոբայ:

Եւ զա լուաք զմանէ յեփրաթայ. և գը
տաք զնա 'ի դաշտս մայրեաց:

Մտցուք 'ի յարկս նր. երկիրպագցուք
'ի տեղուջ՝ ուր կացեալ են ոտք նր:

Եւ ըի տր 'ի հանգիստ քո՝ դու և տա
պանակ կտակի սրբուէ քո:

Բահանայք քո զգեցցին զարդարուի.
և նքք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Ու դաւթի սիրելոյ քո, մի՛ դարձու
ցաներ զերեսս քո յօժելոյ քումնէ:

Երդուաւ տր դաւթի ճմարտութիւն
և ոչ ստեաց նմա. 'ի պողոյ որովայնի նր
նստուցանել յաթոռ նր:

Թէ պահեսցեն որդեք քո զօրէնս իմ.
և զվկայուիս իմ, զոր ուսուցից նոյ:

Որդեք նոյ նստցին յաւիտեանս յաւի
տենից յաթոռ քո:

Հաճեցաւ տէր ընդ սիօն. և ընտրեաց
բնակիլ 'ի նմա. ասէ՛ այս է հանգիստ
իմ յաւիտեանս յաւիտենից. 'ի սմա բնա
կէ

116

կեցայց՝ զև հաճեցայ ընդ սա :
Օ պրիս սորա օրհնելով օրհնեցից . և
զաղբաստս սորա լցուցից հացիւ :
Երկցանց սորա զգեցուցից զփրկուի . և
նբք սորա ցնծալով ցնծասցեն :
Ը նդ ծագեցից զեղջիւր 'ի դաւիթ .
պատրաստ արարից զճրագ օժեղց իմց :
Թ շնամեաց նր զգեցուցից զամօթ . այլ
'ի վր նր ծաղկեսցի սրբուի իմ :

Երգ չուոց : ՃԼԲ

Օ ի բարի , կամ զև վայելուչ , զև բնա
կին եղբարք 'ի միասին :
Որպէս իւղ զև ի ջանէ 'ի գլուխ՝ և 'ի
մօրուսն ահարօնի . և 'ի մօրուացն ի ջա
նէ 'ի գրապանս զգեստու նր :
Որն ցօլ զև ցօղէ 'ի հերմօնէ 'ի վերայ
էրին սիօնի :
Տր անդ պատրաստեաց զօրհնութի , և
զկեանս յաւիտենից :

Երգ չուոց : ՃԼԳ

Ը սա օրհնեցէք իմ ծառայք ին զտր .
'ի կայք 'ի տուն ին , և 'ի գաւիթս
այ մերոց :
'ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի
ժէ

սրբուի . և օրհնեցէք զտր :
Օ րհնեսցէ զմեզ տեր 'ի սիօնէ , որ ա
րար զերկինս և զերկիր :

Աւելուս : ՃԼԴ

Օ րհնեցէք զանուն ին . օրհնեցէք ծա
ռայք ին զտր , 'ի կայք 'ի տուն ին , 'ի
գաւիթս այ մերոց :
Օ րհնեցէք զտեր՝ զև բարի է . սաղմոս
ասացէք անուան նր՝ զև քաղցր է :
Օ յակոբ ընտրեաց իւր տեր , և զկէլ
ժառանգութի իւր :
Ես ծանեայ՝ զև մեծ է տր . և տր մեծ
է քան ըմ գուռս :
Օ իմ զոր ինչ կամեցւ՝ և արար տր . յեր
կինս և յերկրի՝ 'ի ծով և յիմ խորս :
Հանէ զամպս 'ի ծագաց երկրի . զփայ
լատակունս իւր յանձրուս արար . և հա
նէ զհողմ 'ի շտեմարանաց իւրոց :
Եհար զիմ անդրանիկս եգիպտացուց ,
'ի մարդոց մինչև յանասուն :
Ը ոտքեաց զնշանս և զարուեստս իւր
'ի մեջ . բո եգիպտոս , 'ի փարաւօն՝ և
յիմ զօրս իւր :
Եհար զազգս բազումս . և սպան զթա
գաւորս հըրս :

117

Օ սեհօն թագաւոր ամուրհացւոց զովդ
թագաւոր բասանու, և զամ թագաւոր
րուծիս քանանացւոց:

Ետ զերկիր նց ՚ի ժառանգութի. ժա
ռանգութի իէլի ժողովորեան իւրոց:

Տր անուն քո յաւիտեան. ար՝ յիշա
տակ քո ազգէ մինչև յազգ:

Դատէ տէր զժողովուրդս իւր. և ՚ի
ճառայս իւր միխթարի:

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ
են, ձեռագործք են որդւոց մարդկան:

Բերան դոց՝ և ոչ խօսին. աչք են՝ և
ոչ տեսանեն:

Լկանջք են՝ և ոչ լսեն. և ոչ դոց շունջ
ի բերանս նց:

Նման նոցա եղեցին ոյք արարին զնս.
ամբեան ոյք յուսացեալ են ՚ի նս:

Տուն խրայելի օրհնեցէք զար. տուն
ահարօնի օրհնեցէք զար:

Տուն զլեայ օրհնեցէք զար. երկիւ
ղածք ան օրհնեցէք զար:

(Օրհնեալ ար ՚ի սիօնէ. որ բնակեալն է
յերուսաղէմ:

Աւելուիա: ՃԼԵ

Խոստովան եղերուք ան. զի բարի է.
զի յաւիտեան է որորմութի նր:

Խոստովան եղերուք նոյն աստուծոց. զի:
Խոստովան եղերուք տեառն տերանց.

Ըրար սքանչելիս մեծամեծս միայն. զի
յաւիտեան է ող:

Օ երկինս արար իմաստութի իւրով.
զի յաւիտեան է ող:

Հաստատեաց զերկիր ՚ի վերայ ջուրց.
զի յաւիտեան է ող:

Ըրար զուսաւորս մեծամեծս միայն.
զի յաւիտեան է ող:

Օ արեգակն արար իշխանական տուրն
ջեան. զի յաւիտեան է ող:

Օ լուսին և զաստեղս իշխանական գի
շերոց. զի յաւիտեան է ող:

Եհար զերկիրն եգիպտացւոց անդրան
կօք իւրովք հանդերձ. զի:

Եւ եհան զիէլ ՚ի միջոց նր. զի յաւի
ի ձեռն բարձր և բարդակ հզօր. զի:

Եհերձ զճովն մեծ, և բաժանեաց յեր
կուս մասունս. զի յաւի:

Եւ անցոց զիէլ ընդ մէջ նր. զի յա
րնկղմեաց զկարաւօն և զզօրս իւր ՚ի
ճով կարմիր. զի յաւի:

Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանդոտ. զի:
Եհար զազգս մեծամեծս միայն. զի:

Եւ սպան զԹագաւորս հզօրս . զի յա :
Օսեհօն Թագաւոր ամուրհացւոց . զի :
Օովք Թագաւոր բասանու . զի յա :
Եւ զերկիր նց 'ի Ժառանգուի . զի :
Քառանգուի իելի ծառայի իւրոց . զի :
Յիշեաց զմեզ տեր 'ի խոնարհութեան
մերում . զի յաւի :

Եւ փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց Թշնամեաց
մերոց . զի յաւի :

Ոտայ կերակուր ամ կենդանեաց . զի :
Խոստովան եղերուք այն երկնաւորի .
զի յաւիտեան է ող :

Սաղմոս դաւթի . 'ի ձեռն երեմիայի . անշան
հերբոցեցոցն : ՃԼԶ

Ընդեսա բաբելացւոց , անդ նստեաք
և լայաք , ուն յիշեցաք մեք անդ
զսիօն :

'ի մէջ ուռեաց նց' կախեցաք զկտաւ
կարանս մեր :

Ընդ հարցանէին գերիչք մեր զբանս
օրհնութե . գերեվարք մեր ստիպէին
զմեզ և ասէին :

Օրհնեցէք մեզ յօրհնութեն սիօնի .
իսկ զիւրդ օրհնեսցուք զօրհնութիւնս
ուն' յերկիր օտար :

Թէ մոռացաց զքեզ Էրուսաղէմ . մո
ռացի զիս աջ իմ :

Կցեսցի լեզու իմ 'ի քիմն իմ , Թէ ոչ
յիշեցից զքեզ . Թէ ոչ նախ նուագեցից
զքեզ էմ , սկիզբն ուրախուէ իմոց :

Յիշեա տեր զորդիսն եղովմայ , յա
ւուրսն եղէմի :

Ոյք ասէին' քակեցէք քակեցէք , մին
չև 'ի հիմն հասուցէք :

Դուսար բաբելացւոց Թշուառական .
Երանի որ հասոցց զհասուցումն քո ,
զոր դու մեզ հասուցեր :

Երանի որ կալաւ զմանկունս քո , և
էհար զբարի :

Սաղմոս դաւթի . ՃԼԵ

Խոստովան եղէց քեզ տեր' բոլորով
սրաիւ իմով , առաջի հրեշտակաց սաղ
մոս ասացից քեզ :

Օի լուար զբանս բերանոց իմոց . եր
կիրպագից 'ի տաճար նք քո . և խոստող
վան եղէց անուան քում լի ողորմութե
և ճշմարտուէ քոց :

Մեծ արարեր յամի զանունս նք քո .
յորում աւուր կարդամ առ քեզ , վաղ
վաղակի լուր ինձ , և բաղում արասցես
զօրութիւնս յանձն իմ :

119

Խոստովան եղևցին առ քեզ ամ թագա-
 ւորք երկրի . զի լուան զբանս բերանոյ
 քո , և օրհնեսցեն զձանապարհս քո :
 Մեծ են փառք ան . բարձր է տէր .
 զխոնարհս տեսանէ , և զբարձունս ՚ի
 հեռաստանէ ճանաչէ :
 Թէ գնացից ես ՚ի մէջ նեղութեց , կե-
 ցուցես զես ՚ի բարկութե թշնամւոյն :
 Զգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զես աջ
 քո . և ան ցառուսցէ ընդ իմ :
 Տեր ողորմութի քո յաւիտեան . զգործս
 ձեռաց քոց մի անտես առներ :

՚ի կնրծ . Սաղմս Դաւթի : ՃԼԸ

ՏԻ փորձեցեր զես՝ և ծանեար
 զես . դու ծանեար զնստել իմ ,
 և զյառնել իմ :
 Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ ՚ի հե-
 ռաստանէ . զշաւիղս իմ և զվնձակս իմ
 դու քննեցեր , և զամ ճանապարհս իմ
 յառաջադոյն տեսեր . զի ոչ գոյ նեն
 գութի ՚ի լեզուի իմում :
 Լ՛հա դու ան քո՝ ծանեար զյետին իմ ,
 և զառաջին իմ . դու ստեղծեր զես . և
 եղեր

եղեր զձեռն քո ՚ի վր իմ :
 Սքանչելի եղև գիտութի քո յինէն .
 զօրացաւ , և ոչ հանդարտեմ սմս :
 Յո՞ երթայց ես յոգւոյ քումնէ . կամ
 յերեսաց քոց ես յո՞ փակեայց :
 Թէ ելանեմ յերկինս , դու անդ ես . և
 թէ իջանեմ ՚ի դժոխս , և անդ մօտ ես :
 Թէ առից զթևս իմ ընդ առաւօտս , և
 բնակեցայց յեղբս ծովու :
 Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեա
 ցէ ինձ , և աջ քո ընկալցի զես :
 Լ՛սացի՞ խաւար ուրեմն արդեօք ծած-
 կեաց զես , կամ գիշեր փոխանակ լու-
 սոյ փափկութե իմոյ :
 Խաւարն ՚ի քեզ ոչ խաւարեսցի . և գի-
 շերն ոնց տիւ լուսաւոր եղևցի . և խա-
 վար նր ոնց զլոյս նր :
 Դու ստացար զերիկամունս իմ . և ըն-
 կալար զես յորովայնէ մօր իմոյ :
 Խոստովան եղևց քեզ տէր , զի ահեղ և
 սքանչելի ես . սքանչելի են գործք քո ,
 և անձն իմ սիրեաց յոյժ :
 Ոչ թագեաւ ոսկր իմ ՚ի քէն՝ զոր ա-
 բարեր ՚ի ծածուկ . և կար զօրութ իմոյ
 ընդ ստորինս երկրի :
 Օ՞ անգործս իմ տեսին աչք քո . և ՚ի
 գիբս

գիրս քո ամենբեան գրեցան :

Ի տուէ մոլորեցան , և ոչ հր էր որ ա-
ռաջնորդէր նց :

Ինձ յոյժ մեծարու եղևն՝ բարեկամք
քո ամ . և յոյժ զօրացան իշխանք նց :

Թուռեցի զնս՝ և քան զաւագ բազմա-
ցան . զարթեայ՝ և արդ ընդ քեզ եմ :

Թէ սպանանես զմեղաւորս՝ ամ , արք
արեան ՚ի բաց եղբորք յինէն :

Ի հակառակուի և ՚ի նախանձ , առցեն
՚ի նանիր զբազաքս քո :

Օ ատելիս քո տէր՝ ատեցի , և ՚ի վերայ
թշնամեաց քոց մաշեցայ :

Յատելու թի կատարեալ ատեցի զնս ,
և եղեն ինձ թշնամիք :

Փորձեա՛ զիս ամ՝ և ծանկիր զսիրտ իմ ,
քննեա՛ զիս՝ և ծանկիր զշաւիղս իմ . և

տես թէ իցեն անօրէնու թիք ՚ի ճանա-
պարհս իմ . և առաջնորդեա՛ ինձ ՚ի ճա-
նապարհս քո յաւիտենից :

Ի կորած . Սարկոս դաւթի : ՃԼԹ

Լ պրեցո՛ զիս տէր ՚ի մարդոյ չարէ .
յառնէ անիրաւէ փրկեա՛ զիս :

Խորհեցան զանօրէնուի ՚ի սիրտս իւրնց .
զօր ամ պատրաստեցան ՚ի պատերազմ ,

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որն զօձի .
և թոյնք իժից ՚ի ներքոյ շրթանց նց :

Պահեա՛ զիս ար ՚ի ձեռաց մեղաւորի ,
և ՚ի մարդոյ չարէ փրկեա՛ զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ . թա-
գուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց .
շուրջ զշաւօք իմովք եղին ինձ ըզ-
գայթակղու թի :

Լսացի՛ ար ամ իմես դու . ունին դիր
ար՝ ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր ար զօրուի փրկուէ իմոց . հովանի
գլխոյ իմոց յաւուր պատերազմի :

Սի՛ մատներ զիս ար ՚ի ցանկուի մեղա-
ւորաց , ցք խորհեցան վս իմ . մի՛ ընդ-
վայր հարկաներ զիս :

Օ ի մի՛ երբէք բարձրացին , և խոր-
հուրդք նց մի՛ կատարեցին . վախճան
կատարածի նց՝ վաստակ շրթանց իւ-
րեանց ծածկեսցէ զնս :

Լրկցես ՚ի վր նց զկայծակունս հրոյ ,
և կործանեսցես զնս . ՚ի տառապանաց
մի՛ կարացեն կեալ :

Սարդոյ լեզուանոց մի՛ յաջողեսցի ՚ի
վր երկրի . զայր մեղաւոր՝ չարէք իւր
որսացեն ՚ի կորուստ :

Ստնեայ , զի առնես Խոր՝ դատաստան
աղքատի , և իրաւունս անանկի :
Լրդարք գոհասցին զանուանէ բում
մէ . և բնակեցին ուղիղք առաջի ե
րեսաց քոց :

Սաղմոս դաւթի . ՃԽ

ՏԻ՛ կարգացի առ քեզ՝ և լիւր ինձ ,
նայեա՛ ՚ի ձայն աղօթից իմոց՝ ՚ի
կարգալ իմում առ քեզ :
Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ՝ որն խոունկ
առաջի քո Խոր . համբարձումն ձեռաց
իմոց՝ պատարագ երեկոցի :
Դիւր Խոր՝ պահապան բերանոց իմոց . և
դուռն ամուր շրթանց իմոց . զի մի՛ խո
տորեսցի սիրտ իմ բանիւ չարուէ :
՚ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
մարդս , ոյք գործեն զանօրէնութի՛ն . և
նչ եղէց կցորդ ընտրելոց նց :
Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմուք՝ և
յանդ իման արասցէ . իւղ մեղաւորի մի՛
օժցէ զգլուխ իմ՝ , այլ աղօթք իմ՝ ՚ի
կամն նր՛ :
Լրդելան մերձ առ վիմին դատաւորք
նց . լուիցեն բանից իմոց՝ և քողցնացին :
Ոն թանձրուի հողոյ , զի սիւռեալ է ՚ի
վե

վերայ երկրի . ցրուեսցին ոսկերք նց
մերձ ՚ի դժոխս ,
Լրքեզ Խոր Խոր՝ են աչք իմ . ՚իքեզ յու
սացայ Խոր , մի՛ հաներ զհոգի յինէն :
Պահեա՛ զիս յորոգայթէ՛ որ թագու
ցաւ ինձ , ՚ի գայթակղութէ՛ գործողին
զանօրէնութի՛ն :
Լնկցին ՚ի ցանցս նր՛ մեղաւորք , միայն
եմ ես՝ մինչև անցից :
Իմաստուի դաւթի . Աղօթք , ՚ի ժամանակի՛
զի եր նա յայրի անդ : ՃԽԱ
Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի .
ձայնիւ իմով զԽոր աղայէցի :
Սփռեցից առաջի տն զաղօթս իմ՝ , և
զնեղուիս իմ՝ առաջի նր՛ պատմեցից :
՚ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոց , դու Խոր
ծանեար զշաւիղս իմ . ՚ի ճանապարհ յոր
և գնայի , թագուցաւ ինձ որոգայթ :
Հայէի յաջմէ՛ տեսանէի , և ոչ նչ ճանա
չէր զիս , կորեաւ յինէն փախուստ իմ .
և նչ գտաւ ինդրօղ անձին իմոց :
Լրաղակեցի առ քեզ տէր՝ և ասացի ,
դու ես յոյս և բաժ ին՝ իմ՝ յերկրին կեն
դանեաց :
Նայեա՛ Խոր յաղօթս իմ՝ , զի ես խոնարհ
եղէ

եղէ յոյժ • ապրեցն զես 'ի հալածչաց
խնոց , զի հզօրք եղէն քան զես :
Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ . գոհա-
նամ զանուանէ քու մէջ :
Եւ քեզ սպասէն արդարք՝ մինչև հա-
տուսցես :

Սաղմոս Դաւթի , 'ի ժամանակի զի հալածէր
զնա աբիսողով որդի նր : ՃԽԲ

ՏԻ լուր աղօթից իմոց • հւնկն դեր
խնդրուծց իմոց ճշմարտութեամբ :
Լուր ինձ արդարութեամբ , և մի մտաներ
'ի դատաստան ընդ ծառայի քում . զի ոչ
արդարանայ առաջի քո ամ կենդանի :
Հալածէց թշնամին զանձն իմ . խոնարհ
արար յերկիր զկեանս իմ . և նստոյց զես
'ի խաւարի ուր մեռեալ յաւիտենից :
Չանձրացաւ յիս հոգի իմ . և սիրա իմ
խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրան զառաջինս • խորհե-
ցայ յամ գործս քո • յարարածս ձեռաց
բոց խորհեցայ , և համբարձի առ քեզ
զձեռս իմ :

Լնձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ
քեզ • վաղվաղակի լուր ինձ տէր , զի
նուա

նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ :
Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն •
նմանիցիմ այնոցիկ , ոյք ի ջանէն 'ի գուր :
Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմուխ
քո • զի ես 'ի քեզ ար յուսացայ :
Յոյց ինձ ճանսպարհ՝ յոր և գնացից •
զի առ քեզ ար համբարձի զանձն իմ :
Փրկեա՛ զես 'ի թշնամեաց իմոց ար • զի
զքեզ սպաւէն ինձ արարի :
Ուսն ինձ առնել զկամս քո • զի դու
ես ամ իմ :
Հոգի քո բարի՛ առաջնորդեսցէ ինձ 'ի
յերկիր ուղիղ :
Մնանուան քո ար՝ կեցուսցես զես ,
արդարութեամբ քով հօնցես 'ի նեղութե-
զանձն իմ :
Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ զթշնամիս
իմ . և կորն զամ նեղիչս անձին իմոյ , զի
ես ծառայ քո եմ :

Սաղմոս դաւթի . առ գողեաթ : ՃԽԳ

(րհնեալ ար ամ իմ . որ ուսոյց զձե-
ռս իմ 'ի պատերազմ , և զմտուր
իմ 'ի ճակատամարտ :

Ողորմութեամբ իմ և սպաւէն իմ , օգնական
իմ և փրկիչ իմ սպաւէն իմ , և ես յու-
սամ

սամ 'ի նա . և ճնազանդ առնէ զժողո՜
վուրդս ընդ ինև :

Տէր՝ ո՞վ է մարդ՝ զև յայտնեցար դու
նմա . կամ որդի մարդոյ՝ թէ համարիս
ինչ զնա :

Մարդ նանրոյ նմանեցաւ . և աւուրբ
նր ունի հովանի սնցին :

Տէր խոնարհեցո՞ղ զերկինս՝ և էջ . մեր
ձեա՞ 'ի լերինս՝ և ծխեսցին :

Փայլեա՞ զփայլատակունս քո . և խռովեա՞
զնս . անքեա՞ զնեսս քո՝ և ցրուեա՞ զնս :

Լուսքեա՞ զձեռն քո 'ի բարձանց , և
փրկեա՞ զիս 'ի ջուրց բազմաց , և 'ի ձե
ռաց որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան ըզ
նանրուի . և աջ նց աջ է մեղաց :

Եւ յօրհնութի՛ն նոր օրհնեցից զքեզ .
տասնադէաւ սողմնսարանաւ սաղմոս ա
սացից քեզ :

Ա՞ տացէ զփրկութի՛ն թաղաւորաց մե
րոց . որ փրկելոց իցէ զդաւիթ ծառայ
իւր 'ի սրոյ չարէ :

Փրկեա՞ զիս՝ և ապրեցո՞ղ զիս 'ի ձեռաց
որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան ըզ
նանրուի . և աջ նց աջ է մեղաց :

Արոց ուստերք իւրեանց որպէս նորա
տունկ հաստատուն են 'ի մանկութի
իւրեանց . դասերք նց զարդարեալ՝ և
պաճուճեալ 'ի նմանութի տաճարի :

Ետեմարանք նոցա լին են՝ և բղխեն 'ի
միմեանս . խաշինք նոցա բազմածինք են՝
և բազմանան 'ի գնացս իւրեանց . և ան
դեպք նց պարարտք են :

Ա՛չ գոյ խրամատուի ցանկոյ նց . և ոչ
աղաղակ 'ի հրապարակս նց :

Եւրդ երանեցից ժողովրդեան՝ որոյ այս
այսպէս է . նա երանի ժողովրդէն , որոյ
տը ան է նց :

Օրհնուէց Սաղմոս դաւթի : ՃԽԴ

Բարձր առնեմ զքեզ ան իմ , և թագա
ւոր իմ . և օրհնեմ զանուն քո յաւի
տեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Օրհնանապաղ օրհնեցից զքեզ . և գո
վեցից զանուն քո , յաւիտեան և յաւի
տեանս յաւիտենից :

Մեծ է տը՝ և օրհնեալ է յոյժ . և մե
ծութի նր ոչ գոյ չափ :

Եւզք՝ և աղք՝ դուվեսցեն զդործս քո .
և զզօրութիս քո պատմեսցեն :

Օ մեծ վայելութի՛ն փառաց սրբութի՛ն

քո խօսեսցին • և զսքանչելիս քո պատմեսցեն :

Օ զօրութի ահի քո ասասցեն • և զմեծութիս քո պատմեսցեն :

Օ յիշատակ բազում քաղցրուէ քո բլղխեսցեն • և արդարուէ քո ցնծասցեն :

Գթած ողորմած է տէր , երկայնամիտ և բազումնորմ :

Քաղցր է տիր առ աննն , և գթութի նրի վր ամ արարածոց իւրոց :

Խոստովան եղեցին առ քեզ տէր՝ ամ գործք քո • և սբք քո օրհնեսցեն զքեզ :

Օ փառս արքայութե քո ասասցեն , և զզօրութիս քո պատմեսցեն :

Ղանաչել որդւոց մարդկան զզօրութիս քո • և զփառս մեծ վայելչութե արքայութե քո :

Արքայութի քո արքայութի ամ յաւիտեանից • և տրութի քո ազգէ մինչև յազգ :

Հաւատարիմ է տէր յամ բանս իւր , և արդար է յամ գործս իւր :

Հաստատ է տիր զամ գայթակղեալս • և կանգնէ զամ գլորեալս :

Աչք անցուն ՚ի քեզ յուսան , և դուտաս կերակուր նց ՚ի ժամու :

Տաս դու նց և կերակրին • բանաս ըղ ժը 288 ձեռն

ձեռն քո , և լցուցանես զանն քաղցրուէ կամօք քովք :

Արդար է տիր յամ ճանապարհս իւր • և սբ է յամ գործս իւր :

Մերձ է տիր առ աննեան , յք կարդան առ նա • առ աննեան՝ յք կարդան առ նա ճշմարտուէ :

Օ կամն երկիւղածաց իւրոց առնէ տիր • աղօթից նց լսէ՝ և կեցուցանէ զնս :

Պահէ տիր զաննեան յք սիրեն զնս • և զամ մեղաւորս սատակէ տիր :

Օ օրհնութիս ան խօսեսցի բերան իմ • օրհնեսցէ ամ կենդանի զանուռն սբ նր յաւիտեան , և յաւիտեանս յաւտնից :

Աւելուիս • անգեայ և զսքարեայ : ձխե

Օ օրհնեա՛ն անձն իմ զտիր • օրհնեցից զտէր ՚ի կեանս իմ • սաղմոս ասացից նց իմոյ՝ մինչև եմ էս :

Մի յուսայք յիշխանս՝ յորդիս մարդկան • զի ոչ գոյ փրկութի ՚ի նս :

Ելցէ հոգի ՚ի նոցանէ՝ և դարձցին անգրէն ՚ի հող • և յայնմ աւուր կորիցեն ամ խորհուրդք նց :

Ժթ 389 Երա

Երանի ազգի՝ որոյ տր ան յակորայ օգ
նահան է նմա . և յոյս նր ՚ի տր ան է :
Որ արար զերկինս և զերկիր , զճով և
զամ որ է ՚ի նոսա :

Ո պահէ զճշմարտութի յաւիտեան , և
առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց . և արձակէ զկա
պեալս տր :

Տէր բանաց զաչս կուրաց . և կանգնէ
զգլորեալս տր :

Տէր սիրէ զարդարս . տր պահէ զպան
դուխտս . զորբս՝ և զայրիս ընդունի
տէր . և զճանապարհս ամբարշտաց կո
րուսանէ :

Թագաւորեաց տր յաւիտեան , ան քո
սիօն՝ ազգէ մինչև յազգ :

Աւելուիա . անգեայ և զաքարիայ :
ՃԽԶ

Օրհնեցէք զտր՝ զի բարի է սաղմոս .
այ մերում քաղցր եղեցի օրհնութի :

Քնէ զերուսաղէմ տր . և զցրուեալնս
խորացել թողովէ :

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս , և պատէ զամ
մէրս նոցա :

Ո թուէ զբազմութի աստեղաց . և զաման
զնս յանուանէ կոչէ :

Սեծ է տէր , և մեծ է զօրութի նր .
խմաստուէ նր ոչ գոյ բաւ :

Բնդունի զՏեղս տր . և խոնարհ առնէ
զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

Օրհնեցէք զամ խոստովանութի . սաղ
մոս սասցէք նմա օրհնութի :

Ո զգեցոյց զերկինս ամպովք . և պատ
րաստ արար զանձրև իւր յերկիր :

Բուսոց զխոտ ՚ի լերինս , և զաւարի
ի ծառայութի մարդկան :

Ո տայ անասնոց կերակուր . ձագուց
ագաւաւուց՝ յք կարդան տռ նա :

Ոչ թէ ընդ զօրութիս ձիոց կամեցաւ տր .
և ոչ ընդ իրանս առն հսկայի հաճեցաւ :

Այլ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս
իւր . և ընդ այնոսիկ՝ յք յուսան յո
ղորմութի նր :

Աւելուիա . անգեայ և զաքարիայ :
ՃԽԵ

Ղարվեա՛ երուսաղէմ զտէր :
Եւ օրհնեա՛ զամ քո սիօն :

Օի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց , և
օրհնեաց զորդիս քո ՚ի քեզ :

Ո եդ զսահմանս քո ՚ի խաղաղութի .
պարարտութի ցորենոյ լոցոց զքեզ :

Լուս

Լուսբէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ
ընթանան պատգամք նր :

Ղնէ զձիւն ուն զասր , և զմէդ որպէս
փոշի ցանեաց :

Երկանէ զստուն ուն պատառու . սուռնի
ցրաց նր ո՞ր կարէ կեալ :

Լուսբէ զբան իւր՝ և հալէ զնս . շնչես
ցեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակոբայ , զարդա
րուծի և զերաւունս իսէլի :

Ոչ սյսպէս արար ամ աղբաց տէր . և
զգատաստանս իւր ոչ յայանեաց նց :

Աշօթք Ամբակունայ մարգարէի :
Աբե . 7 :

ՏԻ զուր քո լուայ՝ և երկեայ .
տէր՝ նայեցայ ՚ի գործս քո՝
և զարհուրեցայ :

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանկցիս
դու , ՚ի մերձենալ ամացն յայանեցիս ,
և ՚ի հասանել ժամանակին երևեցիս :

Ի խռովել անձին իմոյ՝ ՚ի ժամանակի
բարկուէ , զողորմուի յիշեսցես :

Լճ ՚ի հարաւոյ եկեսցէ . և սբն ՚ի փա
ռան լեռնէ :

Յայանեացեն երկինք զվայելուի փոց
նր . և օրհնուք նր լցան տիեզերք :

Ճառագայթք որոն ՚ի լուսոյ հատան ՚ի
նմանէ . և եղջիւրք ՚ի ձեռին նր գտան . և
անդ հաստատեցաւ զօրուի փառաց նր :

Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք . և
զհեա շաւղաց նորա երթիցեն մեծա
մեծք ՚ի Թռչնոց :

Եկաց՝ և չափեսց զերկիր . հայեցաւ և
դիտեաց զհեթանոսս :

Լերինք հալեսցին , և անտառք վառնես
ցին . ճանապարհք՝ որք ՚ի սկզբանէն
էին , կուրացցին . և ՚ի նմանէ դողացի
ամ երկիր :

Տեսի զբանակս բուշացւոց . խռովե
ցան բնակիչք վրանացն մարիամու :

Միթէ ՚ի վր գետոց բարկացին դու
տիր . կամ սրամտուի քո ՚ի վր գետոց .
կամ բարկուի քո ՚ի վր ծովու :

Ելէր դու ՚ի կառս քո . հեծեւրուիդ քո
փրկուի եղև յեւանելն քո :

Օարթեաւ աղեղն քո . զնեոս կապար
ճից քոց արբուցեր , զգետս ցրուեցեր .
զերկիր դողացուցեր՝ ՚ի սաստիկուծի
անձրևի , որք անցանէն ընդ սա :

Ընդուրնք աղաղակեցին մեծապա . լցս
փայլ

127

փայլման արեգակնան արգելաւ, և ծա-
 դումն լուսնին դադարեցաւ :
Որո՞ղ ՚ի նշոյլ սլաքաց քոց գնացես, և
 ոն՞ ՚ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ :
Բարկուծք զարթիցես ՚ի վի՛ր երկրի, և
 դողու՛ք կացես զՏեթմանոսս :
Երևեցար ՚ի փրկու՛ի ժողովրդեան քո,
 ՚ի փրկել զընտրեալս քո :
Նետաձիգ եղեր ՚ի գլուխս մարդկան
 ամբարտաւանից . մինչև յանդունդս
 ծովու ընկղմեցան :
Լսնդրեցեր զվրէժ զօրու՛ք քով՝ ՚ի զօ-
 րագլխացն մեղաւորաց, որք յուսացեալ
 էին յանդգնու՛իս իւրեանց . զի կերին
 զաղքատն ՚ի գաղանիս :
Ղաքեցեր ՚ի վի՛ր ծովու զերիվարս քո,
 և խռովեցան յաղթ ջուրք անդնդոց :
Ղացի էս՝ և գելանս աղիք իմ՝ ՚ի ձայնէ
 բերանայ իմոյ . եմուտ դողումն յոսկերս
 իմ, և էս յանձն իմ խռովեցայ :
Օսոյս պահեսցես յաւուր նեղուծէ .
 ամեւ ՚ի վի՛ր աղբի ամի, որք մարտնչին
 ընդ ժողովրդեան քում :
Քղենի ոչ տացէ զպտուղ իւր, և յայդ-
 ւո՞ջ բեր մի՛ գացի . ձիթենիք սնացին,
 և երկիր մի՛ բուսուցէ զդալարի :

Պակասեցին հօտք ՚ի ձարակաց . և ե-
 զնք մի՛ գացին առ մսուրս :
Ես ՚ի տր յուսացայ . ցնծացայց՝ և ու-
 ռախ եղէց յաճ փրկիչ իմ :
Տր տր ետ ինձ զօրու՛ի, և կացոյց զոտս
 իմ ՚ի հաստատուծէ . ՚ի վի՛ր պարանոցի
 թշնամոյն կացոյց զիս . և հանգոյց զիս
 երագ երագ :
Փառք հօր և որ :

Մաղթանք :

Լ Իւր մեզ տր լուր մեզ, անձային ողոր
 մուծք և գթուք քո խնայեալ յա-
 րարածս քո :

Մարդասէր տր՝ վո սրբ :

Զքարոն և զաղթս ՚ի վերջն Ողորմեա կա-
 նոնին գոցես ՚ի 148 երեսն :

Աւելուիս . անգեայ և զսքարիայ :
 ՃԽԸ

Օրհնեցէք զտր յերկնից . օրհնե-
 ցէք զնա ՚ի բարձանց :

Օրհնեցէք զնա անհրեշտակք նր . օրհ-
 նե

նեցէք զնա ամ զօրուիք նր :

(Օրհնեցէք զնա արեգակն՝ և լուսին .
օրհնեցէք զնա ամ աստեղք՝ և լոյսք :

(Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից . և
ջուրք որ ՚ի վերոյ քան զերկինս , օրհ
նեցէք զանունն ան :

Օ ի նա ասաց՝ և եղէն , հրամայեաց՝ և
հաստատեցան :

Կացցց զնն յաւիտեանս յաւիտենից .
սահման եղ՝ և ոչ անցանեն :

(Օրհնեցէք զտէր յերկրէ՝ վեշապք և
ամ խորք :

Հուր և կարկուտ՝ ձիւն և սառն՝ հողմ
և մրրիկք , որք առնէք զբանն նր :

Երկնք՝ և ամբարձուկք , ծառք պրտ
ղաբերք՝ և ամ մայրք :

Պաղանք՝ և ամ անասունք , սողունք , և
ամ թռչունք թռևաորք :

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց .
իշխանք և ամ դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք՝ և կուսանք , ծերք , և
ողջք՝ օրհնեցէք զանունն ան :

Բարձրացու անունն նր միայն . խոստո
վանուի նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ ան զեղջիւր ժողովրդէն
իւրոյ , օրհնութիւնն նմա յամ սրբոց
նր .

նր . յորդւոցն իհիլ ժողովոյն՝ որ մերձ
է առ տէր :

Աւելուա . անդեայ և զաբարիայ .
ձեթ :

(Օրհնեցէք զամր յօրհնուի ՚ի նոր . օրհ
նութի նմա յեկեղեցիս սբց :

Ուրախացի իսրայէլ յարարիչ իւր .
որդիք սիծնի ցնծացէն ՚ի թագաւորն
իւրեանց :

(Օրհնեցէն զանունն նր օրհնութի .
սաղմոսիւք և օրհնութի սաղմոս երգես
ցէն նմա :

Հաճի ան ընդ ժողովուրդ իւր սբ . և
բարձր առնէ զհեզս ՚ի փրկուէ :

Պարծեացին սբքն փառօք՝ և ցնծաս
ցէն ՚ի հանգիստ իւրեանց . և բարձր
արասցէն զամբ բերսնօք իւրեանց :

Սուր երկսայրի ետ ՚ի ձեռս նց , առ
նուլ զհատուցուսն ՚ի հեթանոսաց . ՚ի
յանդիմանուի ամ ժողովրդոց :

Ի կապէլ զթագաւորս նց կապանօք .
զզօրավարս նոցա ձեռնակապօք եր
կաթեօք :

Առնէլ նց դատաստանս ըստ դրոց . և
փառք սյս են ամ սբց նր :

129

- () Երհնեցեք զիս՝ ՚ի սրբուէն նր • օրհնեցեք զիս ՚ի հաստատուէն ՚ի զօրուէն նր :
- () Երհնեցեք զիս ՚ի զօրուէն նր • օրհնեցեք զիս ՚ի բազում մեծուէն նր :
- () Երհնեցեք զիս ՚ի ձայն օրհնուէն • օրհնեցեք զիս սաղմոսիւք և օրհնուք :
- () Երհնեցեք զիս ցնծութիւնք • գովեցեք զիս ուրախութիւնք :
- () Երհնեցեք զիս ՚ի բանս քաղցր • գովեցեք զիս ՚ի բարբառ լսելի :
- () Երհնեցեք զիս ՚ի ձայն գոհուէն • ամ հոգիք օրհնեցեք զիս :

Ութ Կանոնս՝ 56 Գուրդայ է :
150 Փոխ է : և 2460 Տուն է :

Այս սաղմոս ինքնագիր Դաւթի • արտաքյ թուոց : ՚ի ժամանակի զի ել նա նահատակ ընդ դէմ գողեալութու • առաջի սաւուղայ • և ամ զօրացն իսրայելի :

Փոքր էի ես յեղբարս իմ • և կրօսսեր ՚ի տան հօր իմոյ • արած էի ըզխաշինս հօր իմոյ :

Չեռք իմ արարին զսաղմոստարան • և մատուցք իմ կազմեցին զգործի օրհնութեան :

Իսկ արդ՝ ո՞ն պատմեցեք զայս տեսան իմում • ինքնին տր ամի լուիցե զիս :

Եւ առաքեաց տէր զհրէշտակ իւր • և համբարձ զիս ՚ի հօտէ խաշանց հօր իմոյ • և էօժ զիս յօժումն իւղոյ իւրոյ :

Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք • և ոչ հաճեցաւ ընդ նս տր :

Ելի ես ընդ դէմ այլազգւոյն • և նոզմեցի զկուռս նորա • հանի զսուսերն ՚ի նմանէ • և հատի զգլուխ նորին • և բարձի զնախառինս յորդուոցն իսրայելի :

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սբջ • այժմ և միշտ և յաւիտնս յաւիտենից • Ըմէն :

130

Օրհնութիւն Երկն մանկանց :
Դ. Թ. Գ. :

Օրհնեալ էս ան անձ հարցն մերոց .
օրհնեալ փառաւորեալ անուռն քո
յաւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս անձ ընդ
մեզ . արդար էս դու ան, և անձ գործք
քո ճշմարիտ են :

Ղանապարհք քո ուղիղ են, և անձ դա
տաստանք քո արդար են :

Դատաստան արդարութիւն ածեր ՚ի վր
մեր ըն անձի, և զոր ինչ ածեր ՚ի վր մեր,
և քաղաքի սբայ հարցն մերոց եէ մի :

Լրդարութիւն և յիրաւի ածեր զայս անձ
՚ի վր մեր՝ վն մեղաց մերոց :

Լնօրինեցաք՝ և յանցեաք ապստամբ լի
նել ՚ի քէն . մեղաք յանձի՝ և պատուիրա
նաց քոց մեք ոչ անսացաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք՝ որն պատ
ուիրեցեր դու մեզ, զի զբարիս դատողք
մեք ՚ի քէն :

Լրդ՝ զանձ զոր արարեր՝ և զոր ինչ ա
ծեր ՚ի վր մեր, արդար դատաստանաւ
արարեր :

Ստանեցեր զմեզ ՚ի ձեռս թշնամեաց մե
րոց, անօրինաց՝ խտաց և ապստամբողաց :

Դ ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի
քան զանձ երկիր, մատնեցեր զմեզ :
Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբե
րանս մեր, զի ամօթ և նախատինք եղաք
ճառայից քոց և պաշտօնեցից :

Լյլ մի՛ մատնեւ զմեզ իսպառ՝ վն ան
ուան քո . մի՛ ցրեր զուխաս քո, և մի՛ ՚ի
բացեայ առներ զողորմունիս քո ՚ի մէնջ :

Սն աբրահամու սիրելոյ քո, իսա
հակայ ճառայի քո, և իսրայելի սբայ քո :
Խոստացար նոցա՝ և ասացեր, բազմա
ցուցից զզաւակ ձեր ոն՞ զաստեղս երկ
նից բազմութիւն . և ոն՞ զաւաղ առ եզր
ճովու :

Եւ արդ անձ նուաղեցաք մեք քան զանձ
ազգս . և եմք տառապեալ յանձ երկրի
այսօր՝ վասն մեղաց մերոց :

Ոչ գոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ՝ իշխան
մարգարէ և առաջնորդ . ոչ ողջակեզք
պատարագաց, ոչ խոնակք օրինաց, և ոչ
տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի
քո, և զողորմունի գասնել ՚ի քէն :

Լյլ անձամբք խոնարհեալ և հոգւով
տառապանաց, ընդ ունելի լիցուք մեք ոն՞
զողջակեզս խոցոց և զուարակաց, և ոն՞
բիւրաւորս գառանց պարարտաց :

131

Ընդհանրել լիցին պատարագք
 մեր այսօր անջի. բողի կատարել գտցուք
 զկնի. բո. և չեք ամօթ յուսացելոցս՝ քեզ:
 Եւ արդ՝ գամք զհետ քո ամ սրտիւք մե-
 լովք, երկնչեմք ՚ի քէս, և խնդրեմք զե-
 ռեսս քո. ար մի՛ յամօթ առներ զմեզ:
 Ըլ արա՛ առ մեզ ըստ հեղութէ. քում,
 և ըստ բաղում ողորմուէ. քում. փրկեա՛
 զմեզ վն սրանչելեաց քոց ար. և փա-
 ռաւորեսցի անուն քո յաւիտեան:
 Եւ ամօթ լիցին ամբեան, որք չարչարեն
 զծառայս քո. ամաչեցել լիցին բռնուիք
 նց, և ամ զօրուիք նց խորտակեսցին:
 Եւ ծանիցեն՝ զի դու ես տէր ամ մի-
 այն, որ փառաւորեալդ ես ՚ի վր ամ
 տիեզերաց:
 () Ըհնեալ ես դու ար ամ հարցն մե-
 ռոց, գովեալ և առաւել բարձ-
 ըացեալ յաւիտեան:
 Եւ օրհնեալ է անուն սբ փառաց քոց.
 գովեալ և առա:
 () Ըհնեալ ես ՚ի տաճարի փառաց սրբ-
 բութէ. քո. գովեալ և առա:
 () Ըհնեալ ես ՚ի վր ակթոռոյ արքայուէ
 քո. գովեալ և առա:
 () Ըհնեալ ես՝ որ նստիս ՚ի քրովբէս՝ և

Հայիս յանդուհու. գովեալ և առա:
 () Ըհնեալ ես ՚ի վր հաստատուէ երկ-
 նից, գովեալ և առա:
 () Ըհնեցէք ամ գործք ան զար. օրհ-
 նեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտն:
 () Ըհնեցէք երկնիք զար. օրհնեցէք և
 բարձր արա:
 () Ըհնեցէք հրեշտակք ան. և ջուրք որ
 ՚ի վերոյ երկնից զար. օրհ:
 () Ըհնեցէք զօրուիք ան. արեգակն և
 լուսին զար. օրհ:
 () Ըհնեցէք աստղք երկնից՝ անձրեք
 և ցողք զար. օրհ:
 () Ըհնեցէք ամ հողք հուր և ջեր զար:
 () Ըհնեցէք ցուրտ և ամթ, ցող և ձիւ-
 նաբեր զար. օրհ:
 () Ըհնեցէք սառն և պարզ, եղեամն և
 ձիւն զար. օրհ:
 () Ըհնեցէք տիւք և գեղերք, լոյս և
 խաւար զար. օրհ:
 () Ըհնեցէք ամպք և փայլատակունք՝ և
 երկնք զար. օրհ:
 () Ըհնեցէք լերիք բլուրք, և ամ բոյսք
 երկրի զար. օրհ:
 () Ըհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք զ:
 () Ըհնեցէք կէտք և ամ կայտառք, որ

'ի ջուրս , և թռչունք երկնից զտր . օրհն :
 () րհնեցէք գաղանք և անասունք , և որ
 դէք մարդկան զտր . օրհն :
 () րհնեցէ խել զտր . օրհնեցէ և :
 () րհնեցէք քահանայք զտր . օրհն :
 () րհնեցէք ծառայք տն զտր . օրհն :
 () րհնեցէք անձինք , և շունչք արդարոց
 զտր . օրհնեցէք և բար :
 () րհնեցէք սբք և խոնարհք սրտիւք զ :
 () րհնեցէք անանիա ազարիա և մի
 սայէլ զտր . օրհն :

օրհնութի Բարիամու անձնին :
 Ղուկ . Թ :

Սեծացուսցէ անձն իմ զտր . և ցըն
 ծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկ
 չաւ իմով :
 Ըյց արար 'ի վր խոնարհուէ աղանայ
 իւրոյ . այսուհետև երանիցեն ինձ ամ
 ազգք :
 Ըրար ընդ իս մեծամեծս հզօրն . և սբ
 է անուն նորա :
 Ողորմուի արար ազգաց յազգս արկիւղա
 ծաց իւրոց . արար զօրուի բազկաւ իւրով :
 Յրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրբ
 ԺԹ 304 տից .

տից . և քակեաց զհզօրս յաթուոց :
 Օ խոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս ելից
 բարութի . և զմեծատունս արձակեաց
 ունայնս :

Պաշտպանեաց իել ծառայի իւրոյ , յել
 շելով զողորմութի իւր :
 Ոն խօսեցաւ առ հարսն մեր , ընդ աբ
 բահամու , և զուակի նր յաւիտեան :

Օրհնուի զարարեայի հօրն Գովհանու մկրտչի :
 Ղուկ . Թ :

() րհնեալտր ան իել , որ յայց ել . և
 արար փրկութի Ժողովուրեան իւրոյ :
 Յարոյց մեզ եղիւր փրկութի 'ի տանե
 դաւթի ծառայի իւրոյ . ոն խօսեցաւ
 բերանովք սբցն՝ որք յաւիտեանից մար
 գարէքն եին :

Փրկութի 'ի թշնամեաց մերոց , և 'ի ձե
 ոաց ամ առեւեաց մերոց :

Ընեւ զողորմուի առ հարսն մեր , և յել
 շել զկտակարանս սրբուէ իւրոյ :

Երբու մն՝ զոր երգուաւ աբրահամու
 հօր մերոյ , աալ մեզ առանց երկիւղե
 զփրկուի 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնս սրբութի և արգարութի ա
 ոաջն նր , զամ աւուրս կենաց մերոց :
 Ե 305 Ե

Այլ դու մանուկ՝ մարդարեւ բարձրելոյն
կոչես ջեր, գնասցես առաջի տն՝ պատ-
րաստել զճանապարհս նր՝:

Տալ զգիտութի փրկուէ ժողովրդեան
իւրոյ, ՚ի թողուի ամ մեղաց մերոց:

Այս գթոյ ողորմութե տն այ մերոյ,
որով երևեցաւ մեզ արեգակն ՚ի բար-
ձանց, լուսաւոր առնել զխաւար մեր:

Շաղկել լոյս ՚ի վր այսոցիկ, որ նստեաք
ի խաւարի, և ՚ի ստուերս մահու. ուղղել
զոտս մեր ՚ի ճանապարհս խողաղուէ:

Աշօթք Սիմեոնի ծերանուոյն. Առ. Է.

Լորդ արձակեա՛ զծառայս քո տր՝ ըստ
բանի քում ՚ի խողաղուէ. զի տեսին
սցք իմ զփրկուի քողոր պատրաստեցեր
առաջի ամ ժողովրդոց:

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք
ժողովրդեան քում ինչի:

ՏՐ

Աշօթք Մանասէի թագաւորին:
ամենակալ անձ աբրահամու՝
խաչակայ՝ յակոբայ՝ և զս-
տակի նց արդարոց, ամենակալ
տր՝ թող զմեզ իմ:

Ար արարեր զերկինս՝ և զերկիր, և զամ
զարդ նոցա. ամենա:

Ար կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո.
փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահաւոր և
փառաւորեալ անուամբ քով. ամե:

Ար ամ ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ա-
հի զօրութե քո. ամենա:

Ընբաւ է մեծ վայելչուի փառաց սրբ
բուծե քո. սաստիկ է բարկուի սպառ-
նալեաց քոց ՚ի վր մեղաւորաց. անչափ
և անքննին են ողորմութիք աւետեաց
քոց. ամենա:

Դու ան բարձրեալ՝ գթած, երկայնա-
միտ, բաղումնողորմ. և զղջանաս ՚ի վր
չարեաց մարդկան, ամենա:

Դու անձ՝ ոչ եղեր սպաշխարութի վս
արդարոցն՝ աբրահամու խաչակայ և
յակոբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ա:

Ըսլ եղեր սպաշխարուի վս իմ մեղա-
ւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւաղ ծո-
վու, և բաղմացան անօրէնութիք իմ. ա:

Չեմ արժանի հայիլ՝ և տեսանել ըզ
բարձրութիս երկնից, ՚ի բաղմուէ անօ-
րէնութե իմոյ. ամե:

Կորացեալ եմ ես ՚ի բռնուէ կապանաց
երկաթից. և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ա:

134

Բարկացուցի զսրտմառուխ, և զչար առա
ջև քո արարի . կանգնեցի պատկեր՝ և
բազմացուցի զցասուսն . ամեն :

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ ըզ
ծուսը սրտի իմոյ, և հայցեմ ՚ի բարց
րութէ քուսնէ . ամենս :

Մեղայ՝ տր մեղայ, և զանօրէնուխս իմ
ես ինձէն գիտեմ . ամենս :

Ըղաչեմ և խնդրեմ ՚ի քէն՝ Թող ինձ տր
Թող ինձ . և մի՛ կորուսաներ զիս ըստ
անօրէնութե իմոյ . ամենս :

Մի՛ յաւիտեան բարկանար ինձ տր, և մի՛
յիշէր զչարիսն իմ, և մի՛ պարտաւորե՛ր զիս
է իջեալսն ՚ի ներքոյ երկրի չարեօք . ամենս :

Օ՛ի դու անձն՝ անձ ապաշխարողաց էս .
և յիս ցոյց զբարերարութիդ քո, որ ան
արժան էմ . ամենս :

Կեցուցես զիս ըստ բազում ողորմութե
քում . և ես օրհնեցից զքեզ զամ ա
ւուրս կենաց իմոյ . ամենս :

Օ՛ քեզ տր՝ օրհնեն ամ զուարթունք երկ
նից, և քո են փառք յաւիտեանս . ամենս :

Փառք հօր և որդւոյ և հոգւոյն սբոյ .
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե
նից . ամենս :

Ըղաչեմ և խնդրեմ ՚ի քէն տր . Թող
ինձ զմեղս իմ :

Բազում ողորմ տր, ողորմեան ինձ :

Մե՛ք բաւեան զիս զմեղաւորս ՚ի մեղաց,
և կեցո՛ն :

Ըրարիչ իմ և յոյս անձ . գթան յիս ՚ի
մեղուցեալ ծառայս . և ողորմեան ինձ
բազմամեղիս :

Ըմէնօրհնեալ սրբուհի՛ և միշտ կոյս
անձամբ ին մարիամ . բարեխօսեան առ տր
վս իմ մեղաւորիս :

Ըմենայն սբք այ՝ բարեխօսեցէք առ
հայր ՚ի յերկինս վս մեր մեղաւորացս :
Բս որդի այ անտխակալ, ընկալ զաղա
չանս մեր . զի ՚ի քեզ են ապաւինեալ
անձինք մեր :

Ետ թող զօրութիւն սբ և կենդանա
ւոր՝ և պատուական խաչիւ քո տէր՝
պահպանեան զմեզ :

Ըստքեան տր զհրեշտակ խաղաղութե
քո . որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխուովս
՚ի տուէ և ՚ի գիշերն :

Եւ մարդասիրութիւն քու յիշեան զմեզ
տր յիշեան զմեզ, յորժամ դաս արբայ
ուրթիւ քու, և ողորմեան մեզ :

Նախադրուիք խրատականք յաղագս աղօթիցն,
զոր արարեալ է Տէն Ներսէսի եղբօրն Գրի-
գորիսի հայոց կաթողիկոսի:

Աղօթք հասարակաց քրիստոնէից մե-
ծաց և փոքունց, զոր պարտին ու-
սանիլ անքն՝ և ուսուցանել զմիմեանս .
քհնայք զԺողովուրդս, հարք զորդիս,
մտքք զգետերս, և ընկեր զընկերն իւր:
Եւ աղօթեացեն սովաւ յաւուրն հինգ
անգամ՝ երկոտասան ծնրադրուիք ՚ի
Ժամուռն . այսինքն՝ յառաւօտուն, ՚ի ճա-
շուռն, ՚ի հասարակ աւուրն, յերեկոյնիս,
և ՚ի հանգստեան: Ապա թէ պղերգ որ
լինիցի և ծուլանայ զհինգ ժամ աղօթս
կատարել, աղօթեացէ չորս անգամ, կամ
երէք անգամ, կամ երկու անգամ, կամ
մի անգամ յաւուրն . որ միայն ճանաչի
թէ քրիստոնէաց է, և զինքն ծանիցէ
թէ արարած եմ՝ նոյն և երկրպագու նր:
Եւ թէ զամբանս աղօթիցս հեղգայ ու-
սանիլ, (որք և զսննյական երգս բազու-
մրս փութով ուսանին,) ուսցի զկէս սր,
կամ այլ նուազ . զի թէ տունս երիս ու-
սանիցին ՚ի սմանէ, և աղօթեացեն երիս
ծնրադրուիք ՚ի ժամուռն, ընդունելի է

առաջի նոյ: Ապա թէ որ ՚ի քրիստոնէիցն
անփոյթ առնէ զսոյ յուսանելոյ և յա-
ղօթելոյ, յանդիմանեացի և ՚ի մոլար ժո-
ղովոյն այլազգէց . որք զաղօթման զոր ու-
սոյց նոյ, ՚ի պատերազմունս անգամ ոչ
խափանեն՝ թող թէ ՚ի խաղաղուէ:

Իսկ մեք ժողովուրդք արտաքոյ աղօթից
տեղոյ բնաւ ոչ յիշեն զանուռն նոյ . զի
ոչ ու ին փոյթ ՚ի կարգս աղօթից որոյ
զամսապաշտոս, այլ սիրեն զգատարկա-
բանութի քան զաղօթս: Եւ թէ երբեմն
գան ոմանք յաղօթել առ քահանայն,
կամ փակեալ բերանով կանգնին, կամ
զրուցատրուիս առնեն ընդ միմեանս . զի
ոչ ինքեանք գիտեն բանս աղօթից, և ոչ
քհնայից միտ գնեն սաղմոսաց և պաշա-
մանց: Այսպիսի պատճառի արարաք զա-
ղօթս զայս պարզ և յստակ բառիւ վն
տխմարաց դիւրահաս լինելոյ . որ է սա-
կու ըստ բանից՝ տունս քսան և չորս,
ըստ ժամուռն տունջեան և գիշերոյ, և
ըստ տառից նքց մարգարէիցն, և զօրա-
ւոր ըստ մտաց, զի զյոյրովագոյն պէտս
խնդրուածոց մերոց որ յնոյ՝ ունի յին-
քեան . և տուաք ժողովրդեան մերում
յուսուամն . զի ամանձն քրիստոնէի ուս

ցի զսա՛ . և ուր հանդիպեսցին ՚ի ժամ
աղօթիցն , խօսեսցին սովաւ ընդ այ . Թէ
յեկեղեցի , Թէ ՚ի տան , Թէ յանդի , Թէ
՚ի գործ ինչ , Թէ ՚ի ճանապարհի : Եւ
որք ուսանին զսա և աղօթեսցեն մտա
դրուք՝ Չերմեռանդ սրտիւ և արտաս
ուօք , ձմ խնդրուածք որ գրեալ են ՚ի
սմա , կատարեսցին ՚ի կենդանուէ և յեա
մահու : Իսկ որք արհամարհեն և ոչ ու
սանին և ոչ աղօթեսցեն , ինքեանք ան
ցեն զվնաս անձանց իւրեանց . մեք հա
տար ՚ի մէնջ զպատճառն՝ առնելով զա
ղօթս զայս . զի մի՛ այլ ևս պատճառես
ցեն Թէ ոչ գիտեմք բանս աղօթից , վն
այնորիկ ոչ կամք յաղօթս : Ի այց ծա
նիցեն այնպիսիքն , Թէ ստնայ ոչ այնչափ
Չանայ զմի բարեգործուիս մեր խա
փանել որչափ զաղօթս . զի գիտէ որ յաղ
թիցն միայն՝ ինքն հալածի ՚ի մէնջ , և
ձե՛ բնակէ ՚ի մեզ : Եւրք՝ մեք աղաչե
ցուք զբարերարն ձե՛ բանալ զայս մը
տաց ձերոց , յօժարուք ուսանիլ զսա և
աղօթել , և այ սիրելի լինել :

Եւ յաղօթելն , զ՚Իրի գորիս կաթուղի
կոս հայոց , և զեղբայրն նորին զ՚Եր
սէս զաղօթիցս յօրինօրն յեղեցեք ՚ի քն :

Եւ որք ընդ օրինակէք ՚ի գիրս զաղօթս ,
գրեսցեք և զխրատական բանս զայստիկ .
և որք գրեն զսա՛ գրեսցին ՚ի դպրուի
կենացն յաւիտենից : Եւ որք ուսանին
և աղօթեսցեն , ողորմուի ընկալցին ՚ի
քէ . և որք ուսուցանիցեն զընկերս , վերջս
առցեն յայ : Եւ որք գրենն , մի՛ առա
ւել քան զօրինակս՝ բան կամ գիր խառ
նեսցեն , և մի՛ նուազ գրեսցեն , զի մի՛
այլ և այլ լինիցին բանքն , այլ հաւասար
լիցին ձմքն ուր և գրեսցին : Եւ արև
մարքն ՚ի գիրս՝ ուղիղ գրողացն տացեն
գրել . և քի՛ փառք յաւիտեանս , ամէն :

Աղօթք իւրաքանչիւր անձին հաւատացելոց ՚ի
քն : Չոր արարեալէ սըլ լոն Ներսեսի հայոց
կաթուղիկոսի :

աւատով խոստովանիմ , և երկիրպա
գանեմ քեզ , հայր և որդի՛ և սբ
հոգի . անեղ և անմահ բնուի՛ , արարիչ
հրեշտակաց և մարդկան և ձմ եղելոց .
ողորմեա՛ քո արարածոց , և ինձ բազ
մամեղիս :

հաւատով խոստովանիմ , և երկիրպա
գանեմ քեզ՝ անբաժանելի լոյս , միաս
նա

Նախանս նբ երրորդուլթի և մի անուլի,
արարիչ լուսոյ՝ և հալածիչ խաւարի.
հալածեան՝ ՚ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մե-
ղաց և անգիտուէ. և լուսաւորեան զմիտս
իմ՝ ՚ի ժամուս յայսմիկ՝ աղօթել քեզ ՚ի
հաճոյս, և ընդուսել ՚ի քէն զխնդր-
ուածս իմ. և ողորմեան ինձ բազմամեղիս:
Հայր երկնաւոր անձ ճշմարիտ, որ առա-
քեցեր զորդիդ քո սիրելի ՚ի խնդիր մի-
լորեալ ոչխարին. մեղայ յերկինս և ա-
ռաջի քո. ընկիւն զիս ոն զանառակ որ-
դին, և զգեցի ինձ զպատմուածանս զա-
ռաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք. և ողոր:
Որդի նոյ անձ ճշմարիտ, որ խոնարհեցար
՚ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր մարմին ՚ի
նբ իուսէն մարիամայ, վն մերոյ փր-
կուէ. խաչեցար՝ և թաղեցար՝ և յար-
եար ՚ի մեռելոց՝ և համբարձար փառօք
առ հայր. մեղայ յերկինս և առաջի քո.
յիշեան զիս ոն զաւազակն՝ յորժամ գաս
արքայուլ քով. և ողոր:

Հորի նոյ անձ ճշմարիտ, որ իջեր ՚ի յոր
դանան և ՚ի վերնատունն, և լուսաւորե-
ցեր զիս մկրտուլ նբ աւազանին. մե-
ղայ յերկինս և առաջի քո. մարբեան զիս
վերստին անային հրով քով ոն հրեղէն

Լեզուօք նբ զառաքեալնս. և ողոր:
Մնէլ բնուլի, մեղայ քեզ մտօք իմովք,
հոգւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր լզ
մեղս իմ զառաջինս՝ վն անուանդ քում
նբ. և ողորմեան քո արա:

Տեսօղ անի, մեղայ քեզ խորհրդով բա-
նիւ և գործով. ջնջեան զձեռագիր յան
ցանաց իմոց, և գրեան զանուն իմ ՚ի դրայ
րուլթի կենաց. և ողորմեան քո ա:

Վճնօղ գաղտնեց, մեղայ քեզ կամաւ և
ակամայ, գիտուլ և անգիտուլ. թողուլի
շնորհեան մեղաւորիս, զի ՚ի ծննդէն նբ
աւազանին մինչև ցայսօր՝ մեղուցել եմ
առաջի անուլթեդ քո զգայարանօք ի-
մովք, և անանդամօք մարմնոյս. և ողոր:

Մենախնամ տր, դիր պահապան աչաց
իմոց զերկիւղ քո նբ՝ ոչ ևս հայիլ յա-
րատ, և ականջաց իմոց՝ ոչ ակործել
լսել զբանս չարուէ, և բերանոյ իմոյ՝ ոչ
խօսիլ զտուլի, և սրտի իմոյ ոչ խորհիլ
զչարուլի, և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել
զանիրաւուլի, և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ ՚ի
ճանապարհս անօրէնուէ. այլ ուղղեան
զչարժումն սոցա ինել միշտ ըստ պատ-
ուիրանաց քոց յամենայնի. և ողոր:
Հնր կենդանի քո, զհուր սիրոյ քո՝

138

զոր արկեր յերկիր , բորբոքեա՛ յանձն իմ . զի այրեացէ զաղտ հոգւոյ իմոյ , և սրբեացէ զխիղճ մտաց իմոց , և մարբեացէ զմեղս մարմնոյ իմոյ , և վառեացէ զլոյս գխառւէ քո ՚ի սրտի իմո՛ւմ . և ողոր :

Դմաստուէ՛ի հօր յն . տուր ինձ իմաստուէ՛ի զբարիս խորհիլ՝ և խօսիլ՝ և գործել առաջե քո յիմ ժամ . ՚ի չար խորհրդոց՝ ՚ի բանից և՛ ՚ի գործոց փրկեա՛ զես . և ողոր :
Կամեցօ՞ղ բարեց ար կամարար , մի՛ թողուր զես ՚ի կամս անձին իմոյ գնալ . այլ առաջխորդեա՛ ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց . և ողոր :

Արքայ երկնաւոր , տուր ինձ զարբայուէ՛ի քո , զոր խոստացար սիրելեաց քոց . և զօրացս զսիրտ իմ ասել զմեղս , և սիրել զբեղ միայն , և առնել զկամս քո . և ողորմեա՛ քո արա :

Իրնամօ՞ղ արարածոց , պահեա՛ նշանաւ խաչի քո՝ զհոգի և զմարմին իմ , ՚ի պատրանաց մեղաց՝ ՚ի փորձուէց դիւաց , և ՚ի մարդոց անիրաւաց , և յիմ վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ . և ողոր :

Պահապան տմի քն , աջ քո հովանի լիցի ՚ի վր իմ , ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի՝ ՚ի նստիլ ՚ի տան՝ ՚ի գնալ ՚ի ճանապարհ , ՚ի մնջել և

և ՚ի յառնել . զի մի՛ երբէք սասանեցայց . և ողորմեա՛ քո արա :

Ե՛ իմ , որ բանաս զձեռն քո , և ընու զիմ արարածս ողորմու թէ՛ քով . բեղ յանձն առնեմ զանձն իմ . դու հոգա՛ և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ՝ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան . և ողորմեա՛ քո արա :

Պարձուցի՛ջ մոլորելոց , դարձն զես ՚ի չար սովորուէց իմոց ՚ի բարի սովորուէի . և բեռեա՛ ՚ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն , և զերկիւղ գեհեհոյն , և զսէր արքայուէն . զի զղջացայց ՚ի մեղաց , և գործեցից զարդարուի . և ողոր :

Ազբիւր անմահուէ , աղբերացս ՚ի սրտէ իմէ՛ զարտասուս ապաշխարու թէ՛ ոն պոռնկին . զի լուացից զմեղս անձին իմոյ՝ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս . և ողորմեա՛ քո արա :

Պարգևի՛ջ ողորմուէ , պարգևեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով , և բարի գործով . և ո՞ք մարմնոյ և արեան քո հաղորդուէ՛ գալ առ բեղ . և ողոր :

Բարերար արհրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զես , քաղցրու թէ՛ աւանդել զհոգի իմ , և անխառով անցուցանել ընդ

չարուի այսոցն, որք էն ՚ի ներքոյ երկնից . և ողորմեալ քո արա:

Միս ճշմարիտ քս, արժանաւորեալ զհոգի իմ ուրախուլք տեսանել զլոյս փառաց քոց ՚ի կոչման աւուրն, և հանգչել յուսով բարեաց յօթեւանս արդարոց՝ մինչև յօր մեծի գալստեան քո . և ողոր:

Պատաւոր արդար, յորժամ դաս փառօք հօր դատել զկենդանիս և զմեռեալս, մի՛ մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեալ զես ՚ի յուր տեսական հրոյն, և լսելն արա ինձ զերանաւետ կոչումն արդարոց՝ յերկնից արքայուհիդ . և ողոր:

Մէնողորմ տր՝ ողորմեալ տմ հաւատացելոց ՚ի քեզ, իմոց և օտարաց՝ ծանօթից, և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց . շնորհեալ և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութի՛ որ առ իս յանցանաց, և դարձն զնս ՚ի չարեցն, զոր ունին վս իմ. զն ողորմուէ քում արժանի եղիցին . և ողոր:

Պատաւորեալ տր, ընկալ զաղաչանս ծառայիս քո . և կատարեալ ՚ի բարի զխնդրուածս իմ. բարեխօսուլք սրբուհւոյ տծածնին, և յովհաննու մկրտչին, և

և սբն ստեփաննոսի նախաձկային . և սբն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին . և սբց առաքելոց՝ և մարգարէից՝ և վարդապետաց՝ և մարտիրոսաց . և սբց հայրապետաց՝ և ճգնաւորաց՝ և կուսանաց, և տմ սբց քոց, երկնաւորաց՝ և երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք և երկրպագուի՛ անբաժանելն սբ երրորդուէդ՝ յաւիտեանս յաւիտենից . Մէն:

Մաղթանք զօրաւորք՝ արհաւրոյ գիշերայնոյ .
Սբն Գրիգորի նորեկացոյ ասացեալ:
Բան . ժք:

Մնկալ քաղցրուլք՝ տէր տծ հզօր, զդաւանացողն զաղաչանս . մատիր գթուլք՝ առ պատկառեալս դիմօք. փարատեալ աննապարգև, զամօթական տրխորուիս, բարձ յիննս՝ սղորմած, զանբերելն ծանրուիս . անջրպետեալ՝ հնարաւոր, զմահացու կրթուիս . աւարեալ միշտ յաղթօղ, զխաբօղն հաճուիս . բացագրեալ՝ վերնային, զմոլելոյն մառախուղ, կնքեալ՝ կէցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս . զրուեալ՝ ծածկատես, զովբանողին չար գտմունս . խորտակեալ՝ անբըն

140

քննին , զմարտողին դիմեցմունս : Տեառ
նագրեան քո անուամբդ՝ զուսանցոյց երդ
յարկին . պարկիակեան քո ձեռամբդ՝ զա
ռաստաղ տաճարիս . գծագրեան քո ար
եամբդ՝ զմեւ սեմոց սենեկիս . կերպացո՞
ղքո նշանդ՝ ՚ի հետս ելից մաղթողես .
ամրացո՞ քո աջովդ՝ զհանգստենս խշտի .
մաքրեսցես ՚ի հաղբից՝ զծածկարանս ան
կողնոյս . պահեսցես քո կամօքդ՝ զտա
ռապեալ անձն ոգւոյս . անխարդանիս ա
րացես՝ զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս .
կացուսցես շրջափակ՝ զպար զօրուդ
երկնայնոյ . կարգեսցես ՚ի դիմի՝ ընդ դեմ
դիւացն դասու : Տնօր հանգիստ բերկ
րու թէ մահահանգոյնս ներհմանս ՚ի խո
րուէ գիշերիս , բարեխօսուք հայցուա
ծոց սբջ անձնիդ՝ և ամ ընտրելոց :
Միփոփեալ պարուրեան զպատուհանս ան
սու թէց՝ զգայարանացս իմաստից՝ ան
զարհուրելի զետեղմամբ՝ ՚ի ծփական
խուռլու թէց , կենցաղական զբաղմանց ,
անըճական երազոց , խողականաց ցնորից ,
յիշատակաւ քո յուսոյդ՝ անմեատելի
պաշտպանեալ : Եւ ըս թափեալ վերստին
՚ի ննջմանէ ծանրու թէ՛ ամենազգաստ
արթնուք , հոգենորոգ զուարթուք ՚ի

ի

320

բեզ

բեզ արձանացեալ , զայս ձայն մաղթա
նաց՝ բուրմամբ հաւատոց բեզ՝ ամեն
օրհնեալ թագաւոր փառաց անձառից ,
փառաբանողաց երկնագուճար խմբից
երգակցեալ՝ յերկինս առաքել : Օհ
դու փառաւորեալ էս յամ արարածոց
յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :

Աղօթք զօրաւոր : Նորին սրբոյն Գրեգորի .
Բան . զԴ :

Եւ յաւիտենական , բարերար և ա
մենակալ , ստեղծիչ լուսոյ , և յօ
րինիչ գիշերոյ . կեանք ՚ի մահու , և լոյս
՚ի խաւարի . յոյս անուսնողաց , և եր
կայնամուրի տարակուսելոց , որ ամենար
ուեստ իմաստու թէ՛ քո՝ դարձուցանեսս
յայգ զստուերս մահու , անուսնող ծա
գու մն և անմեւտ արեգակն , քանզի ոչ
զօրէ ծածկել զփառս տէրուէ քո խա
ւար գիշերոյ : Արուճկրկնի ծուճը եր
կրպագուէ ամ եղելոց՝ երկնաւորաց և
երկրաւորաց , և սանդարամետականաց .
որ լսես զհեծուրի կապելոց , և հայիս յա
ղօթս խոնարհաց , և ընդունիս զմտրո
ուածս նց . անձ իմ և թագաւոր իմ .

իա

321

կեանք

141

կեանք իմ և ապաւեն իմ . յոյս իմ և
 վստահութի իմ . յս . քն անդ անի . սքող
 հանդուցեալ ՚ի հոգիս անբոյ , միտքարուփ
 վշտաց՝ և քաւարան մեղուցելոց , որ գի-
 տես զամ յառաջ քան զլինել նց . ա-
 ռաքեա՛ զպահպանողական զօրութի աջոյ
 քո , և փրկեա՛ զես յերկիւղէ գիշերի և
 ՚ի դիւէ չարէ : Այ զն զօխշատակ սոս-
 կալի և սուրբ քո անուանդ՝ միշտ համ-
 բուրեալ շրթամբք հոգւոյ՝ ըղձութե-
 շնոց , կեցից պահպանեալ ընդ այնսոսիկ՝
 որ կարդան զքեզ ՚ի բոլոր սրտէ : Այ ՚ի
 գրոշմէ խաչի քոց նշանիդ , զոր անայնն
 արեամբ քո ներկեալ նորոգեցեր , և ՚ի
 նոյն շնորհ որդեգրուէ զմեզ մկրտեցեր ,
 և ՚ի փառս պատկերի քո նկարեալ յօ-
 ըրինեցեր այսու պարգևօք անականօք ,
 ամաչեացէ՛ սատանայ . քսկտեսցին մե-
 քենայքն . բարձցին որոգայթքն . պար-
 տեսցին մարտուցեալքն . պահասեսցին
 զէնքն սայրասուրբ . մերժեսցին մէգն .
 փարատեսցին խաւարն . մեկնեսցին մառա-
 խուղն : Բազուկ քո հովանացի , և աջ
 քո կնքեսցէ . վն զն գթած ես և սղոր-
 մած , և անուն քո կոչեցեալ է ՚ի վր ծա-
 ռայից քոց : Այ քեզ ընդ հօր՝ հոգւովդ

սրբով՝ փառք և իշխանութի յուրտեսանս
 յաւիտենից , ամէն :

Աղօթք զօրաւոր : Կորին սրբոյն Գրեդորի :
 Բան . խն :

Որդի այ կենդանւոյ օրհնեալ յամի ,
 հօրդ ահաւորի անքննին ծնունդ .
 որ տկարանայ առ ՚ի քէն և ոչ ինչ : Ար
 ՚ի ծագել անստուեր նշուլնց՝ ողորմուէ
 քո փառաց , հալին մեղք . հալածին դւեր .
 ընջին յանցանք . խղին կապանք . խորաւ
 կին շղթայք . կենդանածնին մահա-
 ցեալք . բժշկին հարուածք , ողջանան
 վերք . բառնին ապակեանութք . տեղե տան
 տխրութիք . նահանջին հեծութք . փախնու-
 խաւարն . մեկնի մէգն . մերժի մառա-
 խուղն . փարատի մաւայն . սպառի աղջա-
 մուղն . վերանայ մուծն . գնայ գիշերն .
 տարագրի տագնապն . ջքսնան չարիքն .
 հալածին յուսահատութիքն . և թաղա-
 ւորէ ձեռն քո ամենակար , քաւիչդ անի :
 Ար ոչ եկիր կորուսանել զմարդկան ոգիս ,
 այլ կեցուցանել , թող ինձ զանթիւ չա-
 բիսն իմ՝ բազում ողորմութիքդ , զն գու-
 միայն ես յերկնի անձառ , և յերկրի ան-
 զըն

142

զննին . ՚ի տարր գոյի , և յեզրս ծագաց
 ՚նի . սկիզբն անի , և յամի . ան լրմամբ
 օրհնեալ ՚ի բարձունս . և բեզ ընդ հօր
 և հոգւոյդ սբյ փառք՝ յաւիտեանս .
 ամէն :

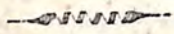
Գովասանութի Սաղմոսացն Դաւթի :

Բանք սաղմոսիս՝ է պատուա կան .
 լցեալ հոգւոյն՝ անծա կան .
 և որք յասեն՝ յօժարս նան .
 արքայութեն՝ արժանա նան :
 Սաղմոսն հաց՝ է երկնայ ին .
 սեղան կաղմեալ՝ մեծի դաւ թին .
 որք ՚ի հացես՝ այս կերակ ըին .
 աստուածային՝ սիրոյն յս գին :
 Սաղմոսն գանձ՝ է անըս պառ .
 այնմ որ ստանայ՝ մտօք պայ ծառ .
 զլապտեր հոգւոյն՝ պահէ ՚ի վառ .
 և մտանէ՝ ՚ի փառս ան ճառ :
 Սաղմոսն աղբիւր՝ կենդանա լար .
 մեղաց բաւիչ՝ և սրբա լար .
 և որ ասէ՝ զսա՛ մեղմա լար .
 նա սբ հոգւոյն՝ լինի տա ճար :
 Իսկ որք չասեն՝ և բուն լի նին .
 և սաղմոսին՝ ոչ փախա գին .
 յան

յանմահական՝ հացէն սո վին .
 յաւուր մեծի՝ դատաստա նին :
 Եւ որք ասեն՝ զսա՛ կիսա տուն .
 վնասա առնեն՝ իւրեանց հոգւոյն .
 թէպէտ և կան՝ զգիշերն ար թուն .
 դատարկ մլնան՝ ՚ի սբ վար ճուն :
 Իսկ որք ասեն՝ ծայրատե լով .
 անմրտաբար՝ շարփարփե լով .
 վայ է նոցա՛ պահեալ յ՞ լով .
 զի յաստուծոյ՝ են ամօ թով :
 Իսկ որ ծայրատ՝ զսաղմոսն ա սէ .
 և կիսատուն՝ յաւարտ ա ծէ .
 նա յաստուծոյ՝ զամօթ կրես ցէ .
 և ՚ի բարեացն՝ անմասն ել ցէ :
 Ե՛զբայր ինձ միտ՝ դիր դու հոգւով .
 տեսի տաճար՝ մի լի՛ լու սով .
 շինած կաղմած՝ ութն սնկիւ նով .
 և աստիճանքն՝ իւր համա ըով :
 Ո՞ւ թսուն ուչորս՝ ոսկի դըս նով .
 հարիւր յիսուն՝ պատուհա նով .
 առ նա կուսանք՝ ըն գան լա լով .
 բողքն և պոռնիկք՝ պարեն հոգւով :
 Եւ յոր կամի՝ յօժար սըր տով .
 խրմէ ըզնա՛ ոսկի թա սով .
 ուրախանայ՝ ինք ըն հոգւով .
 յարքայութեան՝ ըն պարե լով :
 325

Աւթըն մախաղ՝ էս ու
 և ամէն մէկն՝ ութ քրատ
 որն որ պետէր՝ զայն բա
 նա ինձ բուրէր՝ հոտ կընդըր
 Աւթ փարչ տեսի՝ կաթամբ և
 գուշուլ էին՝ քան զհուր վա
 յորոց արբի՝ էս անքօ
 ոչ լիացայ՝ զէրթ ծարա
 Շընորհալն՝ մին աղեւ
 ունի հազար՝ լեառն ըսպի
 նոցա մաքիքն՝ էն սևո
 իւրեանց հովիւքն՝ ող հրեշ
 Սօրն իւր արգանդ՝ էր սևայ
 հօրն բարակ՝ ամենև
 որդիքըն սեաւ՝ ծընանէ
 դաշտ յըստակ՝ բընակէ
 Պաշտ մի արձակ՝ և պատուա
 լցեալ ծաղիօք՝ յոյժ զանա
 ոչ յեղանակա՝ միայն գար
 այլ անթառամ՝ ժամն ամե

նէի.
 կի.
 նայի.
 կի.
 ցած.
 ուած.
 տած.
 ւած.
 սակ.
 տակ.
 րակ.
 տակ.
 ին.
 ին.
 ին.
 ին.
 կան.
 զան.
 նան.
 նայն.
 :

Յանի սաղմոսայ՝ ըստ կարգի պեռւելնից.
 Ղաղակեցէք առ ամ ամ էրկիր. կէ.
 Ղաղակեցէք առ ամ ամ էրկիր. զթ.
 Արեցն զիս ամ զնուազեաց ար. ժւ.
 Արեցն զիս ամ ՚ի մարդոց չարէ. ճլթ.
 Ագետս բարեւոցւոց, անդ նրս. ճլգ.
 Աքեղ ամ կարդացի ամ իմ, մի. իէ.
 Աքեղ ամ համբարձի զանձն իմ. իդ.
 Աքեղ ամ համբարձի զաչս իմ. ճիթ.
 Ասաց անդգամն ՚ի սրտի իւրում. ժդ.
 Ասաց անգգամն ՚ի սրտի իւրում. ճթ.
 Ասաց ամր ցամր իմ, նիստ ընդ աջ. ճթ.
 Ասացի թէ պահեցից զձանապարհս. լր.
 Ասե անօրէնն ՚ի մեղանչել ընդ միտս. լէ.
 Ահանջօք մերովք լուաք. խդ.
 Ամ իմ, էս առ քեզ առաւօտ. կթ.
 Ամ իմ՝ նայեաց առ իս ընդէր. իւ.
 Աստուծոց ամ խօսեցաւ, և կո. խթ.
 Աէկաց ՚ի ժողովս աստուծոց. ճւ.
 Աղբաւուհս քո արքայի տուր. հւ.
 Ամր ապաւէն և զօրուի, օգնա. խէ.
 Ամր թեցեր և աւերեցեր զմեզ. ճթ.
 Ամին հեթնոսք ՚ի ժառանգութի. հլ.
 Ամ յանուան բում կեցն զիս, և ՚ի. ճդ.
 Ամ յօգնել ինձ նայեաց, և ամր յն. կթ.
 Ամ

Ը ողորմեան մեզ և օրհնեան զմեզ. ԿԳ :
Ը ո՞քեզ նմանիցի . մի լուեր և . ձք :
Ը վրեժխնդիր , ար ամ՝ վրեժ . ՂԳ :
Ը օրհնուէ իմոց մի լուեր . զի բե . Ջբ :
Ը ստ օրհնեցէք ամ ծառայք . Ջգ :
Բ աղուամանգամ մարտեան լիս . Ճիլ :
Բ այց միայն նոց հաղանդ լեր . կի :
Բ անից իմոց սուկին դիր ար , և ՚ի . Է :
Բ արի է խոստովան լինիլ արն . զի :
Բ արձր առնեմ զքեզ ամ իմ . Ճիլ :
Բ արձր առնեմ զքեզ ար , զի ընկա . իթ :
Բ զխեցեցէ սիրտ իմ զպատգամս . իտ :
Գ ոհացաց զքէն ար բոլորով . թ :
Գ ովեան երուսաղէմ զար . Ճիլ :
Գ ատ արա ինձ ամ . և իրաւ արա . իթ :
Գ ատ արա ինձ ար՝ զի էս յամբժ . իե :
Գ ատեան ար զայնտոնի՞ յք դատեն . լգ :
Լ թէ ոչ ար էր առ մեզ , սասա . Ճիլ :
Լ թէ ոչ ար շինէ զտունն , ՚ի նա . Ճիլ :
Լ կայք ցնծացուք ՚ի ար . աղաղա . ղգ :
Լ րանեալ են անբիծք ՚ի ճանապար . ՃԺ :
Լ րանեալ է այր՝ որ երկնի ՚ի անէ . ՃԺ :
Լ րանեալ է այր որ ոչ գնաց ՚ի խոր . ամ :
Լ րանի ամցն՝ յք երկնի ՚ի անէ . Ճիլ :
Լ րանի որ խորհի զաղբատն և զտն . իս :
Լ րանի՞ , ում թողուի եղև մեղաց . իտ :

Երկինք պատմեն զփառս սա . ՃԺ :
Ե բարի կամ զի՞ վայելուչ , զի . Ճիլ :
Ե պարծի ՚ի չարուէ հզոր . ծի :
Ե ողորմուիս քո ար յաւիտեան . ՃԺ :
Ե նդէր խոռվեցան հէթնուք . և ժոք :
Ե նդէր մերժեցեր ամ իսպառ . հի :
Ե արդարև զարդարուի ի սուկիք . ծե :
Ե բըլ զի բարի է իհիլ ամ . հի :
Ե արձուցանել արն զգերուի . Ճիլ :
Ե խորոց կարգացի առ քեզ՝ ար . Ճիլ :
Ե կարգալ իմում լուար ինձ ամ . ղգ :
Ե նեղուէ իմում էս առ ար կար . ՃԺ :
Ե ար յուսացայ . ուն ասիցէք ցանձն . ժ :
Ե քեզ ար յուսացայ , մի ամացեցից յա . լգ :
Ե քեզ ար յուսացայ , մի ամացեցից . հի :
Ե ուարձք զայս ամ աղք . ուսկն . իլ :
Ե ուիցէ քեզ ար յաւուր անձ . ՃԺ :
Ե ուր ամ աղթից իմոց յաղաչել . կի :
Ե ուր ամ աղթից իմոց . և նայեան ար . կի :
Ե ուր արդարուէ . և նայեան . ժի :
Ե րոնարհեցն ար զուսկն քո՝ և լուր . Ճե :
Ե ստովան եղերուք արն՝ և կար . Ճիլ :
Ե ստովան եղերուք արն՝ զի բարի է . ՃԺ :
Ե ստովան եղերուք արն . զի բարի է . Ճիլ :
Ե ստովան եղերուք արն՝ զի քաղցր է . Ճիլ :
Ե ստովան եղերուք արն՝ զի քաղցր է . Ճե :

Խսանվան եղէց քեզ ար բողորով . ճԷ .
 Խսանվան եղէց քեզ ար բողորով . ճԺ .
 Խսանվան եղեցուք առ քեզ ամ . ՏԴ .
Օւսիս հարէք ամ հեթնոսքս . խոչ .
Կեցի զիս ամ , զի հասին ջուրք . կԻ .
Մաճեցար ար ընդ երկիր . քո , և . ճԴ .
Մամբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս , ուս . ճԵ .
Մամբերելով համբերի ան , և նայե . լԺ .
Մաւատացի զոր և խօսեցայ . և ես . ճԺԵ .
Հիմունք նր ՚ի լեառն օք նր . ճԴ .
Չայնիւ իմով ես առ ար կարդացի . ՏԴ .
Չայնիւ իմով ես առ ար կարդա . ճԽա .
Մատուցէք ան սրդիք այ . մա . իԻ .
Մեծ է ար , և օրհնեալ է յոյժ ՚ի խե .
Մի նախանձիր ընդ չարս . և մի լ . լԷ .
Միջև յերբ ար մուսնաս զիս . ժԷ .
Յայանի է ՚ի հրէ ստանի ամ . և . ՏԵ .
Յարիցէ ամ . և ցրուեսցին ամ . կԵ .
Յելանէն ինչ յեգիպոսէ . ճԺԴ .
Յիշեալ ար զգաւիթ , և զամ հէ . ճԼա .
Յողորմուի և յերաւուսս օրհնէ . ճ .
Լայեցար սէր ժողովուրդք յօրէ . ՏԷ .
Ողորմեալ ինձ ամ , զի կոխեաց զիս . ճԵ .
Ողորմեալ ինձ ամ , ողորմեալ ինձ . ճԴ .
Ողորմեալ ինձ ամ ըստ մեծի ողոր . ճ .
Ոյուսաց ՚ի ար , ոյ լեառն սիօն . ճԻԴ .
 ԼԵ

ԼԵ Բնակեալն է յօգնուի բարձրէ . յ .
 ԼԵ հովուեսդ ինչ ՚նայեալ , որ ա . ՏԺ .
 ԼԴ սիրելիք են յարկք քո ար զօ . ճԴ .
 ԼԴ փափագի եղջերու յաղբերս . խա .
 ԼԷ նկն դիր ամ աղօթից իմոց . և . ճԴ .
Ուրախ եղէ ես՝ յք ասէին ցիս . ճԽա .
Պահեալ զիս ամ իմ , զի ես ՚ի քեզ . ժԵ .
Պատրաստ է սիրա իմ ամ , պատ . ճԷ .
Սիրեցի՝ զի լուիցէ ար զձայն . ճԺԴ .
Սիրեցից զքեզ ար զօրուի իմ . ժԵ .
Տեառն է երկիր լելու իւրով . իԴ .
Տր ապաւէն եղեր մեր ազգէ . ճԺ .
Տր ամ իմ ՚ի քեզ յուսացայ , փրկեալ . է .
Տր ամ փրկուէ իմոց , ՚ի տուէ . ճԵ .
Տր զի բազում եղեն նեղիցք իմ . դ .
Տր թագաւորեաց , բարկացան ժողո . զու .
Տր թագաւորեաց , վայելուի զգէ . զԷ .
Տր թագաւորեաց՝ ցնծացէ՛ երկիր . զու .
Տր ՚ի զօրուէ քում ուրախ եղիցի . ի .
Տր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յում . իդ .
Տր լուր աղօթից իմոց . ունկն դիր , ճԽԷ .
Տր լուր աղօթից իմոց , աղաղակ . ճա .
Տր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ . ճխ .
Տր հովուեսցէ զիս . և ինձ ինչ ոչ . իԷ .
Տր մի սրամտուէ քով յանդիմաներ . լԵ .
Տր մի՛ սրամտուէ քով յանդ իմս . յ .
 ԼԵ

273

196

4
2
2
0

Տ՛ր հչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և հչ . ճլ :
 Տ՛ր ով կացցէ 'ի խորանսի քու՛մ . ժԴ :
 Տ՛ր ար մեր , զի՛ սքանչելի է անուն . լԷ :
 Տ՛ր փորձեցեր զիս՝ և ծանեար , ճլլ :
 Յնձացէ՛ք առ անձ , օգնական է մեր . ճ :
 Յնձացէ՛ք արդարք 'ի ար՝ ուղղոց . լԷ :
 Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց անձ . ծլլ :
 Բէզ վայելէ օրհնուի անձ 'ի սի . կԴ :
 () օրհնեա՛ անձն իմ զտօր . տօր անձ իմ . ճԴ :
 () օրհնեա՛ անձն զտօր , և անձ ոս . ճԷ :
 () օրհնեա՛ անձն իմ զտօր . օրհնեցից . ճխե :
 () օրհնեալ տօր անձ իմ . որ ուսոց . ճխԴ :
 () օրհնեցէ՛ք զանուն տն . օրհնեցէ՛ք . ճլլ :
 () օրհնեցէ՛ք զանձ 'ի սրբուէ նր . ճԺ :
 () օրհնեցէ՛ք զտօր անձ աղինք . ճԺԴ :
 () օրհնեցէ՛ք զտօր՝ զի բարի է սաղ . ճխլլ :
 () օրհնեցէ՛ք զտօր յերկնից . օրհնե . ճխլլ :
 () օրհնեցէ՛ք զտօր յօրհնուի նոր . զի . զԷ :
 () օրհնեցէ՛ք զտօր յօրհնուի նոր . օրհ . զԷ :
 () օրհնեցէ՛ք զտօր յօրհնուի նոր . ճխԺ :
 () օրհնեցէ՛ք մանկունք զտօր . և օրհ . ճԺԷ :
 () օրհնեցից զտօր յանձամ , յանձ . լլ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՅԻ :

Երդ՝ արձակեա՛ զճառայս քո տօր . 306 :
 Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն . 223 :

ՕԻ հուր բորբոքեց . 10
 Ի գիշերոց կանխէ ; և է իմ առա . 18 :
 Ի նեղուէ իմում ես առ ար կար . 26 :
 Տասասուեցաւ սիրտ իմ 'ի տօր . և . 146 :
 Մեծացուցէ անձն իմ զտօր . և ցն . 304 :
 Ելայեցարուք երկինք , և խօսեցայց . 67 :
 Տ՛ր զուր քո լուայ՝ և երկեայ . 292 :
 Տ՛ր ամենակալ անձ աբրահամու . 306 :
 Փոքր էի ես յեղբարս իմ , և կրտս . 298 :
 () օրհնեալ ես տօր անձ հարցն մե . 300 :
 () օրհնեալ տօր անձ ի էլի , որ յայցել . 305 :
 () օրհնեցուք զտօր , զի փառօք է . 29 :
 () օրհնեցէ՛ք զանձ յօրհնուի նոր . 259 :

ԵՕԹՆ Սաղմոսք՝ Աստուծոց :

Տ՛ր մի՛ սրամտուք քով յանդ իմա . զ :
 Երանի՛ր , ում թողուի եղև մեղաց . լա :
 Տ՛ր մի՛ սրամտուք քով յանդ իմաներ . լԷ :
 Ազրմեա՛ ինձ անձ ըստ մեծի ողոր . ճ :
 Տ՛ր՝ լուր աղօթից իմոց . աղաղակ . ճա :
 Ի խորոց կարդացի առ քեզ . ճխԺ :
 Տ՛ր՝ լուր աղօթից իմոց . ուն . ճխԷ :

147 700 726

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, including the word "Lecture".

→
T
H
E

Handwritten notes in the middle section, including the word "Lecture" and various illegible characters and symbols.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a concluding note.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a concluding note.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a concluding note.

ՄՄ Հայագիտական գրադարան

MAL045292

